

โครงการขับเคลื่อน “วาระคนปราสาท์ภูสุขภาพดี
ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี”
ด้วยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่
ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

พชอ.ปราสาท์ภู จ.ศรีสะเกษ

อำเภอปราสาท์ภู

จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

เอกสารเล่มนี้เป็นรายงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีด้วยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการพิจารณาขอรับรางวัลคุณภาพแห่งชาติการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ประจำปี ๒๕๖๗ มีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในระดับพื้นที่ และยกย่องเชิดชูความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้านป้องกัน ควบคุมและภัยสุขภาพแก่คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มั่นคงและยั่งยืน

การขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีด้วยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชนในอำเภอปรารงค์ เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและยั่งยืน ด้วยสโลแกนของอำเภอปรารงค์ที่ว่า “รณรงค์ ส่งเสริม เพิ่มบ่อบำบัด สร้างความรอบรู้ ปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี” จนเกิดเป็นนวัตกรรมมาเขียนรายงานส่งขอรับรางวัลคุณภาพแห่งชาติการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ๔.๐ โดยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ คณะกรรมการจัดทำรายงานฉบับนี้ คาดหวังอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะสื่อถึงความมุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมกันพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาสู่ความเป็นเลิศ ด้านกระบวนการคุณภาพและนวัตกรรม และหวังว่าเอกสารเล่มนี้จะได้รับการพิจารณาให้ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ประจำปี ๒๕๖๗ ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่อำเภอ และจังหวัด อื่น ๆ สามารถเป็นประโยชน์ให้กับผู้ที่สนใจการขับเคลื่อนในการดำเนินงานปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ หากผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

อำเภอปรารงค์

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	๗
หมวด 1 ภาวะผู้นำ (Leadership)	1
1.1 การนำของคณะกรรมการ พชอ.	1
1.2 การประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ พชอ.	5
หมวด 2 การวางแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Action planning) หรือการวางแนวทาง	12
2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	12
2.2 การติดตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	30
หมวด 3 การมุ่งเน้นประชาชน (Customer focus)	35
3.1 ระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัยรวดเร็วและเข้าถึง ในทุกระดับ	35
3.2 การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	37
หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis and knowledge management)	43
4.1 การวัด การวิเคราะห์ และจัดการสารสนเทศ	43
4.2 การจัดการความรู้	44
หมวด 5 การพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ (Workforce focus)	52
5.1 แผนพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ	52
5.2 การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ	55
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ (Operational focus)	66
6.1 กระบวนการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ	66
6.2 กระบวนการสร้างนวัตกรรม	92

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ (Results)	109
7.1 รางวัลความสำเร็จของการเป็นต้นแบบ และ/หรือเป็นแบบอย่างที่ดีตามโครงการฯ ของ พชอ. ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ของช่วงเวลาที่พื้นที่ดำเนินงานหรือต่อเนื่อง จากปีดำเนินงาน	109
7.2 ความสำเร็จของการสร้างผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมายของโครงการฯ พชอ. ที่เชื่อมโยงกับการลดโรคและลดภัยสุขภาพ	111
7.3 ความสำเร็จของผลการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสำคัญ	122
7.4 ความสำเร็จของการจัดการองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนางาน ตามโครงการฯ ของ พชอ.	124
7.5 ความสำเร็จของการพัฒนาทีมงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สนับสนุน การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการของ พชอ	126
7.6 ของกระบวนการหลักที่สำคัญและกระบวนการสร้างนวัตกรรม ที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการของพชอ.	128
7.7 ความสำเร็จของโครงการฯ ที่บรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สะท้อนถึงสิ่งที่ชุมชนได้รับ จากการพัฒนางานตามโครงการฯ ของพชอ. ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ	130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 1	แผนการดำเนินงานและกำหนดแผนตรวจหาไข้พยาธิ	15
ตารางที่ 2	รายชื่อต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ	16
ตารางที่ 3	สรุปผลดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 1	20
ตารางที่ 4	สรุปผลดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 2	23
ตารางที่ 5	สรุปผลดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 4	30
ตารางที่ 6	การจำแนกผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมทั้งช่องรับฟังและเรียนรู้	35
ตารางที่ 7	แผนพัฒนาและกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คน ปราศจากโรคพยาธิใบไม้ดับและมะเร็งท่อน้ำดี	54
ตารางที่ 8	ร้อยละเจ้าหน้าที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไข้พยาธิใบไม้ดับ	55
ตารางที่ 9	หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ	57
ตารางที่ 10	ความชุกโรคพยาธิใบไม้ดับ ปี 2564 - 2567	58
ตารางที่ 11	ผลการตรวจพยาธิใบไม้ดับรายตำบล ปีงบประมาณ 2567	71
ตารางที่ 12	ข้อมูลผลการตรวจอัลตราซาวด์คัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2564 - 2567	73
ตารางที่ 13	ผลการทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ดับและมะเร็ง ท่อน้ำดีก่อนและหลังการอบรมปี 2564-2567	76
ตารางที่ 14	ผลการดำเนินงานงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในพื้นที่ของอำเภอ ปราจีนบุรี ปี 2564-2567	79
ตารางที่ 15	ผลการทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ดับและมะเร็ง ท่อน้ำดีก่อนและหลังการอบรมแยกรายตำบล	83

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1	วาระงานตามพันธกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอปรารังค์ ๔ วาระงาน ๖ โครงการ	1
ภาพที่ 2	ยุทธศาสตร์คนปรารังค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี	3
ภาพที่ 3	สถานการณ์ความชุกพยาธิใบไม้ตับ ปี 2561 – 2567 อำเภอปรารังค์	4
ภาพที่ 4	อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567	6
ภาพที่ 5	หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารังค์ ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567	6
ภาพที่ 6	การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยง อำเภอปรารังค์ จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 – 2566	7
ภาพที่ 7	การส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก อำเภอปรารังค์ ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ.2567	8
ภาพที่ 8	กิจกรรมประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) ปรารังค์	9
ภาพที่ 9	การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	13
ภาพที่ 10	แผนการปฏิบัติราชการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอ ปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567	14
ภาพที่ 11	แผนการปฏิบัติราชการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอ ปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567	14
ภาพที่ 12	ประชุมทีมควบคุมโรคอำเภอปรารังค์เพื่อจัดการวางแผนงานดำเนินงานทั้งอำเภอ	15
ภาพที่ 13	การตรวจคัดกรองหาพยาธิใบไม้ตับด้วยวิธีการตรวจอุจจาระ	15
ภาพที่ 14	หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567	18
ภาพที่ 15	กิจกรรมอบรมให้ความรู้การป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	19
ภาพที่ 16	มอบป้ายส้มตำปลาร้าสุก	21
ภาพที่ 17	กิจกรรม 1 page ประชาสัมพันธ์กิจกรรมรณรงค์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้ประชาชนได้รับทราบ	21
ภาพที่ 18	กิจกรรมการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	22
ภาพที่ 19	กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปรารังค์ ร่วมกับผู้รับผิดชอบงาน คุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสอบสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำ กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปรารังค์	22
ภาพที่ 20	ติดตามการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ อบต.ภู โดยสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดศรีสะเกษ	25

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 21	ติดตามการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล	26
ภาพที่ 22	พิธีเปิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล	26
ภาพที่ 23	กิจกรรมประชุม ให้ความรู้ การก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอลำดวน จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 21 มีนาคม 2567	27
ภาพที่ 24	กิจกรรมการประชุมคณะกรรมการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน	27
ภาพที่ 25	สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล	27
ภาพที่ 26	การจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนลำดวน ปลอดภัย	28
ภาพที่ 27	กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริเวณปลาไร่สุก	28
ภาพที่ 28	สอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนบ้านสมอ อำเภอลำดวน วันที่ 11 พฤศจิกายน 2564	29
ภาพที่ 29	การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภอลำดวน จำนวน 13 แห่ง ในเดือนธันวาคม 2565	29
ภาพที่ 30	การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน ทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภอลำดวน จำนวน 54 แห่ง วันที่ 1 ธันวาคม 2566 – 29 กุมภาพันธ์ 2567	29
ภาพที่ 31	ประชุมคณะกรรมการ พขอ.	34
ภาพที่ 32	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์	38
ภาพที่ 33	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายส่วนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์	39
ภาพที่ 34	การดำเนินกิจกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในการได้รับการ โครงการ “ป้องกันโรคพยาธิและมะเร็งท่อน้ำดี ของอำเภอลำดวน	42
ภาพที่ 35	องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันความสำเร็จของงานโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	43
ภาพที่ 36	จัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	45
ภาพที่ 37	การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภอลำดวน จำนวน 13 แห่ง ในเดือนธันวาคม 2565	45
ภาพที่ 38	กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริเวณปลาไร่สุก	45
ภาพที่ 39	onepage ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาไร่สุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต	46

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 40	การประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2566	46
ภาพที่ 41	กิจกรรมประชุม ให้ความรู้ การก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 21 มีนาคม 2567	46
ภาพที่ 42	กิจกรรม ดำเนินงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง	47
ภาพที่ 43	เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคทุก รพ.สต.ของอำเภอปรางค์กู่ เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ/นวัตกรรม งานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในงานมหกรรมสุขภาพจังหวัดศรีสะเกษ	47
ภาพที่ 44	รับรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น ในงานมหกรรมสุขภาพอำเภอปรางค์กู่ และจังหวัดศรีสะเกษ ในงานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	48
ภาพที่ 45	กิจกรรมออกบู๊ทจัดนิทรรศการ “คนศรีสะเกษ สุขภาพดี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	48
ภาพที่ 46	มหกรรมคนปรางค์กู่สุขภาพดี ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รอบที่ 1 วันที่ 8 มีนาคม 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรางค์กู่	48
ภาพที่ 47	มหกรรมคนปรางค์กู่สุขภาพดี ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รอบที่ 2 วันที่ 22 เมษายน 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรางค์กู่	49
ภาพที่ 48	กิจกรรมประกวด “ส้มตำเค็มน้อย ชม ชิม แซร์ ส้มตำเค็มน้อย” ตามโครงการ แสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต ครั้งที่ 8 จังหวัดศรีสะเกษ ณ เกาะกลางน้ำ จังหวัดศรีสะเกษ	49
ภาพที่ 49	จัดนิทรรศการคนปรางค์กู่สุขภาพดี ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	49
ภาพที่ 50	การจัดนิทรรศการคนปรางค์กู่สุขภาพดี ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่น ระดับประเทศ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2566	50
ภาพที่ 51	จัดบู๊ทนิทรรศการในงาน ประชุมวิชาการสมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ปี 2566 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	50
ภาพที่ 52	กิจกรรม นำเสนอจัดบู๊ทนิทรรศการในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ หัวข้อ พขอ.ปรางค์กู่ ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566	51
ภาพที่ 53	แนวทางกระบวนการจัดการแผนพัฒนาบุคลากรคณะกรรมการ พขอ. อำเภอปรางค์กู่ และทีมงานเครือข่าย	52
ภาพที่ 54	แผนการปฏิบัติราชการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567	53
ภาพที่ 55	การอบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์กร	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 56	การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปรารังค์กู่ จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 – 2566	59
ภาพที่ 57	ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปรารังค์กู่ ปี พ.ศ. 2564 – 2567	60
ภาพที่ 58	งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปรารังค์กู่ ปี พ.ศ. 2564 – 2567	60
ภาพที่ 59	สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP	61
ภาพที่ 60	ผลการดำเนินงานมีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล	62
ภาพที่ 61	กิจกรรมงานมหกรรมสุขภาพ คนปรารังค์กู่ปลอดโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี	63
ภาพที่ 62	กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา	64
ภาพที่ 63	กิจกรรม ดำเนินงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง 5 ตำบล อำเภอปรารังค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ.2566	64
ภาพที่ 64	Flow chart การคัดกรองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารังค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	67
ภาพที่ 65	Flowchart การตรวจคัดกรองมะเร็งตับและท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ อำเภอปรารังค์กู่	68
ภาพที่ 66	เป้าหมายและตัวชี้วัดงานป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	70
ภาพที่ 67	ผลการตรวจพยาธิใบไม้ตับราย รพ.สต. ปีงบประมาณ 2567	71
ภาพที่ 68	กิจกรรมการตรวจพยาธิใบไม้ตับราย รพ.สต. ปีงบประมาณ 2564-2567	72
ภาพที่ 69	กราฟแสดงผลการตรวจอัลตราซาวด์คัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2564 -2567	73
ภาพที่ 70	การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์	74
ภาพที่ 71	กิจกรรมการรับผู้ที่ผลผิดปกติไปรักษาที่โรงพยาบาลรวมแพทย์ยโสธร	74
ภาพที่ 72	กิจกรรมการตรวจอัลตราซาวด์ มะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี	75
ภาพที่ 73	การเยี่ยมบ้านให้คำแนะนำญาติผู้ดูแลกลุ่มระดับประคอง	75
ภาพที่ 74	การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	75
ภาพที่ 75	กิจกรรมการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	77
ภาพที่ 76	กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปรารังค์กู่ ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำกลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปรารังค์กู่	78
ภาพที่ 77	วิธีการดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก อำเภอปรารังค์กู่	78
ภาพที่ 78	กราฟแสดงผลดำเนินงานงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในพื้นที่ของอำเภอปรารังค์กู่ ปี 2564-2567	79
ภาพที่ 79	แสดงผลการดำเนินส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้มสุก อำเภอปรารังค์กู่	80
ภาพที่ 80	กิจกรรมออกตรวจเยี่ยมการดำเนินงานงานบุญปลาร้าสุก	80

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 81	สื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	81
ภาพที่ 82	จัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน	81
ภาพที่ 83	ผลการดำเนินการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย	82
ภาพที่ 84	การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล อำเภอปราจีนบุรี	82
ภาพที่ 85	การอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมสุขภาพประชาชน	83
ภาพที่ 86	การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	85
ภาพที่ 87	การมอบใบประกาศหมู่บ้านต้นแบบการป้องกันโรคพยาธิและมะเร็งท่อน้ำดี	86
ภาพที่ 88	รับเกียรติบัตรชื่นชมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย	87
ภาพที่ 89	รับมอบเกียรติบัตรแก่คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปราจีนบุรี มอบโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปราจีนบุรีสู่สุขภาพดีปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษปี 2565	88
ภาพที่ 90	รางวัลนวัตกรรมปลาร้าแจจากอำเภอปราจีนบุรี	88
ภาพที่ 91	ใบประกาศและการประกวด ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปราจีนบุรี ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ประจำปี 2565 ชนะเลิศระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข	89
ภาพที่ 92	กิจกรรม นำเสนอจัดบู๊ทนิทรรศการในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ หัวข้อ พชอ.ปราจีนบุรี ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566	90
ภาพที่ 93	ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปราจีนบุรี ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ระดับประเทศประจำปี 2566 จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข	90
ภาพที่ 94	ถ้วยรางวัล ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปราจีนบุรี ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ระดับประเทศประจำปี 2566 จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข	91
ภาพที่ 95	1 Page ประชาสัมพันธ์ณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต	91
ภาพที่ 96	กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา	92
ภาพที่ 97	กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุกในโรงเรียน และชุมชน	92
ภาพที่ 98	ตรวจเยี่ยมชุมชนที่ใช้ธงสามเหลี่ยม ปักเขตแดนเขตปลอดปลาร้าดิบ	95
ภาพที่ 99	อัตราการเสียชีวิตด้วยมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีลดลง	96
ภาพที่ 100	แสดงอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับลดลง	96

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 101	96
ภาพที่ 102	97
ภาพที่ 103	99
ภาพที่ 104	100
ภาพที่ 105	100
ภาพที่ 106	101
ภาพที่ 107	101
ภาพที่ 108	102
ภาพที่ 109	104
ภาพที่ 110	104
ภาพที่ 111	105
ภาพที่ 112	105
ภาพที่ 113	106
ภาพที่ 114	106
ภาพที่ 115	107
ภาพที่ 116	108
ภาพที่ 117	112
ภาพที่ 118	113
ภาพที่ 119	113
ภาพที่ 120	114
ภาพที่ 121	114
ภาพที่ 122	115
ภาพที่ 123	116

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 124	การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในพื้นที่ของอำเภอปรางค์กู่	116
ภาพที่ 125	อำเภอที่มีค่าเฉลี่ยอัตราป่วยรายใหม่ ZZA < 30 ต่อแสนประชากร จังหวัดศรีสะเกษ	117
ภาพที่ 126	สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากจรดสูบส้วม	118
ภาพที่ 127	เป้าหมายที่ 3 ผลการดำเนินงานมีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล อย่างน้อย 1 แห่ง ของอำเภอปรางค์กู่ พ.ศ. 2564 - 2567	119
ภาพที่ 128	ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกในอำเภอปรางค์กู่ ปี 2564 - ปี 2567	120
ภาพที่ 129	งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในอำเภอปรางค์กู่ ปี 2564 - ปี 2567	120
ภาพที่ 130	สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP ในอำเภอปรางค์กู่ ปี 2564 - ปี 2567	121
ภาพที่ 131	ชาวประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก ในอำเภอปรางค์กู่	122
ภาพที่ 132	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ.2564-2567	123
ภาพที่ 133	ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการ ป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ.2564-2567	123
ภาพที่ 134	ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร ปี พ.ศ. 2564-2567	126
ภาพที่ 135	งานวิจัยและนวัตกรรมที่แก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	130
ภาพที่ 136	อัตราตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสนประชากร) จากปี พ.ศ.2564-2567	131
ภาพที่ 137	อัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับอำเภอปรางค์กู่ ปี พ.ศ.2564-2567	131

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 16	รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับอำเภอ	109
ตารางที่ 17	รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับจังหวัด	110
ตารางที่ 18	รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับภาค	110
ตารางที่ 19	รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับประเทศ	110
ตารางที่ 20	การจัดนิทรรศการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	111
ตารางที่ 21	ความสำเร็จของการจัดการองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี ปี 2564 – 2567	124
ตารางที่ 22	ความสำเร็จของการพัฒนาภาคีเครือข่าย ปี พ.ศ. 2564 - 2567	127

หมวด 1 ภาวะผู้นำ (Leadership)

1.1 การนำของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

อำเภอปรารงค์ ได้ดำเนินการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ.2561 โดยมีแนวทางวิธีการในการสร้างเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคคลากร ให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน โดยการสร้างกระบวนการ การมีส่วนร่วมจากองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

ภาพที่ 1 วาระงานตามพันธกิจการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอปรารงค์ 4 วาระงาน 6 โครงการ

นายอำเภอปรารงค์ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรารงค์ ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และตัวแทนภาคประชาชน พร้อมได้มอบหมายให้สาธารณสุขอำเภอในฐานะเลขานุการ ได้รวบรวมข้อมูลสภาพปัญหา ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินสถานการณ์และเสนอปัญหาหารือในที่ประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกันในภาพอำเภอ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ซึ่งจากสภาพปัญหาของพื้นที่อำเภอปรารงค์ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอปรารงค์ มีความเห็นชอบร่วมกันในการกำหนดประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอำเภอปรารงค์ขึ้นในปี 2565 – 2569 จำนวน 4 วาระงาน 6 โครงการ ประกอบด้วย ปลอดภัย ปลอดภัย พัฒนากลุ่มวัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และประกาศเป็นวาระอำเภอปรารงค์เพื่อให้สอดคล้องกับวาระจังหวัดศรีสะเกษ โดยประเด็นปัญหาหลัก คือ “คนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ซึ่งได้ขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการ กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และวางแผนในการดำเนินงาน ภารกิจที่สำคัญทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 หนุนรงค์คนปราศทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

- กิจกรรม 1. ตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในกลุ่มเสี่ยงทุกตำบลในอำเภอปราศทุกข์
2. หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ
3. อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยง

- เป้าหมาย 1. ความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3
2. มีหมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ 20 ของหมู่บ้านแต่ละตำบล
3. กลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานปลา ร้อยละ 80

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก

- กิจกรรม 1. ส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก
2. ส่งเสริมงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก
3. ส่งเสริมสถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุกจำหน่าย

- เป้าหมาย 1. ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80
2. งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80
3. สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล

- กิจกรรม 1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากระบบสุขส้วม

- เป้าหมาย 1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากระบบสุขส้วม 1 แห่ง

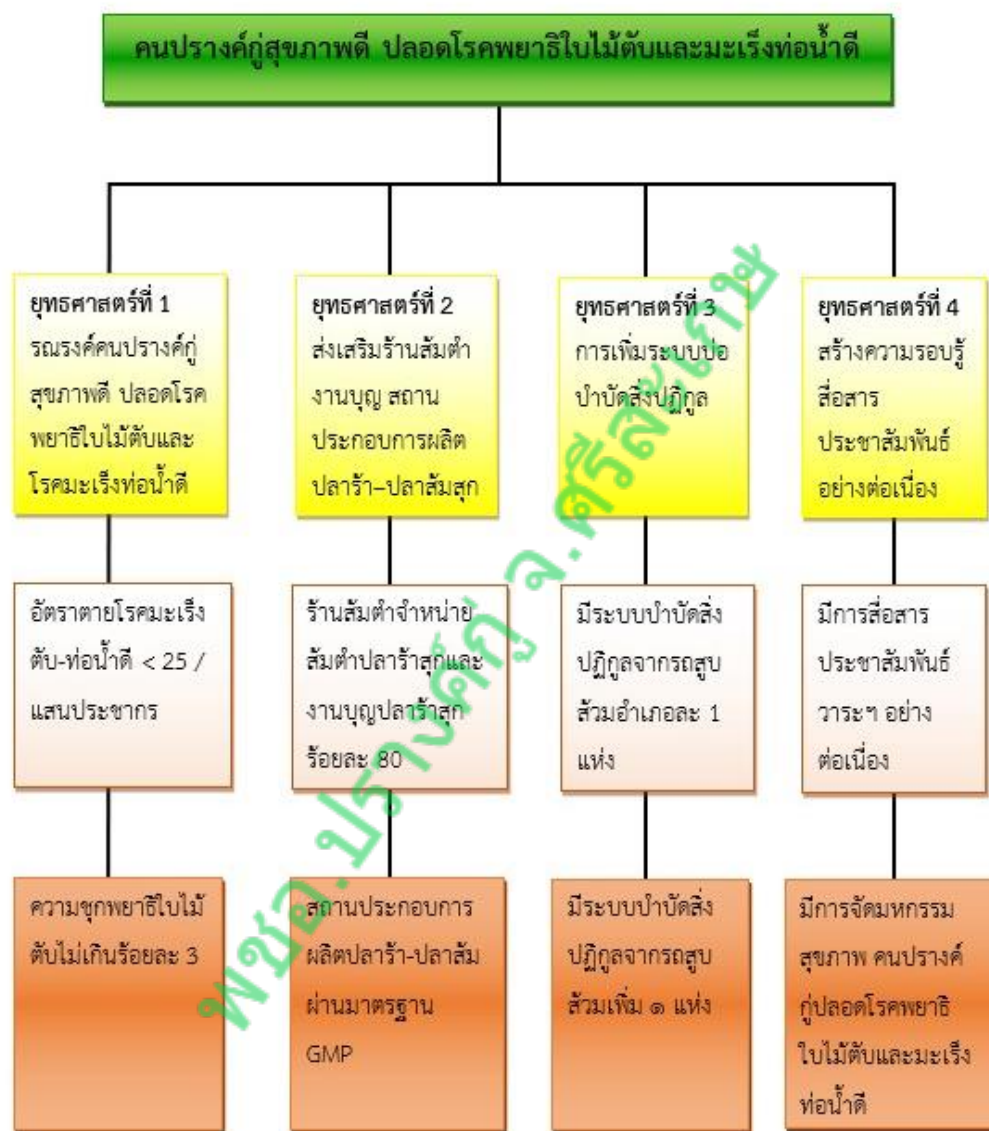
ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

- กิจกรรม 1. สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี
2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีแก่นักเรียน
3. ศึกษาวิจัยและการเผยแพร่ข้อมูลสื่อสารสาธารณะ

- เป้าหมาย 1. จัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปราศทุกข์ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย 1 ครั้ง
2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
3. มีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย 1 เรื่อง

อำเภอปราศทุกข์ได้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ “คนปราศทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี” ขับเคลื่อนงานโดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เพราะสภาพปัญหาดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้

โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ต้องมีการดำเนินงานบูรณาการในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ให้มีความรู้สึก เหมือนว่าทุกคนเป็นเจ้าของร่วมรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหา และดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ “คนปรางค์คู่สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ยุทธศาสตร์คนปรางค์คู่สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

นายอำเภอปรางค์คู่ ได้กำหนดแต่งตั้งคณะกรรมการในการรับผิดชอบงาน ตามประเด็นโครงการกำหนดร่างเป้าหมายโดยคณะทำงานแล้ว ได้มีการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของอำเภอ ซึ่งมีนายอำเภอปรางค์คู่เป็นประธาน เพื่อพิจารณาเห็นชอบและให้คณะกรรมการ จากภาคส่วนต่างๆ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการกำหนดเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบเป้าหมายดังกล่าวทั้งหมด และให้มีมติเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการประกวดและประเมินหมู่บ้านต้นแบบ ที่ผ่านเกณฑ์มาตรการ

โดยคณะกรรมการเห็นควรให้แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย 5 ภาคส่วน ได้แก่ ปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง, สาธารณสุขอำเภอ, ท้องถิ่นอำเภอ, สารวัตรป้องกันปราบปราม ส.อ.ปรางค์กู และประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยมีบทบาทหน้าที่ออกตรวจ

โดยให้สาธารณสุขอำเภอปรางค์กู รับผิดชอบในการวิเคราะห์สถานการณ์โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ของอำเภอปรางค์กูในปี 2561 - 2566 พบอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ ปี 2561 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 25.27 ปี 2562 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 11.19 ปี 2563 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 9.95 ปี 2564 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 8.52 ปี 2565 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 3.45 ปี 2566 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.69 และปี 2567 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.46

ภาพที่ 3 สถานการณ์ความชุกพยาธิใบไม้ตับ ปี 2561 – 2567 อำเภอปรางค์กู

เมื่อเทียบกับเป้าหมายการดำเนินงาน คือความชุกของ OV น้อยกว่าร้อยละ 3 แต่อำเภอปรางค์กูมีความชุกของการสู่มโดยระดับจังหวัด ร้อยละ 25.27 ซึ่งการพบพยาธิใบไม้ตับสูงจะมีผลทำให้เกิดโรคมะเร็งท่อน้ำดีสูงในเวลาต่อมา

เมื่อมีการกำหนดร่างเป้าหมายโดยคณะทำงานแล้ว ได้มีการนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของอำเภอ ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน เพื่อพิจารณาเห็นชอบและให้คณะกรรมการจากภาคส่วนต่างๆ ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการกำหนดเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้มีการปรับและเห็นชอบกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกัน

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอได้กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างชัดเจนแล้ว นายอำเภอปรางค์กู และคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ได้มีการนำไปสื่อสาร ถ่ายทอด กระจายเป้าหมายการควบคุมโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ที่ประชุมประจำเดือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการของอำเภอปรางค์กู นอกจากนี้

สาธารณสุขอำเภอปราศจากทุกข์ได้นำไปสื่อสารถ่ายทอด กระจายเป้าหมายแก่ เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ในที่ประชุมประจำเดือน และ ผู้อำนวยการ รพ.สต. ก็นำไปสื่อสาร ถ่ายทอดแก่ อสม. ในที่ประชุมประจำเดือน นอกจากนี้ นายอำเภอปราศจากทุกข์ ได้จัดการประชุมแบบบูรณาการ

จากการสื่อสาร ถ่ายทอดดังกล่าวทำให้เกิดการรับรู้ เข้าใจอย่างชัดเจน แก่ผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากได้มีการตอบข้อซักถามจนเป็นที่เข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ในส่วน อสม. ผู้อำนวยการ รพ.สต. ก็ได้ชี้แจงเป้าหมายการดำเนินงานในภาพรวมและรายหมู่บ้านให้ อสม. ได้เข้าใจในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ในส่วน ผู้นำหมู่บ้านได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอได้ มีการสื่อสารผ่านทาง LINE Group และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้มีการนำไปประกาศผ่านหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วถึงอีกด้วย

อำเภอปราศจากทุกข์ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประเมินและถอดบทเรียนการดำเนินงาน ในการนี้คณะทำงานซึ่งมีผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอปราศจากทุกข์เป็นหัวหน้าคณะทำงาน ได้ดำเนินการประชุม คณะทำงานและตัวแทนผู้เกี่ยวข้องจาก เครือข่ายระดับอำเภอ (สาธารณสุขภาคเอกชน ประชาชน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อสม. ถอดบทเรียนประเด็นวิธีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน การสื่อสารถ่ายทอดเป้าหมายสู่การปฏิบัติ ซึ่งสรุปได้ว่ากำหนดเป้าหมายการดำเนินงานยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนกลุ่มเสียงสูงต่อโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี จากนั้นเลขานุการคณะกรรมการฯ (สาธารณสุขอำเภอ) จึงได้นำสรุปผลการถอดบทเรียนนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน และที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มเสียงสูงฯ ในการดำเนินงานดังกล่าวในปีต่อไป

1.2 การประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

อำเภอปราศจากทุกข์ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Results based management) โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ซึ่งประธานคณะกรรมการพัฒนา คุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) จะเน้นย้ำให้บุคลากรในอำเภอปราศจากทุกข์ทุกระดับเห็นว่าสภาพปัญหาดังกล่าวไม่ สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ต้องมีการดำเนินงานบูรณาการในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนการระดมทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ให้มีความรู้สึก เสมือนว่าทุกคนเป็นเจ้าของร่วมรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาด้วย

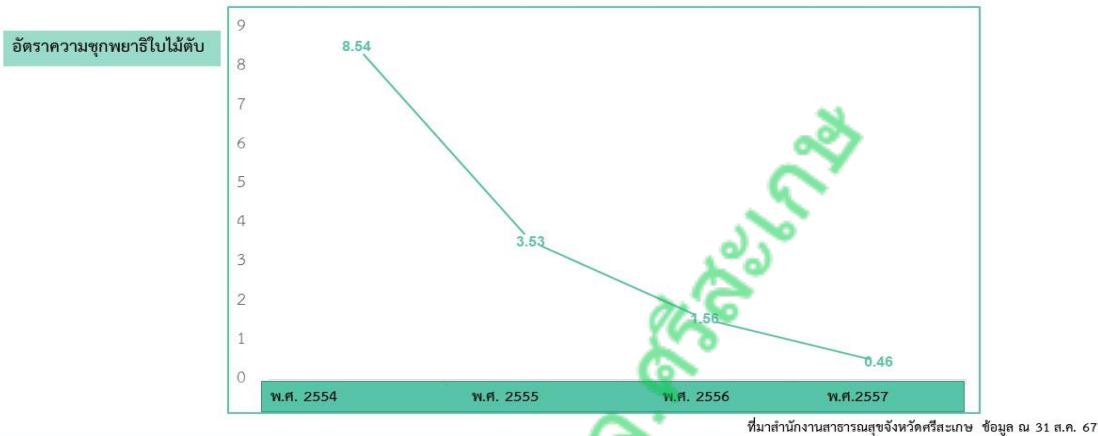
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนึกคนปราศจากทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

1. ความซุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3

อำเภอปราศจากทุกข์บรรลุเป้าหมาย มีความซุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3 จากผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2567 จากที่เคยมีความซุกพยาธิใบไม้ตับเกินเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ถือเป็นวาระแห่งการแก้ไขปัญหที่สำคัญของอำเภอปรารงค์ โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ จนทำให้อำเภอปรารงค์มีอัตราความชุกพยาธิใบไม้ดับไม่เกินร้อยละ 3 และลดลงอย่างต่อเนื่อง

อัตราความชุกพยาธิใบไม้ดับ (ต่อแสนประชากร)
อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 4 อัตราความชุกพยาธิใบไม้ดับ อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567

2. มีหมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ ร้อยละ 20 ของหมู่บ้านแต่ละตำบล

อำเภอปรารงค์บรรลุเป้าหมาย มีหมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ ร้อยละ 20 ของหมู่บ้านแต่ละตำบลและดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการดำเนินงานตามเป้าหมาย Isan Cohort ของจังหวัดศรีสะเกษ

หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ อำเภอปรารงค์
ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567

ปี พ.ศ.	จำนวนหมู่บ้านต้นแบบ (หมู่บ้าน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
2564	63	42.85	Isan Cohort
2565	131	92.91	
2566	30	21.27	
2567	32	22.69	

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67 *** (อำเภอปรารงค์ มี 141 หมู่บ้าน)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 5 หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ดับ อำเภอปรารงค์ ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567

3. กลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานปลา ร้อยละ 80

อำเภอปรองคักอำเภอปรองคักบุรีรัมย์ มีการดำเนินจัดอบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่องทุกปี การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคมะเร็งท่อน้ำดีและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปรองคัก จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 – 2566 ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งท่อน้ำดีและโรคมะเร็งท่อน้ำดีทุกรายได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานปลาที่ปรุงสุก โดยเฉพาะ ปลาน้ำจืดที่มีเกล็ด ร้อยละ 100

การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคมะเร็งท่อน้ำดีและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปรองคัก จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 – 2566

ปัจจัยด้านความรู้	สูง		ปานกลาง		ต่ำ	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปี						
2564	124	27.55	207	46.00	119	26.45
2565	136	30.22	224	49.78	90	20.00
2566	242	53.78	182	40.44	26	5.78

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 6 การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคมะเร็งท่อน้ำดีและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปรองคักจำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 – 2566

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาส้มสุก

1. ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80
2. งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80
3. สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP

อำเภอปรองคักบุรีรัมย์ ในการส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาส้มสุก ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80 แต่ในสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP อำเภอปรองคัก ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

การส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก
อำเภอปรองคัก ปี พ.ศ.2564 – ปี พ.ศ.2567

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	87.67	94.44	95.59	95.31
งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	81.15	82.97	85.10	97.16
สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP	ทุกร้าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 7 การส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก อำเภอปรองคัก
ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ.2567

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบป้องกันและคุ้มครองสุขภาพ

1. มีระบบป้องกันและคุ้มครองสุขภาพ จากระบบสุขภาพ 1 แห่ง

อำเภอปรองคักบรรลุเป้าหมาย คือมีระบบป้องกันและคุ้มครองสุขภาพ จากระบบสุขภาพ 1 แห่ง ณ เทศบาลตำบลปรองคัก เกิดจากการผลักดันตามนโยบายของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรองคัก และการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ปี พ.ศ. 2564 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรองคัก ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดกระบวนการเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์หลัก จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานที่วัดผลตาม 4 ยุทธศาสตร์ ของอำเภอปรองคัก เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้นเป็นเป้าหมายที่มีการมุ่งเน้น หรือมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี สาธารณสุขอำเภอปรองคักในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) ปรองคัก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ จึงได้นำสถานการณ์โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี และ เป้าหมายที่กำหนดขึ้น ไปปรึกษาหารือกับ ฝ่ายแผนงาน และ ฝ่ายควบคุมโรค ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ โดยการจัดประชุมหารือกันที่ห้องประชุมเพื่อทบทวนเป้าหมายการมุ่งเน้นสู่ผลสัมฤทธิ์ ณ ห้องประชุมหลวงปู่คำบุ โรงพยาบาลปรองคัก วันที่ 16 พฤศจิกายน 2564 โดยมี นายวัฒนา พุฒิชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ และนายทอง วีระแสงพงษ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ พร้อมคณะ ได้ออกติดตามการวางเป้าหมายการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรองคัก ได้ซึ่งก็ได้รับการยืนยันว่าเป้าหมายที่กำหนดขึ้นเป็น

เป้าหมายที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ได้รับคำแนะนำเรื่องอาจมีการเพิ่มเติมเป้าหมาย ในเรื่องการติดตามตรวจยืนยันกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งการสื่อสารถ่ายทอดได้ให้ ตรงกลุ่มเป้าหมายการดำเนินงานในพื้นที่ ด้วยการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ หรือการสื่อสารทาง LINE Group ของกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ และให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายช่วยสื่อสารถ่ายทอดโดยการเล่าสู่กันฟังในที่ประชุม

ปี พ.ศ. 2565 คณะกรรมการ พชอ. มีการทบทวน ในเรื่องการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง และตั้งเป้าหมายในการลดความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ลดอัตราตาย และจัดให้มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลที่เทศบาลตำบลปราศภัย 1 แห่ง โดยคณะกรรมการ พชอ.มีมติให้สร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้น ณ เทศบาลตำบลปราศภัย จนได้รับการคัดเลือกเป็นอำเภอ Best practice ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2565

ปี พ.ศ. 2566 คณะกรรมการ พชอ.มีมติให้สร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล มีแผนเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล 3 ตำบล ได้แก่ตำบลหนองเชียงทูน ตำบลกู่ และตำบลสมอ ซึ่งให้นำเข้าแผนงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล ระดับท้องถิ่น และกำหนดงบประมาณการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้น เพื่อตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างยั่งยืนต่อไป

ปี พ.ศ. 2567 มีการดำเนินงานตามแผนการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้น ในพื้นที่ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งอยู่ในระหว่างการประชาคมหมู่บ้าน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และเข้าร่วมโครงการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลร่วมกัน ซึ่งมีคณะกรรมการ พชอ.อำเภอปราศภัย นำโดย นายวิทยา ไชยเดชกำจร นายอำเภอปราศภัย ประธานคณะกรรมการ พชอ.และนายสุริยนต์ หล้าคำ สาธารณสุขอำเภอปราศภัย เลขาธิการ พชอ.อำเภอปราศภัย ติดตามความก้าวหน้าทุกไตรมาส

ภาพที่ 8 กิจกรรมประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (พชอ.) ปราศภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

บรรลุเป้าหมาย มีการสร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

1. จัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรารักษ์ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างน้อย 1 ครั้ง
อำเภอปรารักษ์ฯ นำทริبونไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัด นำผลงานไปดำเนินการ
ขยายผลยังผู้รับบริการ ประชาชน ในพื้นที่อำเภอปรารักษ์ฯ และในอำเภออื่นๆ นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมาย
และขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น

- 1) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ “คนศรีสะเกษ สุขภาพดี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏปี พ.ศ. 2565
- 2) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็ง
ท่อน้ำดี เดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรารักษ์ฯ
- 3) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็ง
ท่อน้ำดี เดือนเมษายน 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรารักษ์ฯ
- 4) ได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมการประกวด “ส้มตำเค็มน้อย ชม ชิม แซร์ ส้มตำเค็มน้อย” โดยใช้ปลา
ร้าสุก ตามโครงการแสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต ครั้งที่ 8 จังหวัดศรีสะเกษ
ณ เกาะกลางน้ำ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2565
- 5) จัดนิทรรศการคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปรารักษ์ฯ จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่นระดับภาค
- 6) จัดนิทรรศการคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปรารักษ์ฯ จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่นระดับประเทศ
- 7) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ การขับเคลื่อนงาน พขอ.ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี
ในงาน ประชุมวิชาการสมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ปี 2566
- 8) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ ในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ พขอ.
ปรารักษ์ฯ ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566

2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

อำเภอปรารักษ์ฯ บรรลุเป้าหมาย มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ในทุก
โรงเรียน ในเขตพื้นที่อำเภอปรารักษ์ฯ

3. มีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย 1 เรื่อง

อำเภอปรารักษ์ฯ มีการส่งเสริมให้กลุ่มงานควบคุมโรค ทุก รพ.สต. ส่งผลงานวิชาการ นวัตกรรม ในงาน
มหกรรมสุขภาพอำเภอปรารักษ์ฯ และจังหวัดศรีสะเกษ ในงานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิไร้โรคภัยไข้เจ็บและ

มะเร็งท่อน้ำดี เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของแต่ละตำบล และเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนของอำเภอปราสาท ให้นำเจ้าหน้าที่ควบคุมโรคอำเภอปราสาทได้พัฒนางาน และให้ปัญหาในระดับพื้นที่ ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด ซึ่งอำเภอปราสาท มีการดำเนินการทำงานวิจัย นวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหา มะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง ดังนี้

1) งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยง โดยความร่วมมือร่วมของประชาชนตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2566

2) มีนวัตกรรม 4 นวัตกรรม เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

2.1 นวัตกรรมที่ 1 เขตปลอดปลาร้าดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) ปี พ.ศ. 2567

2.2 ปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) ปี พ.ศ. 2567

2.3 สายลึบจับปลาดิบ (Inovation) ปี พ.ศ. 2567

2.4 ประกวด ดาว Tik ToK สุกก่อนกินฟินและปลอดภัย ปี พ.ศ. 2567

หลังจากคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของอำเภอ ได้กำหนดเป้าหมายการเฝ้าระวัง รักษา ป้องกัน และควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างชัดเจนแล้ว จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็วและเข้าถึงในทุกระดับในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งเป็นปัญหาของอำเภอ พขอ. ปราสาท นั้น คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีนายอำเภอเป็นประธาน ได้มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท). ร่วมมือกับ รพ.สต. จัดประชุมทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อร่วมกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการรับประทานอาหารประเภทปลาดิบ ปลาสุกๆ ดิบๆ และการประกอบอาหารในงานบุญในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถควบคุมการประกอบอาหารโดยใช้ปลาร้าสุกได้ง่าย นายอำเภอปราสาท ได้มีการนำไปสื่อสาร ถ่ายทอด กระจายเป้าหมายดังกล่าว ในที่ประชุมประจำเดือนก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน, ที่ประชุมประจำเดือนนายกเทศมนตรี/นายก องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประชุมศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดและอำเภอ ที่ประชุมศูนย์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (EOC) และแจ้งเวียนเป็นหนังสือราชการไปยังหน่วยงาน/ องค์กรเอกชนต่าง ๆ ในอำเภอ นอกจากนี้ สาธารณสุขอำเภอปราสาท ได้นำไปสื่อสารถ่ายทอด กระจายเป้าหมายแก่เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ในที่ประชุมประจำเดือน และผู้อำนวยการ รพ.สต. ก็นำไปสื่อสาร ถ่ายทอดแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อกระจายข่าวสารให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบถึง “วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี”

หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Action planing)

2.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอปรานค์ภู โดยนายอำเภอปรานค์ภู ได้จัดทำแผนการมีส่วนร่วมตามโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ “วาระคนปรานค์ภูสุภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ พร้อมทั้งมีการดำเนินการขับเคลื่อนลงไปทุกภาคส่วน และจัดให้มีการบูรณาการการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายใต้กลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) / คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (พชต.)

กระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่าย ได้ร่วมกำหนดแผนยุทธศาสตร์ทศวรรษกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2559-2568 โดยมีวิสัยทัศน์ “ภายในปี 2568 ประชาชนคนไทยในทุกหมู่บ้านปลอดภัยจากพยาธิใบไม้ตับ ผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี โดยมีจำนวนลดลงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น” โดยกำหนดการขับเคลื่อนระยะแรก ปี 2559-2563 เน้นการรณรงค์กำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ระยะที่สอง ปี 2564-2568 เป็นการขับเคลื่อนตามมาตรการของแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ซึ่งจะส่งผลให้การกำจัดปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีเกิดความยั่งยืน

การดำเนินงานในพื้นที่อำเภอปรานค์ภู พบว่าสถานการณ์การติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรานค์ภู ปี 2564 – 2567 พบอัตราความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับในภาพรวมอำเภอปรานค์ภู เฉลี่ยร้อยละ 8.52, 3.45, 0.69 และ 0.46 ตามลำดับ ปัจจัยและสาเหตุหลักของการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับและการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับซ้ำ คือ พฤติกรรมการบริโภคปลาร้าดิบ ลาบหรือก้อย ปลาดิบหรือ สุก ๆ ดิบ ๆ สิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญทำให้เกิดโรค และถือเป็นปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา ทำให้ประชาชนติดพยาธิใบไม้ตับ

อำเภอปรานค์ภู พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี ปี 2564 (38.76 ต่อแสนประชากร), ปี 2565 (21.64 ต่อแสนประชากร), ปี 2566 (21.48 ต่อแสนประชากร) และปี 2567 ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี การดำเนินการเพื่อการป้องกันควบคุมโรค หรือลดตาย จะต้องดำเนินการให้ได้ภายใต้เงื่อนไขคือ ประชาชนจะต้องบริโภคอาหารที่ปรุงสุก โดยเฉพาะจากปลาน้ำจืดมีเกล็ด ต้องปรุงสุกด้วยความร้อนก่อนนำมารับประทาน รวมทั้งปลาร้าต้องต้มสุกก่อนปรุงรสในส้มตำ ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนดูแลสุขภาพชีวิตของตน ด้วยการงดกินปลาดิบ งดกินปลาร้าที่ยังไม่ต้ม ในส้มตำทุกครั้ง ประเด็นปัญหาที่มีความสำคัญ ที่ทุกฝ่ายจะต้องหันมาร่วมมือกัน ในผู้บริโภคที่ซื้อปลาร้าไปปรุงอาหารเอง โดยที่ไม่ทราบสุกหรือไม่สุก มีพยาธิหรือไม่พยาธิ ส่งผลให้มีการแพร่ระบาดของโรคมามากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มผู้ป่วยมากยิ่งขึ้น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาล ได้ดำเนินการส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญสถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการกำจัดสิ่งปฏิกูล ปัจจุบันพื้นที่อำเภอปราศทุกข์ มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล 1 แห่ง (เทศบาลตำบลปราศทุกข์) การจัดระบบสุขาภิบาล และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิ ทุกตำบล ยังไม่สามารถสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลได้ครอบคลุมทุกตำบล เนื่องจากการจัดหาสถานที่ในการก่อสร้างฯ การยอมรับของชุมชนฯ ศักยภาพในการดูแลและบริหารจัดการระบบบ่อบำบัดของเทศบาล/อบต. รวมถึงขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

จากสถานการณ์โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ยังเป็นปัญหาของพื้นที่อำเภอปราศทุกข์ ซึ่งสาเหตุหลัก เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพ ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ควรมีการประชาสัมพันธ์และสื่อสารความเสี่ยง เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ผ่านสื่อต่างๆ โดยผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และอาสาสมัครสาธารณสุข

ภาพที่ 9 การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ “วาระคนปราศทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้ไข้และมะเร็งท่อน้ำดี มีความสำคัญในการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพราะจะทำให้เห็นภาพเป้าหมายโดยรวมของโครงการ เหตุการณ์สำคัญ และงานแต่ละอย่างได้ชัดเจน แผนโครงการที่ดีที่สุดจะให้ประโยชน์ดังต่อไปนี้ ครอบคลุมสำหรับโครงการมีความถูกต้องแม่นยำ การจัดทำงบประมาณและการประมาณการทางการเงินมีความแม่นยำมากขึ้น ซึ่งอำเภอปราศทุกข์ได้จัดทำแผนโครงการ ดังนี้

สรุปแผนปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพหน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท
อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.แผนเชิงนโยบาย/ยุทธศาสตร์

ลำดับ	โครงการ/ แผนงาน	แหล่งงบประมาณ (บาท)							รวม (บาท)	ผู้รับผิดชอบ/ โทรศัพท์
		เงินบำรุง(๑)		PP (๒)	งบกองทุน ตำบล(๓)	งบ สสจ. (๔)	งบกลาง จังหวัด(๕)	อื่นๆ ระบุ(๖)		
		อยู่ในงบกับ จ่ายเงินบำรุง	ไม่อยู่ในงบ รับจ่ายเงินบำรุง							
๑	โครงการพัฒนาศักยภาพทีม CDCU เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗		๑๕,๐๐๐						๑๕,๐๐๐	นายอรุณวิทย์ ก้อนคำ
๒	โครงการอบรมพัฒนาระบบการควบคุมก้นอุดีวินโรค เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗							๒๕,๓๖๐	๒๕,๓๖๐	นายอรุณวิทย์ ก้อนคำ
๓	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการคนปราศจากสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗		๘,๕๐๐	๑๐,๕๕๐					๑๙,๐๕๐	นายอรุณวิทย์ ก้อนคำ
๔	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ สุขภาพ ลดเสี่ยง ลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗			๕๐,๐๐๐					๕๐,๐๐๐	นายสมหวัง เป็ทอง
๕	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรค หลอดเลือดสมอง และอัมพาต เครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗			๑๖,๕๐๐					๑๖,๕๐๐	นายสมหวัง เป็ทอง

ผู้เสนอแผนปฏิบัติการ (นายคมสัน รัตนสีห์ภูมิ) ผู้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ (นายเสกสรรค์ จวงจันทร์) ผู้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ (นายสุรียนต์ หล้าคำ) ผู้อนุมัติแผนปฏิบัติการ (นายทง วีระแสงพงษ์)

ภาพที่ 10 แผนการปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567

แผนปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพหน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เชิงยุทธศาสตร์ งบประมาณ

๑.นโยบายกระทรวงสาธารณสุข Quick Win ๑๐๐ วัน
๒.ยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข
๓.แผนงานกระทรวงสาธารณสุข
๔.โครงการกระทรวงสาธารณสุข
๕.ตัวชี้วัดกระทรวงสาธารณสุข

คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาควบคุมโรคติดต่อ

ลำดับ	โครงการ/ แผนงาน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม/ รายละเอียดงบประมาณ	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	แหล่งงบประมาณ (บาท)							รวม (บาท)	ผู้รับผิดชอบ/ โทรศัพท์
					เงินบำรุง (๑)		PP (๒)	งบกองทุน ตำบล (๓)	งบ สสจ. (๔)	งบกลาง จังหวัด (๕)	อื่นๆ ระบุ (๖)		
					อยู่ในงบกับ จ่ายเงินบำรุง	ไม่อยู่ในงบ รับจ่ายเงินบำรุง							
๓	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการคนปราศจากสุขภาพดีและมะเร็งท่อน้ำดี เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑. เพื่อสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสุขภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักในการดูแลสุขภาพโดยลดปัจจัยเสี่ยงและมีความเห็นที่ขณะเดียวกัน ๓. เพื่อลดอัตราการป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บ	๑. ประชุมคณะทำงานโครงการคนปราศจากสุขภาพดีและมะเร็งท่อน้ำดี เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อจัดทำโครงการ/แผนงานและดำเนินงาน ๒. จัดประชุมผู้ประสานงานระดับตำบลและระดับชุมชน อุตสาหกรรมและเทศบาล กำหนดค่าเงิน ๓. จัดประชุมสนับสนุนกิจกรรมงานบูรณาการสุขภาพและสร้างร้านค้าจำหน่ายอาหารปลอดภัย จำนวน ๓ ครั้ง พื้นที่ละ ๑ ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น ครั้งที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๖ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ครั้งที่ ๗ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ รพ.ศ. นราธิวาส, รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ๕. สรุปผลการปฏิบัติงาน	๑. ผู้ประสานงานระดับตำบล จำนวน ๑๐ คน ๒. ผู้รับผิดชอบงานระดับตำบล ๒๐ คน ๓. เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน ๑๐ คน ๔. ตัวแทนจากศูนย์โรคระบาดจังหวัดศรีสะเกษ ผู้รับผิดชอบ จำนวน ๑๐ คน ๕. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานศูนย์โรคระบาด รพ.ศ. นราธิวาส และ รพ.ศ. ศอวช.ศรีสะเกษ ๕ คน							๑๓,๐๐๐	นายอรุณวิทย์ ก้อนคำ	

ภาพที่ 11 แผนการปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567

การขับเคลื่อนวาระคนปราศจากสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีด้วยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชนในอำเภอปราสาท เป็นการแก้ไขปัญหาย่างจริงจังและยั่งยืน ด้วยสโลแกนของอำเภอปราสาทที่ว่า

“รณรงค์ ส่งเสริม เพิ่มบ่อบำบัด สร้างความรอบรู้ ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี”
ยุทธศาสตร์ 1 รณรงค์คนปราศจากสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี”

เพื่อลดอัตราการความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี พัฒนาคุณภาพชีวิต และให้ประชาชนมีสุขภาพดี ซึ่งการดำเนินงานดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร ข้อมูล และรวบรวมรายงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาปัจจัยด้านบุคคล (Host), ปัจจัยด้านตัวก่อโรคหรือภัย (Agent), ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง
- 2) มีการประชุมทีมควบคุมโรค เพื่อจัดการวางแผนงานดำเนินงานทั้งอำเภอ และจัดแผนการออกตรวจหาไข่พยาธิของแต่ละ รพ.สต. ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง

ภาพที่ 12 ประชุมทีมควบคุมโรคอำเภอปราจีนบุรีเพื่อจัดการวางแผนงานดำเนินงานทั้งอำเภอ

กิจกรรม 1. ตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในกลุ่มเสี่ยงทุกตำบลในอำเภอปราจีนบุรี

- 1) จัดทำแผนการดำเนินงาน และกำหนดแผนตรวจหาไข่พยาธิ ของแต่ละ รพ.สต. ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง

วันที่ตรวจรอบที่ 1	วันที่ตรวจรอบที่ 2	รพ.สต.ที่ส่งตรวจ	สถานที่ตรวจ
6 ธันวาคม 2566	5 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.ไฮ	รพ.สต.ไฮ
7 ธันวาคม 2566	6 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.หนองเชียงทูน รพ.สต.กำแมด	รพ.สต.หนองเชียงทูน
25 ธันวาคม 2566	26 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.กู่ รพ.สต.สวาย	รพ.สต.กู่
14 ธันวาคม 2566	15 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.นาเวียง รพ.สต.ดอนทลี่	รพ.สต.นาเวียง
21 ธันวาคม 2566	20 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.ห้วย รพ.สต.ตาเปียง	รพ.สต.ห้วย
27 ธันวาคม 2566	28 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.ตุม รพ.สต.กะดี	รพ.สต.กะดี
13 ธันวาคม 2566	13 พฤษภาคม 2567	รพ.สต.ตุ๋	รพ.สต.ตุ๋

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงาน และกำหนดแผนตรวจหาไข่พยาธิ

การตรวจตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในกลุ่มเสี่ยงทุกตำบลในอำเภอปราสาทฯ คัดกรองประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยการตรวจอุจจาระ รักษา และดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทุกรายที่พบไข่พยาธิใบไม้ตับ ซึ่งมีการตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในทุก รพ.สต. โดยทีมควบคุมโรคอำเภอปราสาทฯ แบ่งเป็น 2 รอบ รอบที่ 1 ช่วงเดือนธันวาคม 2566 - มกราคม 2567 รอบที่ 2 ช่วงเดือนมีนาคม 2566 - พฤษภาคม 2567 โดยมี นายอำเภอปราสาทฯ และสาธารณสุขอำเภอปราสาทฯ ผอ.รพ.สต. ทุกแห่ง ออกติดตาม กำกับ และมีการทบทวน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการ พขอ. พิจารณาและเสนอแนะในที่ประชุมคณะกรรมการ พขอ.

ภาพที่ 13 การตรวจคัดกรองหาพยาธิใบไม้ตับด้วยวิธีการตรวจอุจจาระ

กิจกรรม 2. หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ ปีงบประมาณ 2567

การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในอำเภอปราสาทฯ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอำเภอปราสาทฯ ให้มีความถึงพร้อมด้วยสุขภาพ มีความสมดุล สมบูรณ์ทั้งด้านกาย ใจ สังคมและปัญญา อำเภอปราสาทฯ จัดให้มีการประกวดหมู่บ้านต้นแบบ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนตำบลจัดการคุณภาพชีวิตโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อให้ประชาชนเกิดการตื่นตัว และสร้างกระแสสังคมในการโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในระดับพื้นที่แต่ละตำบล

รายชื่อหมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ ปี 2567 จังหวัดศรีสะเกษ

ที่	รพ./รพ.สต.	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	จำนวนหลังคาเรือน
1	รพ.สต.หัวาน	2	สำโรง	สำโรงปราสาท	156
		7	หนองผึ้ง	สำโรงปราสาท	91
2	รพ.สต.ตาเปียง	1	ตาเปียง	สำโรงปราสาท	130
		9	หนองนา	สำโรงปราสาท	50
		13	ดงบัง-ฮ่องขาม	สำโรงปราสาท	98
3	โรงพยาบาลปราสาท	2	บึง	พิมาย	100

		5	สุโข	พิมาย	50
		11	สะเอิง	พิมาย	88
4	รพ.สต.ไฮ	1	ก่อ	พิมายเหนือ	49
		7	ไฮ	พิมายเหนือ	90
		9	ชาติโพธิ์น้อย	พิมายเหนือ	84
5	รพ.สต.กู่	8	อาด้อย / สนวน	กู่	113
		14	กู่ตะวันตก/ขยุ่ง	กู่	176
		15	ฝือพัฒนา	กู่	59
6	รพ.สต.กะดี	2	หว่า	กู่	129
		5	สามขา	กู่	195
7	รพ.สต.นาเวียง	11	บ้านทุ่งม่อ่ง	สมอ	42
		12	บ้านทามงาน	สมอ	47
		16	บ้านหนองคู	สมอ	35
8	รพ.สต.ดอนหลี่	8	บ้านแก่น้อย	สมอ	63
9	รพ.สต.หนองเชียงทูน	2	ศาลา	หนองเชียงทูน	140
		4	มัดกา	หนองเชียงทูน	108
		6	หนองระนาม	หนองเชียงทูน	133
10	รพ.สต.กำแมด	3	บ้านกำแมด	หนองเชียงทูน	85
		10	บ้านสว่าง	หนองเชียงทูน	72
ที่	รพ./รพ.สต.	หมู่ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	จำนวนหลังคาเรือน
		4	บ้านบึง	ตุ้ม	100
12	รพ.สต.คู	4	บ้านหนองครอง	คู	67
		5	บ้านคู่น้อย	คู	96
		7	บ้านขาม	คู	101
13	รพ.สต.สวาย	1	บ้านสวาย	สวาย	158
		7	ไผ่	สวาย	49

ตารางที่ 2 รายชื่อหมู่บ้านต้นแบบลดโรคภัยไข้เจ็บ

หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรองคัก

ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567

ปี พ.ศ.	จำนวนหมู่บ้านต้นแบบ (หมู่บ้าน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
2564	63	42.85	Isan Cohort
2565	131	92.91	
2566	30	21.27	
2567	32	22.69	

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67 *** (อำเภอปรองคักมี 141 หมู่บ้าน)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 14 หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567

จากภาพที่ 14 แสดงจำนวนหมู่บ้านต้นแบบ 3 ปีซ้อนหลัง ปี 2564 – 2567 ซึ่งมีจำนวน 63 หมู่บ้าน, 131 หมู่บ้าน, 30 หมู่บ้าน และ 32 หมู่บ้านตามลำดับ มีการคัดเลือกตาม ดำเนินการตามนโยบายงานควบคุมโรคหนองพยาธิจังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรม 3. อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

นายอำเภอปรองคัก ประธานคณะกรรมการ พขอ.ได้มอบหมายให้ สาธารณสุขอำเภอปรองคัก ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ พขอ. ได้มอบหมายให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี 5 ตำบล ซึ่งเป็นพื้นที่ ที่มีอัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับมากกว่า ร้อยละ 3 ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ ตำบลพิมายเหนือ ตำบลภู ตำบลคู ตำบลหนองเชียงทูน และตำบลสมอ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของประชาชนในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งมีทีมวิทยากรหลักจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก ร่วมกับวิทยากรจาก รพ.สต.กำแมด โดยมีนายอำเภอปรองคัก และสาธารณสุขอำเภอปรองคักออกติดตาม และกำกับทุกแห่ง และมีการทบทวน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการ พขอ. พิจารณาและเสนอแนะในที่ประชุมคณะกรรมการ พขอ.

ภาพที่ 15 กิจกรรมอบรมให้ความรู้การป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรณรงค์ปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	แนวทางการพัฒนา
1. การตรวจคัดกรองหาพยาธิใบไม้ตับด้วยวิธีการตรวจอุจจาระ	1. ความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3	1. พบว่าอัตราความชุกเกินเกณฑ์มาตรฐาน ในปี 2564 และ 2565	1. ประชุมทบทวนทีมงาน 2. พัฒนารูปแบบการดำเนินงานของทีม
2. หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ	1. มีหมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ ร้อยละ 20 ของหมู่บ้านแต่ละตำบล	- ปี 2564 จำนวน 63 หมู่บ้าน - ปี 2565 จำนวน 131 หมู่บ้าน - ปี 2566 จำนวน 30 หมู่บ้าน - ปี 2567 จำนวน 32 หมู่บ้าน	- ดำเนินการตามนโยบายงานควบคุมโรคหนองพยาธิจังหวัดศรีสะเกษ
3. อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยง	1. กลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การรับประทานปลา ร้อยละ 100	- กลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การรับประทานปลา ร้อยละ 100	1. อบรมให้ความรู้การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ แก่ประชาชนทั่วไป 2. รมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักให้ประชาชนในพื้นที่

ตารางที่ 3 สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรณรงค์ปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

ยุทธศาสตร์ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มสุก

กิจกรรม 1. ส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก

มีการรณรงค์และสร้างกระแสสังคมในการลด เลิก การบริโภคปลาดิบ ในทุกหมู่บ้าน ซึ่งกิจกรรมนี้มีการรณรงค์ในงานบุญต่างๆ ด้วยสโลแกนงานบุญปลาร้าสุก และมีการรณรงค์ให้ร้านส้มตำในทุกหมู่บ้านใช้ปลาร้าสุกในการทำส้มตำ มีการมอบป้ายร้านส้มตำปลาร้าสุกให้กับร้านส้มตำที่ใช้ปลาร้าสุกทุกร้าน เพื่อสร้างกระแสสังคมในการบริโภค และเป็นเครื่องหมายการันตีว่าร้านส้มตำปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ทำให้เป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคได้มั่นใจ

ภาพที่ 16 มอบป้ายส้มตำปลาร้าสุก

กิจกรรม 2. ส่งเสริมงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก

อำเภอปรองคัก มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช. 1 แห่ง มีการจัดทำ One Page ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต.

ภาพที่ 17 กิจกรรม One page ประชาสัมพันธ์กิจกรรมรณรงค์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ

กิจกรรม 3. ส่งเสริมสถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาส้มสุกจำหน่าย

อำเภอปราจีนบุรี มีการตรวจสถานประกอบการ ร้านส้มตำปลาร้าสุกปีละ 2 ครั้ง ตรวจสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP ปีละ 2 ครั้ง โดยฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอปราจีนบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีการติดตามผลการดำเนินงานตรวจสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง ซึ่งมีการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ นายวัฒนา พุฒิชาติ ติดตามวาระจังหวัดศรีสะเกษ "คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ และมะเร็งท่อน้ำดี บ้านดงตาดทอง ม.10 ต.โพธิ์ศรี อ.ปราจีนบุรี จ.ศรีสะเกษ วันที่ 16/11/2564 พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีแปรรูปปลาร้าบ้านดงตาดทอง ได้รับอนุญาต : สถานที่ผลิตอาหารที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน ใบสำคัญเลขที่ 33-2-01664 แต่ยังไม่ผ่าน GMP

ภาพที่ 18 กิจกรรมการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

ตรวจสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้ม

กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปราจีนบุรี ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำ กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราจีนบุรี

ภาพที่ 19 กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปราจีนบุรี ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำ กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราจีนบุรี

สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า

- ปลาส้มสุก

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	แนวทางการพัฒนา
1. ส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่าย ส้มตำปลาร้าสุก	1. ร้านส้มตำจำหน่าย ส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80	- ปี 2564 ร้อยละ 87.67 - ปี 2565 ร้อยละ 94.44 - ปี 2566 ร้อยละ 95.59 - ปี 2567 ร้อยละ 95.31	- ดำเนินการประเมิน ร้าน ส้มตำ ปลาร้าสุก เพื่อมอบ มอบป้ายร้านส้มตำปลาร้า สุก
2. ส่งเสริมงานบุญในชุมชนปรุง อาหารด้วยปลาร้าสุก	1. งานบุญในชุมชนปรุง อาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80	- ปี 2564 ร้อยละ 81.15 - ปี 2565 ร้อยละ 82.97 - ปี 2566 ร้อยละ 85.1 - ปี 2567 ร้อยละ 97.16	- จัดทำ MOU ร่วมกับ อบต. และผู้นำชุมชน ในการ ดำเนินงานบุญในชุมชนปรุง อาหารด้วยปลาร้าสุก
3. ส่งเสริมสถานประกอบการ ผลิตปลาร้า - ปลาส้มสุกจำหน่าย	1. สถานประกอบการ ผลิตปลาร้า - ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP	- สถานที่ผลิตอาหารที่ไม่เข้า ข่ายโรงงาน ใบสำคัญเลขที่ 33-2-01664 แต่ยังไม่ผ่าน GMP	- กลุ่มงานเภสัชกรรมและ คุ่มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปรางค์คู่ ร่วมกับผู้รับผิดชอบงาน คุ่มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสอบสถานที่ผลิตปลา ร้า และให้คำแนะนำ กลุ่ม วิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปรางค์คู่ เพื่อให้ผ่าน มาตรฐาน GMP

ตารางที่ 4 สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิต ปลาร้า - ปลาส้มสุก

ยุทธศาสตร์ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล

กิจกรรม 1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากระบบสุขส้วม

อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 10 แห่ง และเทศบาลตำบล จำนวน 1 แห่ง มีการดำเนินงานคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี มาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากระบบสุขส้วม อำเภอละ 1 แห่ง และเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนจึงมีมติจากคณะกรรมการ พชอ. สร้างเพิ่มอีก 1 แห่งซึ่งตอนนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ทุกแห่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีแผนจะสร้างระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จำนวน 2 แห่ง ยังไม่มีแผนอีก 8 แห่ง เทศบาลตำบลปรารงค์ มีการดำเนินการสร้างบำบัดสิ่งปฏิกูลสามารถรองรับสิ่งปฏิกูลจากระบบสุขส้วมทั้งหมดที่ให้บริการในเขตอำเภอปรารงค์ ซึ่งรอดูต้วมดังกล่าวต้องได้รับการรับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นก่อน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสร้าง ดังนี้

1.1 ระยะเวลาเตรียมการ

กำหนดผู้รับผิดชอบ โดยการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือจัดทำหนังสือมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานคุณภาพงานและคณะทำงาน

1.2 ระยะดำเนินการ

1.2.1 สำรองและจัดทำฐานข้อมูลการจัดการสิ่งปฏิกูลภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลปรารงค์ โดยสำรองและจัดทำฐานข้อมูลครอบคลุมประเด็น ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่
- 2) ปริมาณสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้น
- 3) การให้บริการเก็บ ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลในปัจจุบัน

1.2.2 ประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบสุข ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สถานการณ์การจัดการสิ่งปฏิกูล พร้อมทั้งดำเนินการสำรวจพื้นที่ในการสร้างและประชาคมประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดข้อตกลงร่วมกัน ร่วมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่จะดำเนินการสร้างบำบัดสิ่งปฏิกูล

1.2.3 เสนอผู้บริหาร โดยมีการเสนอรูปแบบการจัดการสิ่งปฏิกูลตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน และกฎหมายกำหนด

1.2.4 กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐานวิชาการ และค่าธรรมเนียม ในการให้บริการสุข ขน บำบัดหรือ กำจัดสิ่งปฏิกูล ตามข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนี้

1) กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการในการให้บริการสูบ ขน บำบัด หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ.2535 และคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2545 เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลตาม พระราช บัญญัติการสาธารณสุข พ. ศ.2535

2) กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการ สูบ ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

1.2.5 การสูบ ขน สิ่งปฏิกูล โดยการสูบ ขน สิ่งปฏิกูล ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติ ท้องถิ่นหรือคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 1/2545 เรื่อง การ จัดการสิ่งปฏิกูลตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

1.2.6 การบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ซึ่งการบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกหลักสุขลักษณะ ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและตามมาตรฐานวิชาการ

1.2.7 ฝักระวังการปนเปื้อนน้ำทิ้ง และกาก โดยตรวจหาไซนอนพยาธิและแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia Coli Bacteria) โดยจะต้องมีผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

1.2.8 ประเมินผลกระบวนการจัดบริการสูบ ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล โดยวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสูบ ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

1.2.9 พัฒนาการดำเนินงาน มีข้อเสนอการพัฒนาการ ดำเนินงานกระบวนการจัดบริการสูบ ขน บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลให้มีประสิทธิภาพ

คปสอ.ปราศทุกข์ จังหวัดศรีสะเกษ รับผิดชอบการติดตามการจัดการส้วมและสิ่งปฏิกูลโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ และการกำจัดขยะติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข พร้อมทั้งลงพื้นที่ องค์กร บริหารส่วนตำบล เพื่อติดตามความคืบหน้าและแผนก่อสร้างระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลของท้องถิ่น

ภาพที่ 20 ติดตามการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ อบต.กู่ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 21 ติดตามการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2565 เทศบาลตำบลปราสาทได้ดำเนินการจัดงานเปิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลโดยได้รับเกียรติจากนายวัฒนา พุฒิศาสตร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษเป็นประธานในพิธีเปิดงาน และได้รับเกียรติจากนายแพทย์ทอง วีระแสงพงษ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษเข้าร่วมพิธีเปิด และร่วมปลูกต้นไม้เป็นที่ระลึก

อำเภอปราสาทคู่ นำโดยนายวิทยา ไชยเดชกำจรอำเภอปราสาทคู่, นายชิษณุพงศ์ รตนะกมล เศรษฐ์ นายกเทศมนตรีตำบลปราสาทคู่, นายเสกสรรค์ จวงจันทร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปราสาทคู่, นายชูชีพ สืบทรัพย์สาธารณสุขอำเภอปราสาทคู่ พร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการอำเภอปราสาทคู่

ภาพที่ 22 พิธีเปิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล

ภาพที่ 23 กิจกรรมประชุม ให้ความรู้ การก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 21 มีนาคม 2567

ภาพที่ 24 กิจกรรมการประชาคมการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน
สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล

อำเภอปรารักษ์ มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล 1 แห่ง และกำลังอยู่ระหว่างการประชาคมดำเนินการสร้าง
บ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล เพิ่มอีก 2 แห่ง

สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	แนวทางการพัฒนา
1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง	1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง 1 แห่ง	- ปี 2565 จำนวน 1 แห่ง - ปี 2566 อยู่ระหว่างการ ประชุมประชาคม ดำเนินการ เพิ่มอีก 1 แห่ง	- ดำเนินการร่วมกับ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ อำเภอปรารักษ์ ในการจัดระบบ สุขาภิบาล และการกำจัดสิ่ง ปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิ เพื่อให้ทุกตำบล สามารถสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ได้ครอบคลุมทุกตำบล

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 25 สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล

ยุทธศาสตร์ 4 สร้างความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

1. สร้างความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี และเกิดความร่วมมือในการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระฯ อย่างต่อเนื่อง

อำเภอปราศภัย มีการจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปราศภัย ปลอดภัย ทุกปี และดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2567

ภาพที่ 26 การจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปราศภัย ปลอดภัย

อำเภอปราศภัย มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก ทุกปี ในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆของชุมชน และโรงเรียน และในงานมหกรรมสุขภาพระดับอำเภอ จะสอดแทรกการรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุกเสมอ

ภาพที่ 27 กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก

2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีแก่นักเรียน

ในปี 2564 เริ่มมีการสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน จำนวน 1 แห่ง ได้จัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนบ้านสมอ ตำบลสมอ อำเภอปราศภัย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ในการรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาเวียง

ภาพที่ 28 สอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนบ้านสมอ ตำบลสมอ อำเภوبرางค์กู๋ วันที่ 11 พฤศจิกายน 2564

ในปี 2565 มีการสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน เพิ่มขึ้น จำนวน 13 แห่ง ในทุกตำบล

ภาพที่ 29 การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน ทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภوبرางค์กู๋ จำนวน 13 แห่ง ในเดือนธันวาคม 2565

ในปี 2566 ถึง ปี 2567 มีการสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน ทุกโรงเรียน ในพื้นที่อำเภوبرางค์กู๋ ทั้งโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 54 แห่ง

ภาพที่ 30 การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน ทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภوبرางค์กู๋ จำนวน 54 แห่ง วันที่ 1 ธันวาคม 2566 – 29 กุมภาพันธ์ 2567

สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	แนวทางการพัฒนา
1. สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี	1. จัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรารงค์ ปลอดภัยและโรคมะเร็งท่อน้ำดีอย่างน้อย 1 ครั้ง	- ปี 2565 มีการจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรารงค์ ปลอดภัย 4 ครั้ง - ปี 2566 มีการจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรารงค์ ปลอดภัย 4 ครั้ง	1. ดำเนินการให้ความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ในกลุ่ม อสม. และประชาชนทั่วไป 2. จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก
2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี แก่นักเรียน	1. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	- มีการให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีละ 1 ครั้ง	1. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

2.2 การติดตามเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อน “วาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ด้วยกลไกการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ของอำเภอปรารงค์

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ได้จัดให้มีการดำเนินการตามกระบวนการติดตามผล การดำเนินงานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในทุก ๆ ปี ตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์คนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ประกอบด้วย กิจกรรม

1. การตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับกลุ่มเสี่ยงทุกตำบลในอำเภอปรารงค์ ติดตามในวาระประชุมประจำเดือนของ สสอ. โดยให้ ผอ.รพ.สต. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพื่อรวบรวมสรุปรายงานนายอำเภอตามลำดับ จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ

พขอ. มีปรับปรุงการดำเนินงาน โดย การประชุมทบทวน ร่วมกับทีมงานควบคุมโรค พัฒนารูปแบบการดำเนินงานของทีมตรวจคัดกรอง และพัฒนาบุคลากร อบรมฟื้นฟูในการตรวจพยาธิ

2. หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ ติดตามในวาระประชุมประจำเดือนของ สสอ. โดยให้

ผอ.รพ.สต. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพื่อรวบรวมสรุป รายงานนายอำเภอตามลำดับ การติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พขอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน ตามนโยบายงานควบคุมโรคหนองพยาธิจังหวัดศรีสะเกษ

3. อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยง ติดตามในวาระประชุมประจำเดือนของ สสอ. โดยให้ ผอ.รพ.สต. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพื่อรวบรวมสรุปรายงาน นายอำเภอตามลำดับ จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พขอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการอบรมให้ความรู้การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ แก่ประชาชนทั่วไป ตามโครงการ พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปรารักษ์ ในปี 2567 การตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับกลุ่มเสี่ยงทุกตำบลของอำเภอปรารักษ์ มีการกำกับติดตามผ่านช่องทาง รายงานการตรวจพยาธิ (พต.2) โดยให้ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคระดับอำเภอ นำเสนอเข้าวาระประชุมประจำเดือนของ สสอ. และ รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ บันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพื่อรวบรวมสรุปรายงานนายอำเภอตามลำดับ ซึ่งผลจากการกำกับติดตาม (ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์คนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ตัวชี้วัดที่ 1) พบว่าอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับของอำเภอปรารักษ์ ในปี 2564 และ ปี 2565 ยังเกินค่าเป้าหมาย (เป้าหมายไม่เกินร้อยละ 3) คือ ปี 2564 คิดเป็นร้อยละ 8.52 และปี 2565 คิดเป็นร้อยละ 3.45 ตามลำดับ ทั้งนี้ทางคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) มีการสื่อสารผลการดำเนินงานดังกล่าวให้กับ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนตามประเด็นการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในกลุ่มเสี่ยง ผ่านช่องทาง การประชุมหารือ คั้นข้อมูล และติดตามผลการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำ ทั้งนี้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) มีการประชุม ทบทวนแนวทางการตรวจคัดกรองร่วมกับทีม ทีมงานควบคุมโรคและมีการปรับปรุงแนวทางการคัดกรองใหม่ ในปี 2566 ซึ่งแนวทางใหม่ คือ พัฒนารูปแบบการดำเนินงานและมีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน ของทีมตรวจคัดกรอง และพัฒนาบุคลากร อบรมฟื้นฟูในการตรวจพยาธิ หลังจากได้แนวทางใหม่ ทาง คณะกรรมการมีการสื่อสารแนวทางใหม่ให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ทีมงานตรวจคัดกรอง พัฒนาบุคลากร อบรมฟื้นฟูในการตรวจพยาธิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการอบรมให้ความรู้การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ แก่ประชาชนทั่วไป ตามโครงการ พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปรารักษ์ ในปี 2567 และนำแนวทางใหม่ไปใช้ตั้งแต่ ปี 2566 เรื่อยมาจนถึงปี 2567 ซึ่งหลังจากการปรับใช้แนวทางการคัดกรองใหม่ จึงส่งผลให้ผลการคัดกรองในปี 2566 อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับของอำเภอปรารักษ์ มีแนวโน้มลดลงตามลำดับคือ ปี 2566 อัตราความร้อยละ 0.69 ปี 2567 คิดเป็นร้อยละ 0.46

ยุทธศาสตร์ ๒ ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก ประกอบด้วย กิจกรรม

1. ส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ติดตามโดย ดำเนินการประเมิน ร้านส้มตำ ปลาร้าสุก เพื่อมอบป้ายร้านส้มตำปลาร้าสุก จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พขอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน มีการจัดทำแผนการประเมินร้านส้มตำปลาร้าสุก ทุกปี

2. ส่งเสริมงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ติดตามผ่านการรายงานเป็นเอกสาร โดยมอบให้ ผอ.รพ.สต. ส่งรายงานต่อ สสอ. ภายในวันที่ 5 เป็นประจำทุกเดือน และ สสอ.รวบรวมรายงานเสนอ นายอำเภอตามลำดับ รายงานผลการดำเนินงานงานบุญปลาร้าสุก จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พขอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการจัดทำ MOU ร่วมกับ อบต. และผู้นำชุมชน ในการดำเนินงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก

3. ส่งเสริมสถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุกจำหน่าย ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศ ติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน จากผลการติดตาม การดำเนินงาน คณะกรรมการ พขอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการกลุ่มงานเภสัชกรรมและ คุ่มครองผู้บริโภคร่วมกับโรงพยาบาลปราศภัย ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ่มครองผู้บริโภครพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสอบสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำ กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราศภัย เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน GMP

การส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก ของอำเภอปราศภัย มีการ กำกับติดตามผ่านช่องทาง การประเมิน ร้านส้มตำ ปลาร้าสุก เพื่อมอบป้ายร้านส้มตำปลาร้าสุก การติดตาม งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ผ่านการรายงานเป็นเอกสาร โดยมอบให้ ผอ.รพ.สต. ส่งรายงานต่อ สสอ. ภายในวันที่ 5 เป็นประจำทุกเดือน และ สสอ.รวบรวมรายงานเสนอ นายอำเภอตามลำดับ ซึ่งผลจากการ กำกับติดตาม (ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 1 และ 2) พบว่า ร้านส้มตำ จำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ปี 2564 – 2567 คือ ร้อยละ 87.67, 94.44, 95.59 และ 95.31 ตามลำดับ ซึ่งผ่าน เกณฑ์ตัวชี้วัด งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80 ทั้งนี้ทางคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) มีการสื่อสารผลการดำเนินงานดังกล่าวให้กับ คณะทำงานขับเคลื่อนตามประเด็นการ ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาต้มสุก ผ่านช่องทาง การประชุม หรือ คั้น ข้อมูล และติดตามผลการดำเนินงานอย่าง จริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำ ทั้งนี้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตระดับอำเภอ (พขอ.) มีการประชุมทบทวนแนวทาง และ ปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการจัดทำแผนการ ประเมินร้านส้มตำปลาร้าสุก ทุกปี และการจัดทำ MOU ร่วมกับ อบต. และผู้นำชุมชน ในการดำเนินงานบุญ ในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก

ยุทธศาสตร์ ๓ การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล ประกอบด้วย กิจกรรม

1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พชอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี ในการจัดระบบสุขาภิบาล และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิ เพื่อให้ทุกตำบล สามารถสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลได้ครอบคลุมทุกตำบล

การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล ของอำเภอปราจีนบุรี มีการกำกับติดตามผ่านช่องทาง ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ซึ่งผลจากการกำกับติดตาม (ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 1) พบว่า ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง ปี 2565 จำนวน ซึ่งผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง จำนวน 1 แห่ง ทั้งนี้ทางคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) มีการสื่อสารผลการดำเนินงานดังกล่าว ให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี ผ่านช่องทาง การประชุม หรือ คืบข้อมูล และติดตามผลการดำเนินงานอย่าง จริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำ ทั้งนี้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) มีการประชุมทบทวนแนวทาง ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี ในการจัดระบบสุขาภิบาล และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิ เพื่อให้ทุกตำบล สามารถสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลได้ครอบคลุมทุกตำบล ในปี 2566 มีการดำเนินการประชุมเพื่อดำเนินการก่อสร้าง ระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้าง เพิ่มอีก 1 แห่ง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน

ยุทธศาสตร์ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย กิจกรรม

1. สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พชอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้ความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ในกลุ่ม อสม. และประชาชนทั่วไป

2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีแก่นักเรียน ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน จากผลการติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการ พชอ. มีการปรับปรุงการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก โดยมีการจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปราจีนบุรี ปลอดภัย

ในการนี้ สธารณสุขอำเภอปรารักษ์ได้รวบรวมข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงานจากช่องทางต่างๆ ข้างต้น สรุปรายงานนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน 3 เดือน/ครั้ง ผ่านการประชุม พชอ.

ภาพที่ 31 ประชุมคณะกรรมการ พชอ.

หมวด 3 การมุ่งเน้นประชาชน (People focus)

3.1 การรับฟังความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

พขอ.อำเภอปรารักษ์ มีแนวทางรวบรวมข้อมูลตามความต้องการ หรือความคาดหวังของผู้รับบริการอย่างเป็นระบบ ในการรวบรวมข้อมูล พขอ.อำเภอปรารักษ์ ได้ให้ความสำคัญในการสื่อสารความเสี่ยงกับประชาชน สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีแนวทางในการรับฟังความคิดเห็น ความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในการควบคุมป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีซึ่งได้มาจากการประชุมรับฟังสภาพปัญหา, รับฟังข้อเสนอแนะ, การถอดบทเรียน, เรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ และข้อมูลจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้รับบริการ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการความคาดหวัง	ช่องทางรับฟังและเรียนรู้
1.ประชาชนทั่วไป 2.ผู้ประกอบการ 3.สถานศึกษา	1.ชุมชนในท้องถิ่น 2.บุคลากรในส่วนราชการ 3.ชุมชน/ผู้นำชุมชน 4.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้รับบริการ -มีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตัวเรื่องโรคภัยไข้เจ็บเพื่อให้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย -ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ	- ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ มาตรการ/ เอกสารความรู้/ สปอตประชาสัมพันธ์/ประชุมชี้แจง/ อบรม/ แบบสอบถาม ความพึงพอใจ/ กิจกรรมรณรงค์/ ประชาคม

ตารางที่ 6 การจำแนกผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความต้องการความคาดหวัง พร้อมทั้งช่องรับฟังและเรียนรู้

โดยนายอำเภอปรารักษ์ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน พขอ. ดำเนินการ กำหนดเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติการรวบรวมข้อมูลความต้องการ หรือความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีกระบวนการ/แนวทางสำคัญ ได้แก่

(1) การจัดเวทีประชาคม โดยศูนย์ปฏิบัติการระดับตำบล จัดเวทีประชาคม ประสานงานเชิญหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนในพื้นที่ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน อสม. เทศบาล/อบต. และประชาชน ร่วมประชุมแลกเปลี่ยน รับฟังความคิดเห็น ความต้องการและความคาดหวังของประชาชน พบว่า ประชาชนทั่วไปของอำเภอปรารักษ์ มีความต้องการ หรือความคาดหวัง มีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตัวเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ

ดับเพื่อให้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ หลังจากทราบความต้องการ/ความคาดหวังของประชาชน คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบลมีการสื่อสารถ่ายทอดความต้องการ/ความคาดหวังดังกล่าว ให้กับคณะกรรมการ พชอ. ผ่านช่องทางเวทีประชุมคณะกรรมการในแต่ละครั้ง ซึ่งคณะกรรมการ พชอ.และ พชต. ร่วมกันวิเคราะห์ ทบทวน เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนปรับปรุงการสร้างความรอบรู้และตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งผลจากการปรับปรุงดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และผลการตรวจคัดกรองอัลตราซาวด์พบผิดปกตินี้ลดลง

(2) คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน พชอ. ออกแบบสำรวจความต้องการ หรือความคาดหวัง และแบบประเมินความพึงพอใจของประชาชน ด้วยระบบ Google Form ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศออนไลน์ไม่เสียค่าใช้จ่าย ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ประหยัดทรัพยากร รวบรวม ประมวลผลได้ง่าย และประชาชนเข้าถึงได้ทุกระดับ

(3) โรงพยาบาลปราศภัย และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราศภัย สร้างเพจ Facebook หรือสร้าง Line Group หรือ Line Official Account หน่วยงาน เพื่อเป็นช่องทางในการรับฟังความคิดเห็น ความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในการควบคุมป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

(4) กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลสื่อสารสาธารณะ และรณรงค์ป้องกันโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ ที่ทำการกำนันตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอปราศภัย

(5) มอบหมายปลัดอำเภอปราศภัย หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ โดยมีปลัดอำเภอปราศภัย ดูแลรับผิดชอบแต่ละตำบลเป็นประธานคณะกรรมการฯ ร้องเรียน ข้อเสนอแนะของประชาชนจากหน่วยงานที่รับเรื่องในพื้นที่ หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลความต้องการ ความคาดหวัง และข้อมูลข้อร้องเรียนร้องทุกข์ของประชาชน เสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการ พชอ.

ดังนั้นอำเภอปราศภัยได้ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีขึ้นครอบคลุมในทุกพื้นที่ของอำเภอปราศภัย เพื่อลดอัตราความชุกของโรค พัฒนาคุณภาพชีวิต และให้ประชาชนมีสุขภาพดี ซึ่งการดำเนินงานมีดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ข้อมูล และรวบรวมรายงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาปัจจัยด้านบุคคล (Host), ปัจจัยด้านตัวก่อโรคหรือภัย (Agent), ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง

2) มีการประชุมทีมควบคุมโรค เพื่อจัดการวางแผนงานดำเนินงานทั้งอำเภอ ได้แก่ จัดแผนการออกตรวจหาไข้พยาธิ ออกตรวจร้านค้าในชุมชนเพื่อส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า ปลาหมักสุก ของแต่ละ รพ.สต ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง

3) วิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และคืนข้อมูลให้กับชุมชน ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง

4) จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็วและเข้าถึงในทุก ระดับในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี สร้างความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อร่วมกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการรับประทานอาหารประเภทปลาดิบ ปลาสุกๆ ดิบๆ และการประกอบอาหารในงานบุญในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถควบคุมการประกอบอาหาร โดยใช้ปลาร้าสุกได้ง่าย

5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้ดำเนินการจัดทำระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่ผ่าน มาตรฐานจำนวน 1 แห่ง คือที่เทศบาลตำบลปรางค์กู๋ และในปี 2566 ได้เพิ่มระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล อีก 1 แห่งคือที่ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการประชาคมหมู่บ้านในพื้นที่

3.2) การประเมินความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

พขอ.อำเภอปรางค์กู๋ มีแนวทางการดำเนินการในการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ของ ผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยระบุสิ่งที่จะวัดผลผลิตและบริการที่จะวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ เช่น ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน ด้านการ อำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ ซึ่งมีการกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการวัดความ พึงพอใจและไม่พึงพอใจ ให้สอดคล้องกับผลผลิตบริการแต่ละประเภทรวมถึงกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย เช่น วัดความพึงพอใจในการให้บริการตรวจคัดกรองหาไข่พยาธิและตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี ด้วยวิธีอัลตราซาวด์ จากนั้นมีการสำรวจความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์ผลและนำข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจไปปรับปรุง และพัฒนาการให้บริการ

พขอ.อำเภอปรางค์กู๋ มีวิธีการในกระบวนการทบทวน ปรับปรุงการวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินในปี 2564-2566 ถึงกระบวนการวัดความพึงพอใจ ของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับกระบวนการวัดความพึงพอใจ เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น ถึงกระบวนการวัดความ พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มในการสร้างเครื่องมือวัดความพึงพอใจ ใหม่ ๆ เช่น กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ประกอบการ คนพิการ/ผู้ด้อยโอกาส เพื่อนำผลไปปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งมีการกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกพื้นที่

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ในการดำเนินกิจกรรม ได้มีการประเมินระดับความต้องการความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการในกิจกรรมการ คัดกรองอัลตราซาวด์ โดยเก็บข้อมูลร้อยละ 10 ของผู้รับบริการทั้งหมด ซึ่งอำเภอปรารักษ์บุรีบรรลุเป้าหมายทุกข้อ

การแปลความหมายของระดับความต้องการความคาดหวังและความพึงพอใจ มีดังนี้

ร้อยละ	ระดับความต้องการความคาดหวังและความพึงพอใจ
85-100	ระดับ มากที่สุด
70-84.9	ระดับ มาก
55-69.9	ระดับ ปานกลาง
40-45.9	ระดับ น้อย
20-39.9	ระดับ น้อยที่สุด
น้อยกว่า20	ระดับ ไม่พึงพอใจ

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงาน กิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์

ลำดับ	รายละเอียด	เป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	80	85	90	97	98
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน	80	84	88	94	96
3	การอำนวยความสะดวก	80	82	86	90	92
4	คุณภาพการให้บริการ	80	82	85	87	90
สรุป		80	83.25	87.25	92.00	94.00

ที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ ข้อมูล ณ ๑ เม.ย. ๖๗

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 32 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในปี 2564-2567 มีผลการประเมินดังนี้

ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในปี 2567 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (ร้อยละ 94.00)

รองลงมาในปี 2566 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (ร้อยละ 92.00) และในปี 2564 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ร้อยละ 83.25)

ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564-2567 ร้อยละ 85, 90, 97, และ 98 ตามลำดับ มีการปรับปรุงในเรื่องการจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม และการความเหมาะสมของสถานที่ให้เหมาะสมกับช่วงระยะเวลา ทำให้ในปีถัดมามีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564 - 2567 ร้อยละ 84, 88, 94, และ 96 ตามลำดับ มีการจัดประชุมมอบหมายงานและการตอบคำถามของผู้ให้บริการ และจัดเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการ ทำให้การบริการเป็นไปในแนวทางเดียวกันทำให้ในปีถัดมามีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านการอำนวยความสะดวก มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564-2567 ร้อยละ 84, 86, 90, และ 96 ตามลำดับ การดำเนินการในช่วงปีแรก ในส่วนของการอำนวยความสะดวกด้านน้ำดื่มไม่เพียงพอ และมีการจัดการโดยการจัดทำโครงการรองรับทำให้ในปีถัดมามีน้ำดื่มบริการที่เพียงพอต่อผู้มารับบริการและผู้รับบริการมีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านคุณภาพการให้บริการ มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564 - 2567 ร้อยละ 82, 85, 87, และ 90 ตามลำดับ ในปีแรกที่ดีดำเนินการยังขาดความเข้าใจในประโยชน์ที่จะได้รับ และในปีถัดมาได้ให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการทำให้ผู้รับเล็งเห็นถึงประโยชน์ต่อโครงการและทำให้เกิดความพึงพอใจต่อโครงการมากขึ้นตามลำดับ

มีการประเมินระดับความต้องการความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรม การคัดกรองอัลตราซาวด์ โดยเก็บข้อมูลร้อยละ 10 ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายส่วนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์

ลำดับ	รายละเอียด	เป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ	80	84.20	84.80	88.20	92.20
2	เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน	80	86	89	91	94.50
3	การอำนวยความสะดวก	80	82	84	87	90
4	คุณภาพการให้บริการ	80	84	88	90	94
สรุป		80.00	84.05	86.45	89.05	92.68

ที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 33 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายส่วนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในปี 2564-2567 มีผลการประเมินดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการเข้ารับบริการ ที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานกิจกรรมตรวจคัดกรองมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (ร้อยละ 92.68)

ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564-2567 ร้อยละ 84.20, 84.80, 88.20, และ 92.20 ตามลำดับ มีการปรับปรุงในเรื่องการจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม และการความเหมาะสมของสถานที่ให้เหมาะสมกับช่วงระยะเวลา ทำให้ในปีถัดมามีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564-2567 ร้อยละ 86, 89, 91, และ 94.5 ตามลำดับ มีการจัดประชุมมอบหมายงานและการตอบคำถามของผู้ให้บริการ และจัดเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการ ทำให้การบริการเป็นไปในแนวทางเดียวกันทำให้ในปีถัดมามีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านการอำนวยความสะดวก มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564 - 2567 ร้อยละ 82, 84, 87, และ 90 ตามลำดับ การดำเนินการในช่วงปีแรก ในส่วนของการอำนวยความสะดวกด้านน้ำดื่มไม่เพียงพอ และมีการจัดการโดยการจัดทำโครงการรองรับทำให้ในปีถัดมามีน้ำดื่มบริการที่เพียงพอต่อผู้มารับบริการและผู้รับบริการมีความพึงพอใจในระดับที่ดีขึ้นตามลำดับ

ด้านคุณภาพการให้บริการ มีเป้าหมายในการกราบบริการร้อยละ 80 มีผลการประเมินในปี 2564-2567 ร้อยละ 84, 88, 90, และ 94 ตามลำดับ ในปีแรกที่ดำเนินการยังขาดความเข้าใจในการสื่อสารถึงประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้รับ และในปีถัดมาได้ให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการทำให้ผู้รับเล็งเห็นถึงประโยชน์ต่อโครงการและทำให้เกิดความพึงพอใจต่อโครงการมากขึ้นตามลำดับ

โดยใช้แบบฟอร์มการประเมินดังนี้

แบบประเมินความพึงพอใจการจัดการอบรมโครงการส่งเสริมสังคมน่าอยู่และพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อโครงการ “ป้องกันโรคพยาธิและมะเร็งท่อน้ำดี” ว.ด.ป.ที่จัดกิจกรรม

คำชี้แจง แบบสอบถาม : โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป ข้าราชการ อื่นๆ

ส่วนที่ 2 ระดับความต้องการความคาดหวังและ ความพึงพอใจต่อโครงการ

ระดับ 5 = มากที่สุดหรือดีมาก 4 = มากหรือดี 3 = ปานกลางหรือพอใช้ 2 = น้อยหรือต่ำกว่า

มาตรฐาน 1 = น้อยที่สุดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข

รายละเอียด	ระดับความต้องการความคาดหวัง					ระดับความพึงพอใจ					ไม่พึงพอใจ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ											
1.1 การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ											
1.2 ความเหมาะสมของสถานที่											
1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลา											
1.4 ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ดี											
1.5 การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม											
2. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน											
2.1 ความรอบรู้ ในเนื้อหาของวิทยากร											
2.2 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้											
2.3 การตอบคำถาม											
2.4 ความเหมาะสมของวิทยากร ในภาพรวม											
3. การอำนวยความสะดวก											
3.1 เอกสาร											
3.2 โสตทัศนอุปกรณ์											
3.3 เจ้าหน้าที่สนับสนุน											
3.4 อาหาร,เครื่องดื่มและสถานที่											
4. คุณภาพการให้บริการ											
4.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและ											
4.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากโครงการ/											
4.3 สิ่งที่ท่านได้รับจากโครงการ/กิจกรรมครั้งนี้											
4.๔ ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากโครงการ/											

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

สิ่งที่ท่านพึงพอใจในการฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้

.....

.....

.....

ภาพที่ 34 การดำเนินกิจกรรมการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในการได้รับการ โครงการ
“ป้องกันโรคพยาธิและมะเร็งท่อน้ำดี ของอำเภอปรารงค์”

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, analysis and knowledge management)

4.1 การวัด การวิเคราะห์ และจัดการสารสนเทศ

ประชาชนอำเภอปรารงค์ มีพฤติกรรมการบริโภคปลาดิบ อันเป็นวิถีชีวิตพื้นฐานของชาวอีสาน และการติดเชื้อมีผลทำให้เกิดเป็นสาเหตุสำคัญของโรคมะเร็งท่อน้ำดี ดังนั้นโรคมะเร็งท่อน้ำดี จึงเป็นปัญหาทางสาธารณสุข อำเภอปรารงค์ได้มีการขับเคลื่อนนโยบายและดำเนินการแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งท่อน้ำดีอย่างต่อเนื่อง พร้อมกำหนดให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และร่วมกันสร้างระบบสุขภาพที่ต่อเนื่องยั่งยืนเพื่อเป้าหมายสูงสุดที่จะให้ “คนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี”

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ มีการรวบรวมข้อมูลและการจัดการสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประสิทธิผลและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน โดยมีองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันความสำเร็จของงาน เพื่อนำไปเผยแพร่และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ องค์ความรู้เรื่องโรคมะเร็งท่อน้ำดีสำหรับกลุ่มผู้รับบริการ และองค์ความรู้เรื่องป้องกันสำหรับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

 องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันความสำเร็จ ของงานโรคมะเร็งท่อน้ำดี			
องค์ความรู้ที่จำเป็น	แหล่งที่ได้มา	วิธีการที่ได้มา	เป้าหมาย
ความรู้เรื่องโรคมะเร็งท่อน้ำดี	- จาก สคร.10 - จาก สสจ.ศรีสะเกษ - จากอินเทอร์เน็ต	- จากการฝึกอบรม - จากการสืบค้นข้อมูล	- ประชาชนทั่วไป - ผู้ประกอบการ - สถานศึกษา
องค์ความรู้เรื่องป้องกัน	- จาก สคร.10 - จาก สสจ.ศรีสะเกษ - จากอินเทอร์เน็ต - บ่อบำบัดอำเภอวังหิน	- จากการฝึกอบรม - จากการศึกษาดูงาน	- ชุมชนในท้องถิ่น - บุคลากรในส่วนราชการ - ชุมชน/ผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 35 องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันความสำเร็จของงานโรคมะเร็งท่อน้ำดี

เมื่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอได้อำเภอได้องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันความสำเร็จของงานแล้ว นายอำเภอปรารักษ์และคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ได้มีการนำไปสื่อสารถ่ายทอด กระจายเป้าหมายการควบคุมโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ที่ประชุมประจำเดือนกำนันผู้ใหญ่บ้าน และที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการของอำเภอปรารักษ์ นอกจากนี้สาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ได้นำไปสื่อสารถ่ายทอด กระจายเป้าหมายแก่ เจ้าหน้าที่ รพ.สต. ในที่ประชุมประจำเดือน และผู้อำนวยการ รพ.สต. ก็นำไปสื่อสาร ถ่ายทอดแก่ อสม. ในที่ประชุมประจำเดือน นอกจากนี้นายอำเภอปรารักษ์ได้จัดการประชุมแบบบูรณาการ

จากการสื่อสาร ถ่ายทอดดังกล่าวทำให้เกิดการรับรู้ เข้าใจอย่างชัดเจน แก่ผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากได้มีการตอบข้อซักถามจนเป็นที่เข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อนำไปปฏิบัติ ในส่วน อสม. ผู้อำนวยการ รพ.สต. ก็ได้ชี้แจงเป้าหมายการดำเนินงานในภาพรวมและรายหมู่บ้านให้ อสม. ได้เข้าใจในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ในส่วนผู้นำหมู่บ้านได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอได้ มีการสื่อสารผ่านทาง LINE Group และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้มีการนำไปประกาศผ่านหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วถึงอีกด้วย

อำเภอปรารักษ์ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประเมินและถอดบทเรียนการดำเนินงาน ในการนี้คณะทำงานซึ่งมีผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์เป็นหัวหน้าคณะทำงาน ได้ดำเนินการประชุม คณะทำงานและตัวแทนผู้เกี่ยวข้องจาก เครือข่ายระดับอำเภอ (สาธารณสุขภาคเอกชน ประชาชน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อสม. ถอดบทเรียนประเด็นวิธีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน การสื่อสารถ่ายทอดเป้าหมายสู่การปฏิบัติ ซึ่งสรุปได้ว่าการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงต่อโรคมะเร็งท่อน้ำดี จากนั้นเลขานุการคณะกรรมการฯ (สาธารณสุขอำเภอ) จึงได้นำสรุปผลการถอดบทเรียนนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน และที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงโรคมะเร็งท่อน้ำดี ในการดำเนินงานดังกล่าวในปีต่อไป

4.2 การจัดการความรู้

คณะกรรมการ พชอ. ปรารักษ์ มีการจัดการความรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก คือ 1) การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) การนำบทเรียนไปประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 มีการจัดทำแผนการดำเนินการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการถอดบทเรียน ความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดี จากทีมควบคุมโรคอำเภอปรารักษ์ให้กับประชาชน สถานประกอบการ และสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1) การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดี ในทุกพื้นที่ของอำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดีให้แก่ประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง

รพช 1 แห่ง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่อง การป้องกันตนเองจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ภาพที่ 36 จัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

2) มีการสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน เพิ่มขึ้น จำนวน 13 แห่ง ในทุกตำบลในอำเภอปราจีนบุรี

ภาพที่ 37 การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียนทุกโรงเรียนในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี จำนวน 13 แห่ง ในเดือนธันวาคม 2565

3) มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างต่อเนื่อง

- จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก

ภาพที่ 38 กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก

- อำเภอปรองคัก มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช. 1 แห่ง มีการจัดทำ วันเพ็ญประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต

ภาพที่ 39 วันเพ็ญประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต

4) มีการจัดประชุมประชาคมเพื่อทำความเข้าใจและชี้แจงรายละเอียดในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 40 การประชุมเพื่อทำความเข้าใจในการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2566

ภาพที่ 41 กิจกรรมประชุม ให้ความรู้ การก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 21 มีนาคม 2567

5) อำเภอปรางค์กู่ มีการส่งเสริมให้กลุ่มงานควบคุมโรค ทุก รพ.สต. ส่งผลงานวิชาการ นวัตกรรม ในงานมหกรรมสุขภาพอำเภอปรางค์กู่ และจังหวัดศรีสะเกษ ในงานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของแต่ละตำบล และเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนของอำเภอปรางค์กู่ ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคอำเภอปรางค์กู่ได้พัฒนางาน และให้ปัญหาในระดับพื้นที่ ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุด ซึ่งอำเภอปรางค์กู่ มีการดำเนินการทำงานวิจัย นวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง ดังนี้

- 1) งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยงโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองเซียงขุน อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2566
- 2) มีนวัตกรรม 4 นวัตกรรม เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
 - 2.1 นวัตกรรมที่ 1 เขตปลอดปลาร้าดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) พ.ศ. 2567
 - 2.2 ปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) พ.ศ. 2567
 - 2.3 สายลึบจับปลาดิบ (Inovation) พ.ศ. 2567
 - 2.4 ประภวด ดาว Tik ToK สุกก่อนกินฟินและปลอดภัย พ.ศ. 2567

ภาพที่ 42 กิจกรรม ดำเนินงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง

ภาพที่ 43 เจ้าหน้าที่ควบคุมโรคทุก รพ.สต.ของอำเภอปรางค์กู่ เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ/ นวัตกรรม งานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในงานมหกรรมสุขภาพจังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 44 รับรางวัลผลงานวิชาการดีเด่น ในงานมหกรรมสุขภาพอำเภอปราจีนบุรี และจังหวัดศรีสะเกษ ในงานควบคุมป้องกันโรคหนองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

4.2.2 นำบทเรียนไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัด นำผลงานไปดำเนินการขยายผลยังผู้รับบริการ ประชาชน ในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี และในอำเภออื่นๆ นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมาย และขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น

- 1) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ “คนศรีสะเกษ สุขภาพดี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏปี พ.ศ. 2565

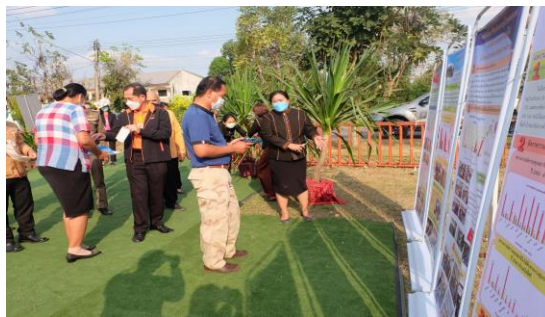
ภาพที่ 45 กิจกรรมออกบูธจัดนิทรรศการ “คนศรีสะเกษ สุขภาพดี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

- 2) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปราศจากสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปราจีนบุรี

ภาพที่ 46 มหกรรมคนปราศจากสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี รอบที่ 1 วันที่ 8 มีนาคม 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปราจีนบุรี

3) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เดือนเมษายน 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปราศภัย

ภาพที่ 47 มหกรรมคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี รอบที่ 2 วันที่ 22 เมษายน 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปราศภัย

4) ได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมการประกวด “ส้มตำเค็มน้อย ชม ชิม แשר ส้มตำเค็มน้อย” โดยใช้ปลา ร้าสุก ตามโครงการเสนาใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต ครั้งที่ 8 จังหวัดศรีสะเกษ ณ เกาะกลางน้ำ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2565

ภาพที่ 48 กิจกรรมประกวด “ส้มตำเค็มน้อย ชม ชิม แשר ส้มตำเค็มน้อย” ตามโครงการเสนาใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต ครั้งที่ 8 จังหวัดศรีสะเกษ ณ เกาะกลางน้ำ จังหวัดศรีสะเกษ

5) จัดนิทรรศการคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปราศภัย จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่นระดับภาค

ภาพที่ 49 จัดนิทรรศการคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

6) จัดนิทรรศการคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่นระดับประเทศ

ภาพที่ 50 การจัดนิทรรศการคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ในงานประเมินคัดเลือกโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดีเด่น ระดับประเทศ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2566

7) ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ การขับเคลื่อนงาน พชอ.ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ในงาน ประชุมวิชาการสมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปี 2566

ภาพที่ 51 จัดบูธนิทรรศการในงาน ประชุมวิชาการสมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ปี 2566 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

8) ได้รับเชิญให้จัดบู๊ทนิทรรศการ ในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ พขอ.
ปรารงค์ ปลอดภัยจากโรคมะเร็งสู่วิถีชีวิตที่ดี ปี พ.ศ. 2566

ภาพที่ 52 กิจกรรม นำเสนอจัดบู๊ทนิทรรศการในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ
หัวข้อ พขอ.ปรารงค์ ปลอดภัยจากโรคมะเร็งสู่วิถีชีวิตที่ดี ปี พ.ศ. 2566

5.1.1 แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ในการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ “วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ได้มีการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ (Workforce focus) โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการ การพัฒนาระบบสุขภาพ หน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท เพื่อให้การดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

สรุปแผนปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพ หน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท
อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	โครงการ/ แผนงาน	แหล่งงบประมาณ (บาท)						รวม (บาท)	ผู้รับผิดชอบ/ โทรศัพท์	
		เงินบำรุง(๑)		PP (๒)	งบกองทุน ตำบล(๓)	งบ สสจ. (๔)	งบกลาง จังหวัด(๕)			อื่นๆ ระบุ(๖)
		อยู่ในแผน จัดงบบำรุง	ไม่อยู่ในแผน รับจัดงบบำรุง							
๑	โครงการพัฒนาศักยภาพทีม CDCU เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗		๑๕,๐๐๐					๑๕,๐๐๐	นายอรรถวิทย์ ก้อนคำ	
๒	โครงการอบรมพัฒนาระบบการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุ เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗						๒๕,๓๖๐	๒๕,๓๖๐	นายอรรถวิทย์ ก้อนคำ	
๓	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการคนปราศภัยปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗		๘,๕๐๐	๑๐,๕๘๐				๑๙,๐๘๐	นายอรรถวิทย์ ก้อนคำ	
๔	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ลดเสี่ยง ลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗			๕๐,๐๐๐				๕๐,๐๐๐	นายสมหวัง เป็งทอง	
๕	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมและป้องกันโรคหลอดเลือดสมอง และอัมพาต เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗			๑๖,๕๐๐				๑๖,๕๐๐	นายสมหวัง เป็งทอง	

ผู้เสนอแผนปฏิบัติการ (นายคมสัน รัตนสีห์ภูมิ) ผู้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ (นายเสกสรรค์ จางงินบุรี) ผู้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ (นายสุริยนต์ หล้าคำ) ผู้อนุมัติแผนปฏิบัติการ (นายทรง วีระแสงพงษ์)

แผนปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพ หน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท
อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	โครงการ/ แผนงาน	วัตถุประสงค์	กิจกรรม/ รายละเอียดงบประมาณ	กลุ่มเป้าหมาย/ จำนวน	แหล่งงบประมาณ (บาท)						รวม (บาท)	ผู้รับผิดชอบ/ โทรศัพท์	
					เงินบำรุง (๑)		PP (๒)	งบกองทุน ตำบล (๓)	งบ สสจ. (๔)	งบกลาง จังหวัด (๕)			อื่นๆ ระบุ (๖)
					อยู่ในแผน จัดงบบำรุง	ไม่อยู่ในแผน รับจัดงบบำรุง							
๑	โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑. เพื่อสนับสนุนการให้ทุนแก่ทีมผู้ดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อจัดทำโครงการ/แผนงานและจัดซื้อวัสดุ ๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีและมีความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองและครอบครัว ๓. เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตจากโรคภัยไข้เจ็บ	๑. ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เพื่อจัดทำโครงการ/แผนงานและจัดซื้อวัสดุ ๒. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต. และ อบจ. กำหนด ๓. ติดตามดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ๔. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต. และ อบจ. กำหนด ๕. ติดตามดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ๖. จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อบต. และ อบจ. กำหนด ๗. ติดตามดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ๘. ติดตามดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ๙. ติดตามดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑. ผู้เกี่ยวข้องจาก อบต. จำนวน ๑๐ คน ๒. ผู้เกี่ยวข้องจาก อบจ. จำนวน ๑๐ คน ๓. ทีมผู้ดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐ คน ๔. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโครงการพัฒนาระบบสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐ คน							๕,๐๐๐ ๑,๐๐๐	นายอรรถวิทย์ ก้อนคำ	

ภาพที่ 54 แผนการปฏิบัติการราชการ การพัฒนาระบบสุขภาพเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2567

ในการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ (Workforce focus) หลังจากได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ การพัฒนาระบบสุขภาพ หน่วยงาน เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราศทุกข์ เพื่อให้การดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงได้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและกลุ่มเป้าหมายตาม 4 ยุทธศาสตร์ 6 โครงการ อำเภอปราศทุกข์เลือก 1 วาระ เพื่อขับเคลื่อนงานประเด็นงานคนปราศทุกข์ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี โดยดำเนินการในกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 โครงการ แล้วมาดำเนินงานขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คนปราศทุกข์ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ดังตารางต่อไปนี้

แผนพัฒนา	กลุ่มเป้าหมาย	ศักยภาพ/วิธีการที่พัฒนา
ยุทธศาสตร์ 1 รมรงค์คนปราศทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี		
โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไขพยาธิใบไม้ตับ	บุคลากรผู้รับผิดชอบงาน สสอ.และรพ.สต.	อบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์การ
โครงการประชุมหมู่บ้านต้นแบบปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปราศทุกข์	ผู้นำหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้าน	ประชุมหมู่บ้านต้นแบบปลอดภัยพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี
โครงการอบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปราศทุกข์	ประชาชนกลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี	อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี
ยุทธศาสตร์ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาสาม		
โครงการส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกและงานบุญปลาร้าสุก	เจ้าของร้านอาหาร ผู้นำชุมชน อสม.	ป้ายงานบุญปลาร้าสุก ป้ายร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก
โครงการประชุมสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาสาม	เจ้าของสถานประกอบการ	ประชุมผู้ประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาสาม
ยุทธศาสตร์ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล		
โครงการศึกษาดูงานการจัดการบำบัดสิ่งปฏิกูล คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ.)อำเภอปราศทุกข์ ปีงบประมาณ 2566	1.คณะกรรมการคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ.)อำเภอปราศทุกข์ 2.นายกเทศมนตรีตำบลปราศทุกข์และ	ศึกษาดูงานการจัดการบำบัดสิ่งปฏิกูล สถานีซีทองคำ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ

	นายองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ในอำเภอปรารงค์	
โครงการประชุมการจัดการสิ่งปฏิกูล และการให้บริการสุขส้วมในพื้นที่อำเภอ ปรารงค์	1. ผู้ประกอบการรถสุขส้วม 2. ผู้รับผิดชอบงานสาธารณสุขและ อนามัยสิ่งแวดล้อมเทศบาลและอบต.ทุก แห่ง	ประชุมผู้ประกอบการรถสุข ส้วม/ผู้รับผิดชอบงาน
ยุทธศาสตร์ 4 สร้างความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง		
โครงการมหกรรมสุขภาพ คนปรารงค์ สุขภาพดีปลอดภัยและโรคมะเร็ง ท่อน้ำดี	ประชาชนอำเภอปรารงค์	มหกรรมสุขภาพคนปรารงค์ สุขภาพดีปลอดภัยและ โรคมะเร็งท่อน้ำดี

ตารางที่ 7 แผนพัฒนาและกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คนปรารงค์ปลอดภัย
ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

หลังจากการได้ดำเนินการตาม 4 ยุทธศาสตร์ 8 โครงการ ได้นำมาประเมินผลการพัฒนาบุคลากร เพื่อ
วิเคราะห์ผลการพัฒนา และปัญหาอุปสรรค แต่ละโครงการ ดังต่อไปนี้

5.2 การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องสำคัญ

กระบวนการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

ในการประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้มีโครงการที่ใช้ในการประเมินทั้งหมด 8
โครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไข้พยาธิใบไม้ตับ

- หลักสูตร อบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์การ
- ตัวชี้วัด เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจุลทัศน์การ ร้อยละ 100
- ผลการประเมิน เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจุลทัศน์การ จำนวน 18 คน (ร้อยละ100)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	ร้อยละเจ้าหน้าที่ผ่านการพัฒนา ศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไข้พยาธิ ใบไม้ตับ	80	80	90	95	100

ตารางที่ 8 ร้อยละเจ้าหน้าที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไข้พยาธิใบไม้ตับ

4	รพ.ปรารงค์กู่	2	บ้านบึง	พิมายเหนือ	97
		5	บ้านสุขโข	พิมายเหนือ	61
		11	บ้านสะเอ็ง	พิมายเหนือ	89
5	รพ.สต.กู่	8	บ้านอาตอง/สนวน	กู่	113
		14	บ้านกู่ตะวันตก/ขยุง	กู่	176
		15	บ้านผือพัฒนา	กู่	59
6	รพ.สต.กะดี	2	บ้านหว่า	กู่	129
		5	บ้านสามขา	กู่	195
7	รพ.สต.นาเวียง	11	บ้านทุ่งม่อง	สมอ	42
		12	บ้านทามจาน	สมอ	47
		16	บ้านหนองคู	สมอ	35
8	รพ.สต.ดอนหลี่	8	บ้านแก่น้อย	สมอ	63
9	รพ.สต.หนองเชียงทูน	2	บ้านศาลา	หนองเชียงทูน	140
		4	บ้านมัดกา	หนองเชียงทูน	108
		6	บ้านหนองระนาม	หนองเชียงทูน	133
10	รพ.สต.กำแมด	3	บ้านกำแมด	หนองเชียงทูน	85
		10	บ้านสว่าง	หนองเชียงทูน	72
11	รพ.สต.ตุม	2	บ้านกระโพธิ์	ตุม	165
		4	บ้านบึง	ตุม	107
12	รพ.สต.คู	4	บ้านหนองครอง	คู	67
		5	บ้านดู่บ่อย	คู	96
		7	บ้านขาม	คู	101
13	รพ.สต.สวาย	1	บ้านสวาย	สวาย	159
		7	บ้านไผ่	สวาย	49

ตารางที่ 9 หมู่บ้านต้นแบบลดโรคภัยไข้เจ็บ อำเภอปรารงค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการประเมิน ความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3

ในการดำเนินงาน การตรวจพยาธิ ในปี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2567 พบอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ ดังนี้ ร้อยละ 8.52,3.45,0.69,และร้อยละ 0.46 ตามลำดับ ดังตารางที่ 10 ความชุกพยาธิใบไม้ตับปี 2564 - 2567

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	ความชุกพยาธิใบไม้ตับ	น้อยกว่า ร้อยละ 3	8.52	3.45	0.69	0.46

ตารางที่ 10 ความชุกพยาธิใบไม้ตับปี 2564 - 2567

3.โครงการอบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปรารักษ์

- หลักสูตร อบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปรารักษ์ ปี 2564 - 2566
- ตัวชี้วัด กลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานปลา ร้อยละ 100
- ผลการประเมิน 1.กลุ่มเสี่ยงมีความรู้เกี่ยวโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่า

ในปี พ.ศ.2564 ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 207 คน (ร้อยละ 46.00) รองลงมาคือระดับสูง จำนวน 124 คน (ร้อยละ 27.55) และระดับต่ำ จำนวน 119 คน (ร้อยละ 26.45)

ในปี พ.ศ.2565 ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 224 คน (ร้อยละ 49.78) รองลงมาคือระดับสูง จำนวน 136 คน (ร้อยละ 30.33) และระดับต่ำ จำนวน 90 คน (ร้อยละ 20.00)

ในปี พ.ศ.2566 ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง จำนวน 242 คน (ร้อยละ 53.78) รองลงมาคือระดับปานกลาง จำนวน 182 คน (ร้อยละ 40.44) และระดับต่ำ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 5.78)

จากการประเมินความรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยง พ.ศ. 2564 - 2566 พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้มากขึ้นในทุกๆปี ดังภาพที่57 การประเมินความรู้ในการป้องกัน

โรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปราศทุกข์ จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 - 2566

 การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปราศทุกข์ จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 - 2566

ปัจจัยด้านความรู้	สูง		ปานกลาง		ต่ำ	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
2564	124	27.55	207	46.00	119	26.45
2565	136	30.22	224	49.78	90	20.00
2566	242	53.78	182	40.44	26	5.78

ที่มา:สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราศทุกข์ ข้อมูล ณ ๓ เม.ย. ๖๗

 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราศทุกข์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 56 การประเมินความรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในกลุ่มเสี่ยงอำเภอปราศทุกข์ จำนวนปีละ 450 คน ในปี พ.ศ. 2564 - 2566

4.โครงการส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกและงานบุญปลาร้าสุก

-หลักสูตร

1. ส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก
2. ส่งเสริมงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก
3. ส่งเสริมสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มสุกจำหน่าย

-ตัวชี้วัด

- 1.ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80
2. งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80
3. สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP 2564

-ผลการประเมิน

- 1.ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80 โดยพบว่า
ในปี พ.ศ.2564 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 87.67
ในปี พ.ศ.2565 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 94.44
ในปี พ.ศ.2566 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 95.59

ในปี พ.ศ.2567 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 95.31 ดังภาพที่ 57 ร้านส้มตำจำหน่าย ส้มตำปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 – 2567

**ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก
ในพื้นที่ของอำเภอปราสาท ปี 2564 – ปี 2567**

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
1	ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	87.67	94.44	95.59	95.31

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท ข้อมูล ณ ๓ เม.ย. ๖๗

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 57 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 – 2567

-ผลการประเมิน งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80 โดยพบว่า

ในปี พ.ศ.2564 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 81.15

ในปี พ.ศ.2565 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 82.97

ในปี พ.ศ.2566 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 85.1

ในปี พ.ศ.2567 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 97.16 ดังภาพที่ 58 งานบุญใน ชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 – 2567

**งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก
ในพื้นที่ของอำเภอปราสาท ปี 2564 – ปี 2567**

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
1	งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	81.15	82.97	85.1	97.16

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท ข้อมูล ณ ๓ เม.ย. ๖๗

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 58 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุกในพื้นที่อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 – 2567

5.โครงการประชุมสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้ม

- หลักสูตร ประชุมสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้ม
- ตัวชี้วัด สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP
- ผลการประเมิน สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มยังไม่ผ่านมาตรฐาน GMP

อำเภอปรองคัก มี ตรวจสอบสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาต้ม ผ่านมาตรฐาน GMP ปีละ 2 ครั้ง โดย ฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอปรองคัก และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ บ้านดงตาดทอง ม.10 ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 16/11/2564 ผลการประเมินพบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีแปรรูปปลาร้าบ้านดงตาดทอง เป็นสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มยังไม่ผ่านมาตรฐาน GMP ดังภาพที่ 59 สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP

 สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP
อำเภอปรองคัก ปี พ.ศ. 2564 - ปี พ.ศ.2567

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP	ทุกร้าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 59 สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP

6. โครงการศึกษาดูงานการจัดการบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)อำเภอปรองคัก ปีงบประมาณ 2566

- หลักสูตร ศึกษาดูงานการจัดการบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ.)อำเภอปรองคัก ปีงบประมาณ 2566
- ตัวชี้วัด มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น 2 แห่ง
- ผลการประเมิน ในปี 2565 เกิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จำนวน 1 แห่ง เพื่อเป็นการตัดวงจรพยาธิใบไม้

ตัวอย่างย้งยีนคือ เทศบาล

8. โครงการมหกรรมสุขภาพ คนปรางค์ผู้สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

- หลักสูตร
1. สร้างความรู้ สื่อบรรณภาพ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี
 2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีแก่นักเรียน
 3. ศึกษาวิจัยและการเผยแพร่ข้อมูลสื่อสารสาธารณะ

- ตัวชี้วัด
1. จัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรางค์ผู้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย 1 ครั้ง
 2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
 3. มีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อย 1 เรื่อง

- ผลที่ได้จากการประเมิน

1. มีการจัดงานมหกรรมสุขภาพ คนปรางค์ผู้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2565 เทศบาลตำบลปรางค์ได้ดำเนินการจัดงานเปิดอบรมบำบัดสิ่งปฏิกูลและได้จัดมหกรรม คนปรางค์ผู้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี โดยได้รับเกียรติจากนายวัฒนา พุฒิสชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ เป็นประธานในพิธีเปิดงาน และได้รับเกียรติจากนายแพทย์ทอง วีระแสงพงษ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษเข้าร่วมพิธีเปิด และร่วมปลูกต้นไม้เป็นที่ระลึก

ภาพที่ 61 กิจกรรมงานมหกรรมสุขภาพ คนปรางค์ผู้ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีแก่นักเรียนในสถานศึกษา โดยมีการให้ความรู้ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

ภาพที่ 62 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา

3. มีการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี จำนวน 1 เรื่อง

1. งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยงโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ.2566

ภาพที่ 63 กิจกรรม ดำเนินงานวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง 5 ตำบล
อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ.2566

และได้เกิดมีนวัตกรรมจำนวน ทั้งหมด 4 นวัตกรรม ดังนี้

นวัตกรรมที่ 1 เขตปลอดปลาร้าดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) ปี พ.ศ.2567

นวัตกรรมที่ 2 ปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) ปี พ.ศ.2567

นวัตกรรมที่ 3 สายลับจับปลาดิบ (Inovation) ปี พ.ศ.2567

นวัตกรรมที่ 4 ประกวด ดาว Tik ToK สุกก่อนกินฟินและปลอดภัย ปี พ.ศ.2567

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คนปรารักษ์ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คนปรารักษ์ปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในระหว่าง ปี พ.ศ.2564-2567 ในการประเมินตามโครงการทั้ง 8 โครงการ พบปัญหาอุปสรรค ดังนี้

ในปี พ.ศ.2564 พบปัญหาอุปสรรคดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ขาดความรู้ในการตรวจค้นหาพยาธิใบไม้ตับ จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน เข้ารับการอบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์ากร ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ.2565 - พ.ศ. 2567

2. ความชุกพยาธิใบไม้ตับเกินร้อยละ 3 และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานปลา ร้อยละ 100 แก้ปัญหาโดย ได้มีการอบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยง ในปี พ.ศ.2564 และอบรมซ้ำใน ปี พ.ศ.2565 และ ในปี พ.ศ.2566 และพ.ศ.2567 ทำให้ความชุกพยาธิใบไม้ตับลดลง และในปี พ.ศ.2566 ความชุกพยาธิใบไม้ตับอยู่ที่ร้อยละ 0.69 และมีการมอบป้ายร้านส้มตำปลาร้าสุกให้กับร้านส้มตำที่ใช้ปลาร้าสุกทุกร้าน เพื่อสร้าง กระแสสังคมในการบริโภค และเป็นเครื่องหมายการันตีว่าร้านส้มตำปลอดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีทำให้เป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคได้มั่นใจ และมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในชุมชนและภาคีเครือข่าย เช่น โรงเรียน อบต.ในพื้นที่

ในปี พ.ศ.2565 พบปัญหาอุปสรรคดังนี้ การสื่อสารข้อมูลให้กับภาคีเครือข่าย จึงได้มีการแก้ไขโดย

1.สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ จะทำการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงาน เพื่อสรุปรายงานนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน 3 เดือน/ครั้ง ผ่านการประชุม พชอ.

ในปี พ.ศ.2566 พบปัญหาอุปสรรคดังนี้

1. การสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จึงได้มีการแก้ไขโดย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการออกข้อบัญญัติ ท้องถิ่นเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพิ่มอีก 2 แห่ง โดยจะนำไปพัฒนาต่อไปใน ปี พ.ศ.2567

2.ความชุกพยาธิใบไม้ตับเกินร้อยละ 3 ได้มีการพัฒนาโดย ได้มีการการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ทำให้ในปี พ.ศ.2566 ความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3

หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ (Operational focus)

การดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปรองค้ำสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี มีเครื่องมือและวิธีการดำเนินการตามเป้าหมายและตัวชี้วัด วาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งมี 2 กระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญ คือ

- 1) การคัดกรองพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรองค้ำ จังหวัดศรีสะเกษ
 - 2) การตรวจคัดกรองมะเร็งตับและท่อน้ำดี ด้วยวิธีการอัลตราซาวด์ อำเภอปรองค้ำ จังหวัดศรีสะเกษ
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 กระบวนการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญ

1) การคัดกรองพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปรองค้ำ จังหวัดศรีสะเกษ

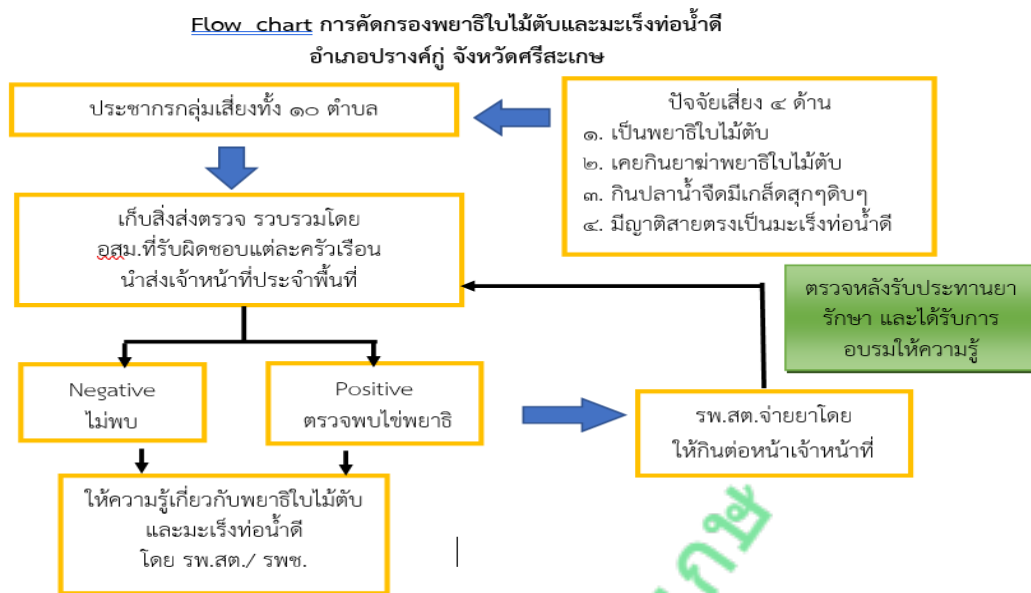
1. คัดกรองโรคพยาธิใบไม้ในตับ ด้วยการตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปพร้อมทั้งรักษาทุกคนที่ติดเชื้อ จากผลการตรวจ หากตรวจพบไขพยาธิ เจ้าหน้าที่รพ.สต.จะดำเนินการนัดผู้ป่วยมาที่ รพ.สต. เพื่อให้ความรู้และแนะนำการรับประทานยา และจ่ายยาให้รับประทานต่อหน้าเจ้าหน้าที่

2. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมสุขภาพประชาชน โดยการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดีให้แก่ประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่อง การป้องกันตนเองจากโรคพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดี มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช.1 แห่ง มีการจัดทำ วันเพ็ญประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต

3. จัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ในตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน ที่เป็นพื้นที่ดำเนินการ

4. ดำเนินการติดตามตรวจซ้ำหลังจากรับประทานยา 6 เดือน

5. จัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิกูล เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย ปลาปลอดภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลมีข้อกำหนดและมีการบังคับใช้

ภาพที่ 64 Flow chart การคัดกรองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

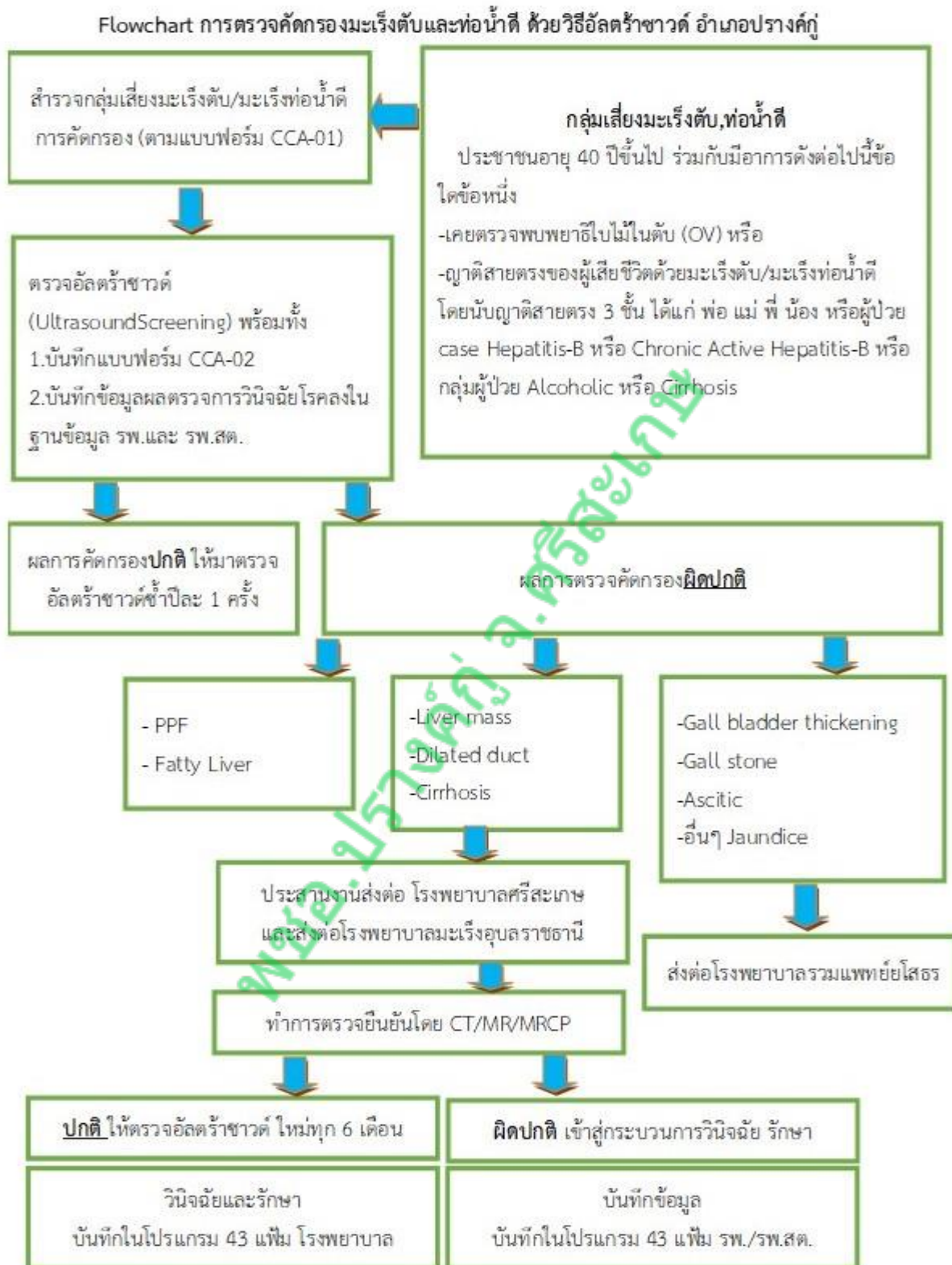
2) การตรวจคัดกรองมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี

1. รพ.สต.ดำเนินการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดยคัดกรองประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ร่วมกับมีอาการข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
 - เคยตรวจพบพยาธิใบไม้ในตับ (OV) หรือ
 - ญาติสายตรงของผู้เสียชีวิตด้วยมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดี โดยนับญาติสายตรง 3 ชั้น ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง หรือผู้ป่วย case Hepatitis-B หรือ Chronic Active Hepatitis-B หรือกลุ่มผู้ป่วย Alcoholic หรือ Cirrhosis
2. คัดกรอง กลุ่มเสี่ยงมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี(ตามแบบฟอร์ม CCA-01)
3. ตรวจอัลตราซาวด์(Ultrasound Screening) โดยรพ.สต.ร่วมกับโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธรออกให้บริการทุกรพ.สต.ในอำเภอปรองคักพร้อมทั้งบันทึกแบบฟอร์ม CCA-02
4. จากผลการตรวจในรายที่**ปกติ** จะมีการนัดมาตรวจอัลตราซาวด์ซ้ำปีละ 1 ครั้ง

ในรายที่ผลการตรวจ**ผิดปกติ** (Gall bladder thickening, Gall stone, Ascitic, อื่นๆ Jaundice ดำเนินการส่งต่อโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร เพื่อเข้ารับการรักษา

ในรายที่ผลการตรวจ**ผิดปกติ** (PPF ,Fatty Liver , Liver mass ,Dilated duct, Cirrhosis)

ดำเนินการประสานงานส่งต่อ โรงพยาบาลศรีสะเกษ และส่งต่อโรงพยาบาลมะเร็งอุบลราชธานีเพื่อทำการตรวจยืนยันโดย CT/MR/MRCP หาก**ผลการตรวจปกติ** ให้ตรวจอัลตราซาวด์ ใหม่ทุก 6 เดือน โดยรพ.สต.บันทึกผลในโปรแกรม 43 เพิ่มเพื่อติดตามต่อไป หากผล**ผิดปกติ** เข้าสู่กระบวนการวินิจฉัย และรักษา ซึ่งการรักษาด้วยการผ่าตัด มีการดูแลแบบประคับประคองทุกราย

ภาพที่ 65 Flowchart การตรวจคัดกรองมะเร็งตับและท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ อำเภอปราสาท

คณะอนุกรรมการควบคุมโรคติดต่อผู้ได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองค้ำจัดทำแผนติดตามผลการดำเนินงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ พชอ. และคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบแผนติดตามผลการดำเนินงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีและมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตามผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

(1) ติดตามผ่านการรายงานเป็นเอกสาร โดยมอบให้ ผอ.รพ.สต. ส่งรายงานต่อ สสอ. ภายในวันที่ 5 เป็นประจำทุกเดือน และ สสอ. รวบรวมรายงานเสนอนายอำเภอตามลำดับ รายงานผลการดำเนินงานงานบุญปลาร้าสุก

(2) ติดตามในวาระประชุมประจำเดือนของ สสอ. โดยให้ ผอ.รพ.สต. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมเพื่อรวบรวมสรุปรายงานนายอำเภอตามลำดับ

(3) ติดตามในที่ประชุมประจำเดือนผู้ใหญ่บ้านกำนัน ที่มีนายอำเภอเป็นประธานการประชุม

(4) ติดตามโดย สสอ. และทีม นิเทศติดตาม ออกเยี่ยมในพื้นที่ และมีการสรุปรายงานนายอำเภอหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองค้ำได้รวบรวมข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงานจากช่องทางต่างๆ ข้างต้น สรุปรายงานนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการฯ ที่มีนายอำเภอเป็นประธาน 3 เดือน/ครั้ง ผ่านการประชุม พชอ. โดยมีวิธีการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังนี้

จังหวัดศรีสะเกษ มีการตรวจความชุกของพยาธิใบไม้ตับพบมีค่าเฉลี่ยระดับจังหวัดร้อยละ 7.16 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในส่วนของอำเภอปรองค้ำ มีอัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับสูงถึงร้อยละ 25.27 ดังนั้นอำเภอปรองค้ำได้ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีขึ้นครอบคลุมในทุกพื้นที่ของอำเภอปรองค้ำ เพื่อลดอัตราความชุกของโรค พัฒนาคุณภาพชีวิต และให้ประชาชนมีสุขภาพดี ซึ่งมีการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ข้อมูล และรวบรวมรายงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาปัจจัยด้านบุคคล (Host), ปัจจัยด้านตัวก่อโรคหรือภัย (Agent), ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง

2) มีการประชุมทีมควบคุมโรค เพื่อทบทวน และจัดการวางแผนงานดำเนินงานทั้งอำเภอ จัดทำแผนการออกตรวจหาไข่พยาธิของแต่ละ รพ.สต. ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง

3) วิเคราะห์ปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และคืนข้อมูลให้กับชุมชน ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง

4) จัดทำแผนการดำเนินงาน และกำหนดแผนตรวจหาไข่พยาธิ ของแต่ละ รพ.สต. ทุก รพ.สต. จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง

5) จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านการบริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็วและเข้าถึงในทุก ระดับในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งเป็นปัญหาของอำเภอ พขอ. ปราศจากฯ นั้น คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีนายอำเภอเป็นประธาน ได้มอบหมายให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท). ร่วมมือกับ รพ.สต. จัดประชุมทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อร่วมกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้าน การรับประทานอาหารประเภทปลาดิบ ปลาสุกๆ ดิบๆ ปลาน้ำจืดที่มีเกล็ดดิบๆ และการประกอบอาหารใน งานบุญในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถควบคุมการประกอบอาหาร โดยใช้ปลาร้าสุกได้ง่าย

การดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปราศจากสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี มีข้อมูลหรือการวัดผลผลิตดำเนินการตามเป้าหมายและตัวชี้วัด วาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิ ใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ดังนี้

ภาพที่ 66 เป้าหมายและตัวชี้วัดงานป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปราศจากฯ

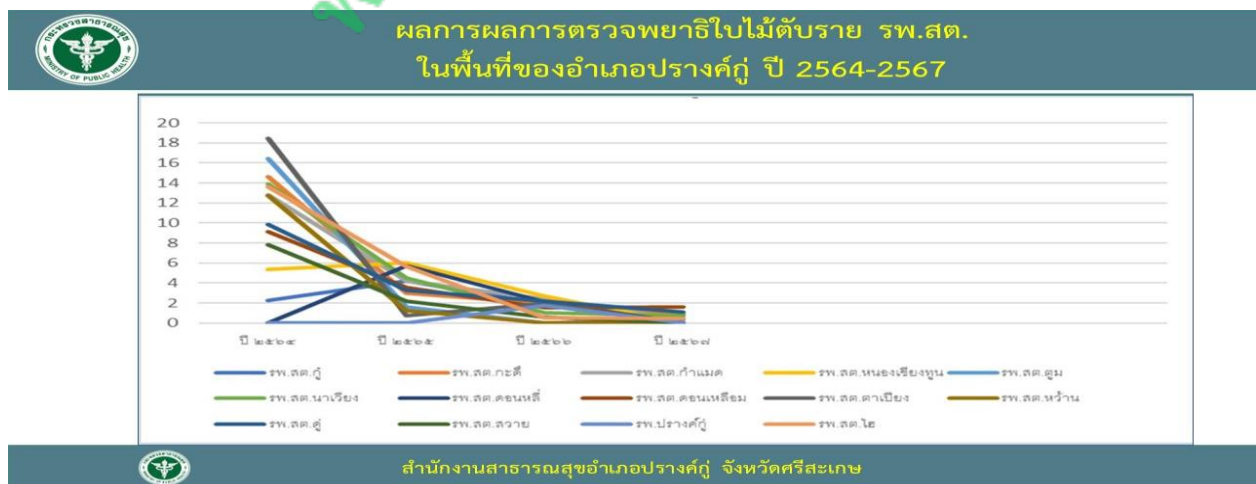
มีข้อมูลหรือผลลัพธ์ที่สะท้อนความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือความสำเร็จของผลงานต่อ ผู้รับบริการในขอบเขตพื้นที่ต่าง ๆ ได้มากน้อยอย่างไร เช่น ความสำเร็จต่อสัดส่วนของกลุ่มผู้รับบริการ ความสำเร็จในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ทั้งในระดับภูมิภาค และ/หรือระดับประเทศ

อำเภอปราศจากฯ ได้ดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปราศจากสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและ มะเร็งท่อน้ำดี มีข้อมูลหรือผลลัพธ์ที่สะท้อนความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือความสำเร็จของผลงานวาระ คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ดังนี้

1. ผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ในอำเภอปราศจากฯ ด้วยการตรวจอุจจาระใน ประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 3,038 ราย พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.46 พร้อมทั้งรักษาทุกคนที่ติดเชื้อ

รพ.สต	ปี 2564		ปี 2565		ปี 2566		ปี 2567	
	จำนวน	อัตราความชุก	จำนวน	อัตราความชุก	จำนวน	อัตราความชุก	จำนวน	อัตราความชุก
กู่	89	2.24	543	4.23	106	1.88	279	0.35
กะดี	137	14.59	404	2.97	102	1.96	328	0.91
กำแมด	195	12.82	353	4.24	454	2.42	243	0.41
หนองเชียงทูน	335	5.37	549	6.01	263	2.66	363	0.00
ตุม	140	16.42	932	1.60	110	0.00	266	0.37
นาเวียง	216	13.88	693	4.47	480	1.04	131	0.76
ดอนหี	115	0.00	227	5.72	142	2.11	201	0.00
ดอนเหลื่อม	197	9.13	918	3.59	195	1.53	250	1.60
ตาเปียง	38	18.42	704	0.71	103	1.94	151	0.00
หว่าน	149	12.75	409	1.22	94	0.00	171	0.00
คู	253	9.88	969	3.30	362	2.20	265	1.13
สวาย	511	7.82	927	2.15	171	0.58	209	0.00
รพ.ปรารงค์	492	0.00	2	0.00	112	1.78	133	0.00
ไฮ	338	13.60	924	5.62	200	0.5	220	0.45
รวม	3,205	8.54	8,704	3.35	2,693	0.69	3,038	0.46

ตารางที่ 11 ผลการตรวจพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ปีงบประมาณ 2567

ภาพที่ 67 ผลการตรวจพยาธิใบไม้ตับราย รพ.สต. ปีงบประมาณ 2567

ภาพที่ 68 กิจกรรมการตรวจพยาธิใบไม้ตับราย รพ.สต. ปีงบประมาณ 2564-2567

2. ผลการตรวจคัดกรอง/อัลตราซาวด์ โดยโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร จังหวัดยโสธร ตามแบบฟอร์ม CCA-01 โรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป เคยตรวจพบพยาธิใบไม้ในตับ (OV) หรือญาติสายตรงของผู้เสียชีวิตด้วยมะเร็งตับ/มะเร็งท่อน้ำดี หรือผู้ป่วย case Hepatitis-B หรือ Chronic Active Hepatitis-B หรือกลุ่มผู้ป่วย Alcoholic หรือ Cirrhosis พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลผลตรวจการวินิจฉัยโรคลงในฐานข้อมูลโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ปี 2564 พบว่าเป้าหมายตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในปี พ.ศ.2565 ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี จำนวน 4,135 ราย พบปกติ 3,885 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.95 พบความผิดปกติ 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.86

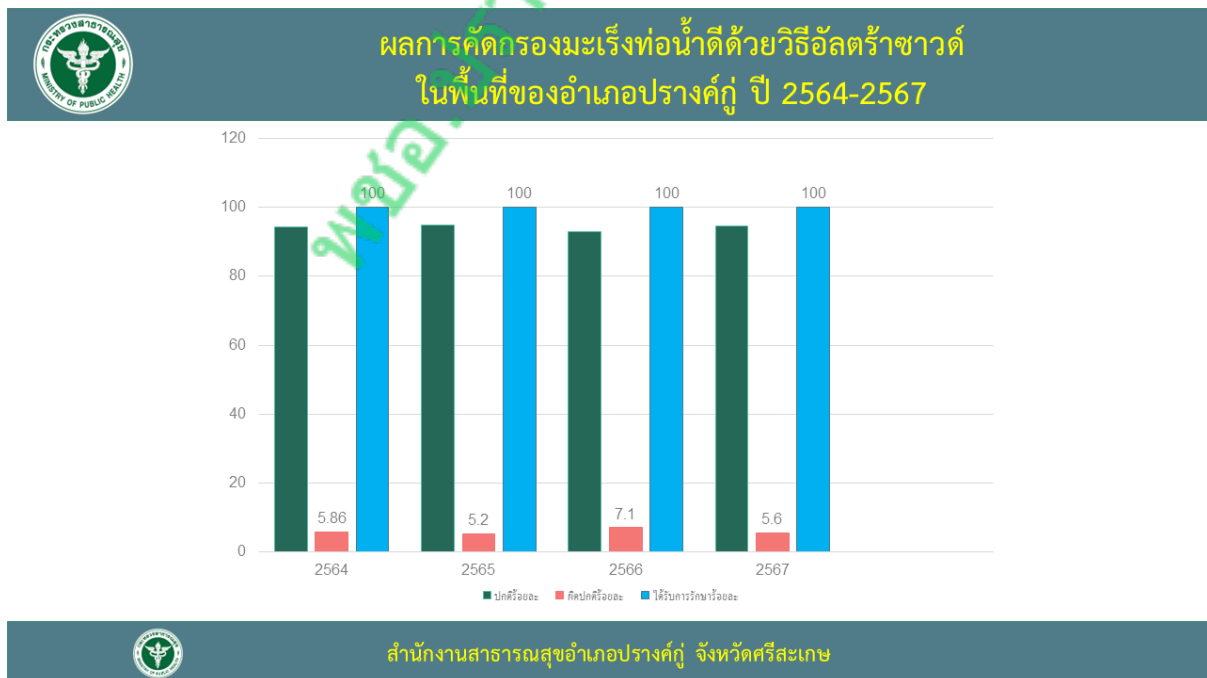
ปี 2565 พบว่าเป้าหมายตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในปี พ.ศ.2565 ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี จำนวน 4,020 ราย พบปกติ 3,810 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.80 พบความผิดปกติ 210 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.20

ปี 2566 พบว่าเป้าหมายตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในปี พ.ศ.2566 ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี จำนวน 980 ราย พบปกติ 910 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.90 พบความผิดปกติ 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.10

ปี 2567 พบว่าเป้าหมายตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในปี พ.ศ.2567 ได้รับการตรวจคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี จำนวน 4,491 ราย พบปกติ 4,240 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.40 พบความผิดปกติ 251 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.60

พ.ศ.	จำนวน	ผิดปกติ	ร้อยละ	ได้รับการรักษา (ร้อยละ)
2564	4,135	250	5.86	100
2565	4,020	210	5.2	100
2566	980	70	7.1	100
2567	4,491	251	5.6	100

ตารางที่ 12 ข้อมูลผลการตรวจอัลตราซาวด์คัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2564 - 2567

ภาพที่ 69 กราฟแสดงผลการตรวจอัลตราซาวด์คัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2564 - 2567

ภาพที่ 70 การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์

6. ผลการรักษาด้วยการผ่าตัด หลังจากได้รับการตรวจคัดกรองอัลตราซาวด์ มะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี ในประชาชน ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เพื่อค้นหาโรคในระยะแรก ประชาชนได้รับการส่งต่อและเข้าสู่กระบวนการรักษาได้อย่างรวดเร็ว และเพิ่มความปลอดภัยให้ชีวิตประชาชนมากขึ้น อำเภอปรังค์ภูดำเนินการรักษาผู้ที่มีอาการผิดปกติโดยร่วมมือกับโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร จังหวัดยโสธร มีการดูแลแบบประคับประคองทุกรายโดยทีมสหวิชาชีพ

แจ้งผลการตรวจอัลตราซาวด์และติดตามผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษา

การติดตามการรักษามะเร็งตับ มะเร็งท่อน้ำดี นีว ไต โดย รพ.รวมแพทย์โสธรจะทำการนัดวัน และส่งรถมารับผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษาทุกราย โดยให้ผู้ป่วย 1 คน มีผู้ติดตามดูแลได้ 1 คน

ภาพที่ 71 กิจกรรมการรับผู้ที่มีผลผิดปกติไปรักษาที่โรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร

ภาพที่ 72 กิจกรรมการตรวจอัลตราซาวด์ มะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี

ภาพที่ 73 การเยี่ยมบ้านให้คำแนะนำญาติผู้ดูแลกลุ่มระดับประคอง

2. ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมสุขภาพประชาชน โดยการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีให้แก่ประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช. 1 แห่ง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่อง การป้องกันตนเองจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

อบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในทุก รพ.สต.ทุกแห่ง จำนวน 13 แห่ง และโรงพยาบาล 1 แห่ง มีการทำแบบทดสอบ ก่อน และ หลัง เข้ารับการอบรม โดยมีสาธารณสุขอำเภอปรองค้ำฯ ออกติดตามการดำเนินงานทุกแห่ง

ภาพที่ 74 การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ผลการทำแบบทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีก่อนและหลังการอบรม พบว่าผลการทำแบบทดสอบก่อนการอบรมส่วนมากได้คะแนนอยู่ที่ 7-8 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 41.61 และผลการทำแบบทดสอบหลังการอบรมส่วนมากได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 9 คะแนนคิดเป็น ร้อยละ 57.39

ปี	จำนวนผู้เข้าอบรมทั้งหมด	ตอบถูก ก่อน / หลัง อบรม											
		น้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 ข้อ				7 -8 ข้อ				มากกว่าหรือเท่ากับ 9 ข้อ			
		ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ	ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ	ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ
2564	450	154	34.22	119	26.45	173	38.25	207	46	123	32.75	124	27.55
2565	450	123	27.25	90	20.00	198	44.5	224	49.77	129	28.25	136	30.22
2566	450	102	23.00	26	5.78	185	41.25	182	40.44	163	35.75	242	53.78
2567	450	81	15.25	46	10.22	156	34	116	25.77	213	53.25	288	64.00

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีก่อนและหลังการอบรมปี 2564-2567

ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก และงานบุญปลาร้าสุก ร้อยละ80 สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP

1) กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราสาท ผ่านการประเมิน GMP จำนวน 1 แห่ง ผลการสนับสนุนการผลิตปลาร้าผ่าน GMP รณรงค์ร้านส้มตำปลาร้าสุก และงานบุญปลาร้าสุก การดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปราสาท ได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการร้านส้มตำในพื้นที่เขตอำเภอปราสาท และสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ ผลการตรวจสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP ปีละ 2 ครั้ง โดยฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอปราสาท และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ มีการติดตามผลดำเนินงานจากการมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ในการติดตามวาระจังหวัดศรีสะเกษ "คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี" โดยได้ดำเนินงานตรวจสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง

2) อำเภอปราสาท มีกิจกรรมการออกตรวจร้านส้มตำ และให้คำแนะนำ และรณรงค์ให้บริโภคส้มตำปลาร้าสุก โดยมีคณะกรรมการ พชอ. ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร่วมกิจกรรมการออกตรวจร้านส้มตำปลอดปลาร้าดิบและมอบป้ายให้แก่ร้านส้มตำที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ปี 2564 ผลการดำเนินงาน ร้านส้มตำปลาไร้สุก จากการออกประเมินตรวจให้คำแนะนำร้านส้มตำในเขตอำเภอปราศภัยจำนวนทั้งหมด 65 ร้าน ได้คัดเลือกโดยมอบใบประกาศร้านส้มตำต้นแบบ จำนวน 4 ร้าน และออกใบประกาศรับรองร้านส้มตำปลาไร้สุก ผ่านการประเมิน จำนวน 57 ร้าน ร้อยละ 87.69

ปี 2565 ผลการดำเนินงาน ร้านส้มตำปลาไร้สุก จากการออกประเมินตรวจให้คำแนะนำร้านส้มตำในเขตอำเภอปราศภัยจำนวนทั้งหมด 72 ร้าน ได้คัดเลือกโดยมอบใบประกาศร้านส้มตำต้นแบบ จำนวน 7 ร้าน และออกใบประกาศรับรองร้านส้มตำปลาไร้สุก ผ่านการประเมิน จำนวน 68 ร้าน ร้อยละ 94.44

ปี 2566 ผลการดำเนินงาน ร้านส้มตำปลาไร้สุก จากการออกประเมินตรวจให้คำแนะนำร้านส้มตำในเขตอำเภอปราศภัยจำนวนทั้งหมด 68 ร้าน ได้คัดเลือกโดยมอบใบประกาศร้านส้มตำต้นแบบ จำนวน 5 ร้าน และออกใบประกาศรับรองร้านส้มตำปลาไร้สุก ผ่านการประเมิน จำนวน 65 ร้าน ร้อยละ 95.59

ปี 2567 ผลการดำเนินงาน ร้านส้มตำปลาไร้สุก จากการออกประเมินตรวจให้คำแนะนำร้านส้มตำในเขตอำเภอปราศภัยจำนวนทั้งหมด 64 ร้าน ได้คัดเลือกโดยมอบใบประกาศร้านส้มตำต้นแบบ จำนวน 10 ร้าน และออกใบประกาศรับรองร้านส้มตำปลาไร้สุก ผ่านการประเมิน จำนวน 61 ร้าน ร้อยละ 95.31

3) ผลการดำเนินงาน งานบุญปลาไร้สุก ในอำเภอปราศภัย ในปี 2564 – 2567 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้ดำเนินการสำรวจงานบุญปลาไร้สุกทุกเดือน โดยการกรอกข้อมูลงานบุญปลาไร้สุกในระบบรายงาน งานบุญปลาไร้สุกอำเภอปราศภัย

ผลการสนับสนุนการผลิตปลาไร้ผ่าน GMP รณรงค์ร้านส้มตำปลาไร้สุก และงานบุญปลาไร้สุก การดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปราศภัย ได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ กับร้านส้มตำในพื้นที่เขตอำเภอปราศภัย และสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ ผลการตรวจสถานประกอบการผลิตปลาไร้-ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP ปีละ 2 ครั้ง โดยฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอปราศภัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีการติดตามผลการดำเนินงานตรวจสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง ซึ่งมีการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ติดตามวาระจังหวัดศรีสะเกษ "คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ และมะเร็งท่อน้ำดี"

พ่อเมือง เยือน หม่อมแซบ

ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

นายวัฒนา พุฒิชาติ ติดตามวาระจังหวัดศรีสะเกษ "คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บ และมะเร็งท่อน้ำดี บ้านดงตาดทอง ม.10 ต.โพธิ์ศรี อ.ปราศภัย จ.ศรีสะเกษ วันที่ 16/11/2564 พบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีแปรรูปปลาร้าบ้านดงตาดทอง ได้รับอนุญาต : สถานที่ผลิตอาหารที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน ใบสำคัญเลขที่ 33-2-01664

ภาพที่ 75 กิจกรรมการติดตามผลดำเนินงานโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 76 กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปราศทุกข์ ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสอบสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำกลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราศทุกข์ จ.ศรีสะเกษ

การดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก ในอำเภอปราศทุกข์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้ดำเนินการสำรวจงานบุญปลาร้าสุกทุกเดือน โดยการกรอกข้อมูลงานบุญปลาร้าสุกในระบบรายงานงานบุญปลาร้าสุกอำเภอปราศทุกข์

แบบสรุปรายงาน "งานบุญปลาร้าสุก" ตามวาระคนไร้ทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

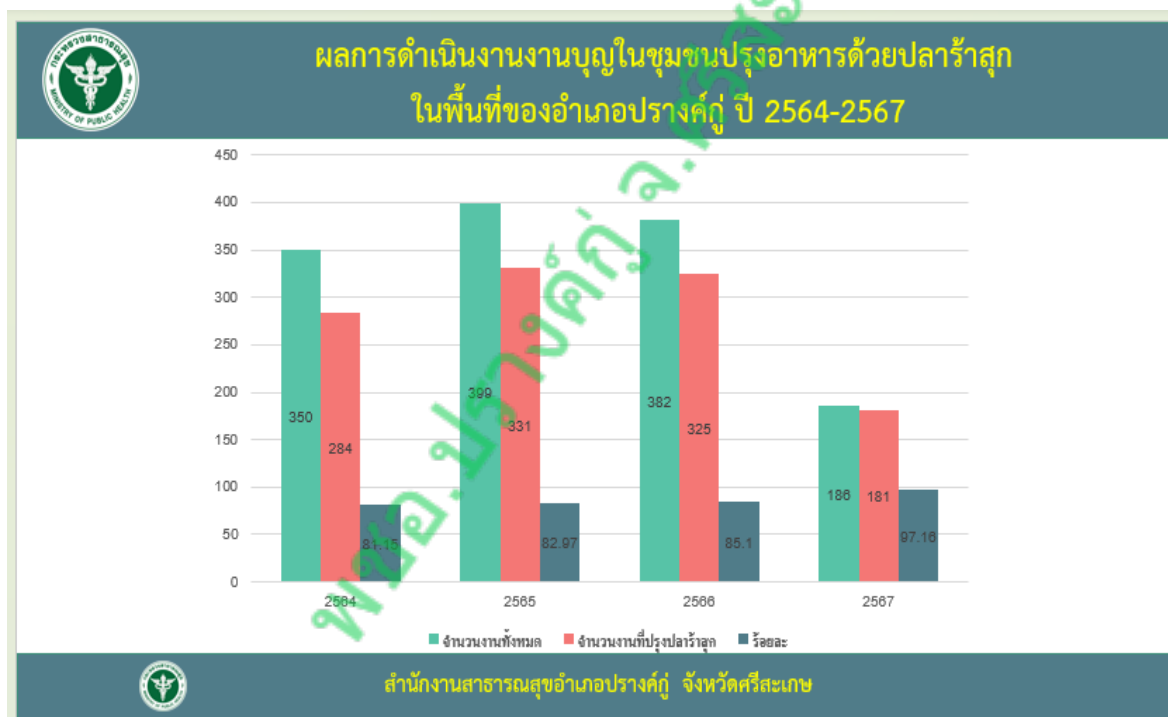
เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปราศทุกข์ จังหวัดศรีสะเกษ ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ประเภทงานบุญ	งานศพ		แต่งงาน		กฐิน		ทำบุญ		งานบวช		บุญอุทิศ		แข่งเรือ		บุญเข้าพรรษา		บุญออกพรรษา		บุญข้าวสาร		บุญข้าวสี		บุญแห่แหวด		ขึ้นบ้านใหม่		แมงโม้นก		อื่นๆ		รวมทั้งหมด (งาน)
	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)	ทั้งหมด (งาน)	ปลาร้าสุก (งาน)			
รพ.สต.กุ	9	9	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	12
รพ.สต.ตงเมือง	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	
รพ.สต.หนองเข็ญ	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
รพ.สต.นาเมือง	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
รพ.สต.คู	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	7	
รพ.สต.คสี	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	0	0	0	0	0	0	0	8	
รพ.สต.สวาย	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	1	1	9	
รพ.สต.ดอน	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	7	
รพ.สต.คอมฮี	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	3	
รพ.สต.ห้วย	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	10	
รพ.สต.กำแพง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
รพ.สต.โฉ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
รพ.ปราศทุกข์	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	3	
รวม	39	39	0	0	0	0	0	0	4	4	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	33	33	0	0	0	0	0	5	5	87	

ภาพที่ 77 วิธีการดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก อำเภอปราศทุกข์

กิจกรรม	ปี 2564	ปี 2565	ปี2566	ปี2567
การจัดงานในอำเภอ (จำนวนงาน)	350	399	382	186
ปรุงด้วยปลาร้าสุก (ร้อยละ)	284 (81.15)	331 (82.97)	325 (85.1)	181 (97.16)

ตารางที่ 14 ผลการดำเนินงานงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในพื้นที่ของอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - 2567

ภาพที่ 78 กราฟแสดงผลดำเนินงานงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในพื้นที่ของอำเภอปรารงค์ ปี 2564-2567

ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้มสุก
อำเภอปราสาท ปี 2564-2567

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	ร้านส้มตำ จำหน่ายปลาร้าสุก	ร้อยละ80	87.67	94.44	95.59	95.31
2	งานบุญในชุมชน ประงอาหารด้วยปลาร้าสุก	ร้อยละ80	81.15	82.97	85.1	97.16
3	สถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลา ร้าผ่านมาตรฐานGMP	ทุกร้าน	1แห่ง	1แห่ง	1แห่ง	1แห่ง

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท ข้อมูล ณ ๑ เม.ย. ๖๗

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 79 แสดงผลการดำเนินงานส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้มสุก อำเภอปราสาท

ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ อำเภอปราสาทมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช.1 แห่ง มีการจัดทำ 1 เพจ ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุกทุกเดือน ทุก รพ.สต และออกเยี่ยมการดำเนินงานบุญปลาร้าสุกในชุมชนทุกงาน

กิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว

ออกตรวจเยี่ยมการดำเนินงานงานบุญปลาร้าสุก ปี ๒๕๖๗

ภาพที่ 80 กิจกรรมออกตรวจเยี่ยมการดำเนินงานบุญปลาร้าสุก

ภาพที่ 81 สื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

1. ผลการดำเนินงาน ได้จัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน บ้านสมอ ตำบลสมอ อำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาเวียง

จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ภาพที่ 82 จัดการเรียนการสอนโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน

2.จัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิภูล เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย ปลาปลอดภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลมีข้อกำหนดและมีการบังคับใช้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิภูลหรือการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย ทุกแห่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนจะสร้างระบบบำบัดสิ่งปฏิภูล จำนวน 2 แห่ง ยังไม่มีแผนอีก 8 แห่ง เทศบาลตำบลปราสาท มีการดำเนินการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิภูลสามารถรองรับสิ่งปฏิภูลจากรถสุขส้วมทั้งหมดที่ให้บริการในเขตอำเภอปราสาท ซึ่งรถสุขส้วมดังกล่าวต้องได้รับการรับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นก่อน

ภาพที่ 83 ผลการดำเนินการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย

มีผลการประเมินผลงานที่พัฒนาขึ้น ที่เป็นทางการจากหน่วยงานภายนอก

ผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล อำเภอปราสาท มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (พชต.) 11 คณะ ได้ดำเนินการประชุมทำความเข้าใจบทบาทของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล

ภาพที่ 84 การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล อำเภอปราสาท

มีข้อมูลที่แสดงผลการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ก่อนและหลัง การพัฒนานวัตกรรม

อำเภอปรองคักจัดกิจกรรม การอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมสุขภาพประชาชน โดยการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีให้แก่ประชาชน ครอบคลุมทุกพื้นที่ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่อง การป้องกันตนเองจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ภาพที่ 85 การอบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและส่งเสริมสุขภาพประชาชน

ผลการทำแบบทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีก่อนและหลังการอบรม พบว่าผลการทำแบบทดสอบก่อนการอบรมส่วนมากได้คะแนนอยู่ที่ 7-8 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 41.61 และผลการทำแบบทดสอบหลังการอบรมส่วนมากได้คะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 9 คะแนนคิดเป็น ร้อยละ 57.39

ตำบล	จำนวนผู้เข้าอบรมทั้งหมด	ตอบถูก ก่อน / หลัง อบรม											
		น้อยกว่าหรือเท่ากับ 6 ข้อ				7 -8 ข้อ				มากกว่าหรือเท่ากับ 9 ข้อ			
		ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ	ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ	ก่อน	ร้อยละ	หลัง	ร้อยละ
กู่	400	116	29	79	19.75	153	38.25	101	25.25	131	32.75	220	55
หนองเชียงทูน	400	109	27.25	33	8.25	178	44.5	135	33.75	113	28.25	232	58
ตุม	400	92	23	28	7	165	41.25	84	21	143	35.75	288	72
สมอ	400	61	15.25	40	10	136	34	116	29	213	53.25	288	72
โพธิ์ศรี	400	85	21.25	18	4.5	114	28.5	67	16.75	201	50.25	315	78.75
สำโรงปราสาท	400	72	18	7	1.75	204	51	187	46.75	124	31	206	51.5
คู	400	132	33	29	7.25	226	56.5	168	42	42	10.5	203	50.75
สวาย	400	148	37	90	22.5	154	38.5	190	47.5	98	24.5	120	30
พิมายเหนือ	400	142	35.5	24	6	168	42	182	45.5	90	22.5	194	48.5

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีก่อน และหลังการอบรมแยกรายตำบล

มีผลลัพธ์ที่สะท้อนกระทบเชิงบวก/เกิดประโยชน์ของผลงานต่อสังคม และประเทศ ในด้านต่างๆ เช่นเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง เป็นต้น

ผลลัพธ์ เศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง

ในการดำเนินงาน คนปราศภัยสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยผ่านเวทีการประชุม พขอ. ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน จนได้เกิดผลลัพธ์การดำเนินงานดังนี้

1. ผลลัพธ์ด้านเศรษฐกิจ

ในการดำเนินงาน คนปราศภัยสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ส่งผลมีสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาต้มผ่านมาตรฐาน GMP คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านดงตาดทอง ตำบลโพธิ์ศรี ซึ่งผลิตปลาร้า จำหน่ายทั้งน้ำปลาร้าดิบ และน้ำปลาร้าสุก และการทำปลาร้าทรงเครื่อง เพื่อจำหน่ายทั้งในชุมชน ในจังหวัด และในต่างจังหวัดด้วยวิธีการออนไลน์ นอกจากนี้ยังได้มีการนำปลาร้ามาประกอบอาหารในร้านส้มตำปลาร้าสุก ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

2. ผลลัพธ์ด้านสังคม

ในการดำเนินงาน คนปราศภัยสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ได้ก่อให้เกิดร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกในอำเภอปราสาท และจากการการประชุม พขอ.ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและการประชาสัมพันธ์หอกระจายข่าวในชุมชน ก่อให้เกิดงานบุญปลาร้าสุกขึ้นทุกหมู่บ้าน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

3. ผลลัพธ์ด้านความมั่นคง

ในการดำเนินงาน คนปราศภัยสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ได้ก่อให้เกิดข้อปฏิกูลในพื้นที่เทศบาลปราสาท ซึ่งช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง การร้องเรียนที่เกิดขึ้น เนื่องจากเวลาถูกล้วงไม่มีที่ทิ้งสิ่งปฏิกูล จึงไปทิ้งในที่สาธารณะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดการร้องเรียนขึ้น

4. ผลลัพธ์ด้านสาธารณสุข

ในการดำเนินงาน คนปราศภัยสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พบว่าอัตราตายโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี น้อยกว่า 25 ต่อแสนประชากร และพบว่าความชุกของพยาธิใบไม้ตับมีแนวโน้มลดลงจากเดิม และจะสามารถลดความชุกของพยาธิใบไม้ตับได้ตามเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 3

ประชาชนอายุ 40 ขึ้นไปได้รับการคัดกรอง CCA โดยวิธีอัลตราซาวด์ที่รพ.สต.ใกล้บ้าน จากการให้บริการโดยโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร เมื่อพบความผิดปกติ จะออกไปส่งต่อ เพื่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร โดยมีรถรับส่งมารับผู้ป่วยและญาติของผู้ป่วยไปรับการรักษาตั้งแต่เริ่มต้นจน

รักษาหาย ทำให้ประชาชนมีความสนใจมารับบริการมากขึ้น เนื่องจากการตรวจคัดกรองอัลตราซาวด์ ให้บริการ

5. ผลลัพธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

ในการดำเนินงาน คนปรารักษ์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ได้ก่อให้เกิดข้อปฏิบัติในพื้นที่เทศบาลปรารักษ์ฯ ช่วยลดมลพิษทางด้านกลิ่นและไม่ทำให้เกิดแหล่งรังโรค ที่เป็นพาหะนำโรคทางเดินอาหาร

มิติที่ 4 ความยั่งยืนของโครงการ

มีการถ่ายทอดบทเรียนจากการพัฒนาผลงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานและการวางแผนในการขยายผลหรือไม่ อย่างไร

มีการจัดทำแผนการดำเนินการขยายผลการป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี และ ถอดบทเรียนพร้อมเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ นำบทเรียนไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัดนำผลงานไปดำเนินการขยายผลยังผู้รับบริการ ประชาชน ในพื้นที่อำเภอปรารักษ์ฯ และในอำเภออื่นๆ นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมาย และขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น ดังนี้

1. การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ในทุกพื้นที่ของอำเภอปรารักษ์ฯ จังหวัดศรีสะเกษ จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีให้แก่ประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ทุก รพ.สต.จำนวน 13 แห่ง รพช 1 แห่ง เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่อง การป้องกันตนเองจากโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

ภาพที่ 86 การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี

2. อำเภอปราศภัยได้ดำเนินการด้านการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี และมีผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจนได้รับมอบใบประกาศเกียรติคุณ ในระดับอำเภอที่เป็นหมู่บ้านต้นแบบการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รับใบประกาศจากผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ในงานมหกรรม “คนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับ และมะเร็งท่อน้ำดี” ในวันที่ 8 มีนาคม 2565 ผลการดำเนินงานหมู่บ้านต้นแบบปลอดโรคพยาธิใบไม้และมะเร็งท่อน้ำดี ร้านส้มตำปลาไร้สุก ชุมชนต้นแบบในการจัดการสิ่งแวดล้อม อำเภอปราศภัย จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปี 2565 ได้เชิญท่านผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ได้มอบใบประกาศเกียรติคุณ ให้แก่ผู้แทนคณะกรรมการ

ภาพที่ 87 การมอบใบประกาศหมู่บ้านต้นแบบการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

3.รับเกียรติบัตรชื่นชมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย ในการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปราศภัย จังหวัดศรีสะเกษปี 2564

ภาพที่ 88 รับเกียรติบัตรชื่นชมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย

4.รับรางวัล การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษปี 2565

ผลงานที่ภาคภูมิใจคณะกรรมการขับเคลื่อนงานวาระปลอดภัย

รางวัลความมุ่งมั่นการพัฒนาตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
โดยกลไกพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ของกระทรวงสาธารณสุข

นายกอนุพงศ์ สุขสมนิตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ
มอบเกียรติบัตรแก่คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

โดยผลงานที่ส่งเข้ารับรางวัล คือ การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษปี 2565

ภาพที่ 89 รับมอบเกียรติบัตรแก่คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปราศภัย มอบโดยผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปราศภัย จังหวัดศรีสะเกษปี 2565

5. ได้รับรางวัลนวัตกรรมปลาร้าเจจากอำเภอปราศภัย และส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคปลาร้าสุกและปลาร้าเจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาชนในการบริโภคอาหาร พ.ศ.2566

ภาพที่ 90 รางวัลนวัตกรรมปลาร้าเจจากอำเภอปราศภัย

6. อำเภอปรางค์กู่ จัดให้มีการประกวดหมู่บ้านต้นแบบ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนตำบล จัดการคุณภาพชีวิตโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในทุกตำบล ทุก รพ.สต. และส่งตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอ คือตำบลสมอ เข้าประกวดต่อในระดับภาค และระดับประเทศ ตำบลจัดการคุณภาพชีวิตโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

ภาพที่ 91 ใบประกาศและการประกวด ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปรางค์กู่ ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ประจำปี 2565 ชนะเลิศระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

7. อำเภอปรางค์กู่ ได้รับเชิญ ให้จัดบูทนิทรรศการในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ พชอ.ปรางค์กู่ ปลอดภัยจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566

ภาพที่ 92 กิจกรรม นำเสนอจัดบู๊ทนิทรรศการในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ หัวข้อ พขอ.ปรารงค์ ปลอดภัยจากโรคร้ายไข้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566

8. อำเภอปรางค์กู่ จัดให้มีการประกวดหมู่บ้านต้นแบบ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนตำบลจัดการคุณภาพชีวิตโรคร้ายไข้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี ระดับประเทศ ตำบลจัดการคุณภาพชีวิตโรคร้ายไข้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2566

ภาพที่ 93 ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปรางค์กู่ ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคร้ายไข้ไม่ดับและมะเร็งท่อน้ำดี รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ระดับประเทศประจำปี 2566 จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

ภาพที่ 94 ถ้วยรางวัล ตัวแทนตำบลที่ชนะเลิศในระดับอำเภอปราศภัย ตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคมะเร็งท่อน้ำดี รองชนะเลิศอันดับที่ 2 ระดับประเทศประจำปี 2566 จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

9. มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างต่อเนื่อง

- 1) อำเภอปราศภัย มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช.1 แห่ง มีการจัดทำ 1 เพจ ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต

ภาพที่ 95 วันเพจประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต

10. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา

ภาพที่ 96 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในสถานศึกษา

11. กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก

ภาพที่ 97 กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุกในโรงเรียน และชุมชน

6.2 กระบวนการสร้างนวัตกรรม

การพัฒนางาน วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ได้มีหลักการแนวคิดจากวงจรการเจ็บป่วยของประชาชนในพื้นที่โดยจะมีการติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง

แนวคิดการพัฒนาผลงาน วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี โดยการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน ดังนี้

1. เขตปลอดปลาดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) พ.ศ. 2567
2. ปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) พ.ศ. 2567
3. สายลับจับปลาดิบ (Inovation) พ.ศ. 2567
4. ประกวต ดาว Tik ToK สุกก่อนกินฟินและปลอดภัย พ.ศ. 2567

นวัตกรรมที่ 1 เขตปลอดปลาร้าดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice)

1.ความสำคัญของผลงาน

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรองคัก กำหนดวาระขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งหมด 4 วาระ ได้แก่ ปลอดภัย ปลอดภัย พัฒนากลุ่มวัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ซึ่งวาระปลอดภัย คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) อำเภอปรองคัก ขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับประเด็นปลอดภัยใบไม้ดับและมะเร็งท่อน้ำดี มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนงานปลอดภัยและโรคมะเร็งท่อน้ำดีจัดทำแผนพัฒนางานประจำปีด้านการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และกิจกรรมการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ติดตามการดำเนินงานตามผังกิจกรรมที่กำหนด นำเสนอผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมพชอ.ทุกครั้ง สรุป วิเคราะห์และประเมินผลตามตัวชี้วัดทุกเดือน/ประจำปี ซึ่งในปี 2564 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 8.52 ปี 2565 อัตราความชุกเท่ากับร้อยละ 3.45 ปี 2566 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.69 และปี 2567 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.46 ตามลำดับ จากข้อมูลความชุกของพยาธิใบไม้ดับ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาจึงได้คิดนวัตกรรม เขตปลอดปลาดิบ งานบุญปลาร้าสุกขึ้น กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมจะเป็นหมู่บ้านต้นแบบที่ รพ.สต.คัดเลือกมาเพื่อทำการตรวจคัดกรองหาพยาธิในแต่ละปี จะไม่ซ้ำกันเมื่อครบรอบก็จะวนไปหมู่บ้านเดิมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม งานบุญปลาร้าสุก จะมีการตรวจคัดกรองซ้ำเพื่อเป็นมาตรการแนวทางการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ดับ และมาตรการทางสังคมร่วมกัน

2.จุดประสงค์ของการดำเนินงาน

1. เพื่อลดอัตราตายจากมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี
2. เพื่อลดอัตราความชุกโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี
3. เพื่อให้หมู่บ้านต้นแบบเข้าร่วมกิจกรรม เขตปลอดปลาดิบ งานบุญปลาร้าสุกเป็นมาตรการร่วมกัน

3.ขอบเขตของการดำเนินงาน

3.1 เป้าหมายของการดำเนินงาน

- อัตราตายจากมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี ลดลงร้อยละ 1
- อัตราความชุกของพยาธิลดลง ไม่เกิน ร้อยละ 1
- ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม มีการปักธงปลอดปลาดิบในงานบุญ

3.2 ขอบเขตของเนื้อหา

ได้นำนวัตกรรม “เขตปลอดปลาดิบ งานบุญปลาร้าสุก” ในหมู่บ้านต้นแบบที่เข้าร่วม

จำนวน 126 หมู่บ้าน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ทำข้อตกลงกับผู้นำชุมชน ท้องที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับนโยบาย เขตปลอดปลาร้าดิบ ในงานบุญ
2. ชี้แจงให้เจ้าภาพงานทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน โรคที่เกิดจากการกินปลาร้าดิบ งานบุญจะ

ใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหารเท่านั้น

3. การปักเขตแดนเขตปลอดปลาดิบ ในงานบุญ เน้นในส่วนของครัวที่ทำการปรุงอาหาร

4. ใช้ธงสามเหลี่ยม ปักเขตแดนเขตปลอดปลาร้าดิบ โดยเน้นในเต็นท์ประกอบอาหาร หรือห้องครัวที่

ใช้ในการปรุงอาหาร

3.3 ขอบเขตระยะเวลา

หมู่บ้านต้นแบบที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา 12 เดือน

4.ประโยชน์ที่ได้รับ

มีธงแสดงอาณาเขตในการใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหารเท่านั้น ไม่สนับสนุนการใช้ปลาร้าดิบในการปรุงอาหาร ส่งเสริมการใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหารในงานบุญ เพื่อตัดวงจรการเกิดโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีและลดการเกิดโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

5.การถ่ายทอดนวัตกรรม

มีการทบทวนนวัตกรรมที่ทำ โดยการรายงาน งานบุญปลาร้าสุก เขตปลอดปลาดิบ ในการประชุมประจำเดือน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และประชาสัมพันธ์ผ่านวาระการประชุมทุกครั้ง เพื่อทบทวนปัญหาและประเด็นแก้ไขปัญหา

6.กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

1. มีการประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พขอ) เพื่อแก้ไขปัญหาวาระปลอดโรคพยาธิไร้ไม้ดิบและมะเร็งท่อน้ำดี

2. คัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบ 10 ตำบล จำนวน 126 หมู่บ้าน

3. ทำข้อตกลงกับผู้นำชุมชน ท้องที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับนโยบาย เขตปลอดปลาร้าดิบ ในงานบุญ

4. ชี้แจงให้เจ้าภาพงานทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน โรคที่เกิดจากการกินปลาร้าดิบ งานบุญจะใช้ปลาร้าสุกในการปรุงอาหารเท่านั้น

5. การปักเขตแดนเขตปลอดปลาดิบ ในงานบุญ เน้นในส่วนของครัวที่ทำการปรุงอาหาร

6. ใช้ธงสามเหลี่ยม ปักเขตแดนเขตปลอดปลาร้าดิบ โดยเน้นในเต็นท์ประกอบอาหาร หรือห้องครัวที่

ใช้ในการปรุงอาหาร

ภาพที่ 98 ตรวจเยี่ยมชุมชนที่ใช้ธงสามเหลี่ยม ปักเขตแดนเขตปลอดปลาร้าดิบ

6.ผลการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีของอำเภอปรารงค์

จากการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างจริงจัง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไปพร้อมกันทั้งอำเภอ ส่งผลให้อำเภอปรารงค์มีอัตราการความชุกของพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งอำเภอปรารงค์มีการทบทวน และสรุปวิเคราะห์ รายงานผลความชุกของพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี คืบข้อมูลสู่ชุมชน ในเวทีประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน เวทีงานบุญ งานประเพณี ที่จัดขึ้นในอำเภอปรารงค์ และคืบข้อมูลสู่ อสม. ผู้ที่ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน มีการรายงาน งานบุญปลาร้าสุก และมีการประชาสัมพันธ์ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในเกณฑ์ปกติ คืออัตราการตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีลดลง ความชุกของพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีลดลง ไม่เกินร้อยละ 3 ดังนี้

**อัตราตายโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสนประชากร)
อำเภอปรารังค์ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567**

ที่มาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ศิริสะเกษ ข้อมูล ณ 14 มี.ค. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 99 อัตราการเสียชีวิตด้วยมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีลดลง

อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ ปี 2564-2567 อำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารังค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 100 แสดงอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับลดลง

แบบสรุปรายงาน "งานบุญปลาไร่สุก" ตามวาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลดโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอปรารังค์ จังหวัดศรีสะเกษ ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ประเภทงานบุญ	งานสห	แต่งงาน	กฐิน	ทำบุญ	งานบวช	บุญวิธี	แห่เรือ	บุญเข้าพรรษา	บุญออกพรรษา	บุญข้าวสาร	บุญข้าวไร่	บุญแห่แห้ว	ขึ้นบ้านใหม่	แห่โพนทวน	อื่นๆ	รวม		
ร.ศ.ต.	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	ปลาไร่สุก (จำนวน)	ทั้งหมด (จำนวน)	
ร.ศ.ต.คู่	9	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	12
ร.ศ.ต.คนเฒ่า	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
ร.ศ.ต.หนองไขว่	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
ร.ศ.ต.นาโพธิ์	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
ร.ศ.ต.คู่	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
ร.ศ.ต.ท.สี	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
ร.ศ.ต.หวาย	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9
ร.ศ.ต.คู	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
ร.ศ.ต.คนเฒ่า	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
ร.ศ.ต.หน้า	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
ร.ศ.ต.แก้ว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ร.ศ.ต.โ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ร.ศ.ต.คู่	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
รวม	39	39	0	0	0	0	4	4	1	1	0	0	0	0	0	0	5	87

ภาพที่ 101 การรายงาน งานบุญปลาไร่สุก ประจำเดือน

นวัตกรรมที่ 2 ครั้วเรื้อนต้นแบบ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ปลาย้าทางเลือก ลดเสี่ยงโรค พยาธิใบไม้ตับ

1. บทนำ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สํารวจประชาชนภาคอีสานร้อยละ 18.7% นิยมกินปลาน้ำจืดดิบ เมนูที่นิยมรับประทานดิบมากที่สุด คือ ปลาร้า แจ่วบองดิบ และลาบปลาน้ำจืดดิบ โดยเหตุผลหลักๆ คือ รับประทานตามครอบครัว ญาติพี่น้อง รับประทานเพราะมีเทศกาลหรืองานสำคัญ หาซื้อรับประทานได้ง่าย และคิดว่ารสชาติปลาดีอร่อยกว่าปลาปรุงสุก ผลการตรวจคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาเวียง พบว่า ในปี พ.ศ. 2563 ตรวจพบพยาธิใบไม้ตับมากที่สุด จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 รองลงมา ปี 2564 พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.8 และปี 2565 พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.74 ตามลำดับ และจากการสำรวจพื้นที่บ้านหนองเพดานใต้ ในปี 2565 มีการบริโภคอาหารมังสวิรัตติและมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนรับประทานปลาร้าทางเลือกที่ทำมาจากถั่วเหลือง จำนวน 20 ครั้วเรื้อน ผลการตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับปี 2564 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 8.52 ปี 2565 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 3.45 ปี 2566 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.69 และปี 2567 อัตราความชุกเท่ากับ ร้อยละ 0.46 ตามลำดับ จึงได้คิดค้นนวัตกรรม ครั้วเรื้อนต้นแบบ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ปลาย้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงพยาธิใบไม้ตับ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในระดับครั้วเรื้อน และขยายผลในชุมชนอื่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดอัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับ ไม่เกินร้อยละ 1
2. เพิ่มระดับความรู้รอบรู้สุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพโรคพยาธิใบไม้ตับอยู่ในระดับดีมาก
3. เพื่อวัดระดับความพึงพอใจ ของผู้ใช้นวัตกรรม

3. กลุ่มเป้าหมาย

1. ครั้วเรื้อนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 20 ครั้วเรื้อน

4. วิธีการศึกษาพัฒนานวัตกรรม

1. ขั้นตอนการสำรวจปัญหา

ประเมินและวิเคราะห์ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับโรคพยาธิใบไม้ตับ

ตรวจคัดกรองหาไข่นอนพยาธิ

ประเมินแบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพโรคพยาธิใบไม้ตับ

สรุปผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับและจำแนกกลุ่มเสี่ยง

สรุปแบบประเมินแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ

อบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโรคพยาธิใบไม้ตับ

3. ขั้นตอนประเมินผล

ภาพที่ 103 วัตถุดิบที่ใช้ทำปลาร้าเจ

วัตถุดิบที่ใช้

1. ถั่วเหลือง 1 กิโลกรัม
2. ข้าวคั่ว 1 กิโลกรัม
3. ซีอิ้วขาวสูตร 5 จำนวน 1 ขวด
4. ซีอิ้วสูตร 1 จำนวน 1 ขวด
5. ขวดโหล 1 กระปุก
6. กาละมัง 1 อัน
7. ทัพพี 1 ด้าม

ขั้นตอนการทำ

1. ล้างทำความสะอาดคัดสิ่งปลอมปนออกจากถั่วเหลือง
2. นำถั่วเหลืองแช่น้ำ 1 คืน
3. นำถั่วเหลืองที่แช่น้ำล้างให้สะอาดก่อนนำไปต้มใส่น้ำท่วมหลังมือโดยใช้ไฟแรงปานกลาง ต้มจนถั่วนิ่ม น้ำแห้งพอดี
4. นำถั่วเหลืองที่ต้มสุกมาหมักในภาชนะที่ปิดฝาให้มิดชิด เป็นเวลา 15 วัน คนพลิกกลับถั่วที่หมักในภาชนะ ทุกวันๆละ 1 ครั้ง

5.เมื่อหมักครบกำหนดให้นำถั่วหมักมาปั่นหรือโคลกให้ละเอียดแล้วปรุงรส ด้วยข้าวคั่วและซีอิ้วขาวตามอัตราส่วนการผสมก่อนนำไปรับประทาน

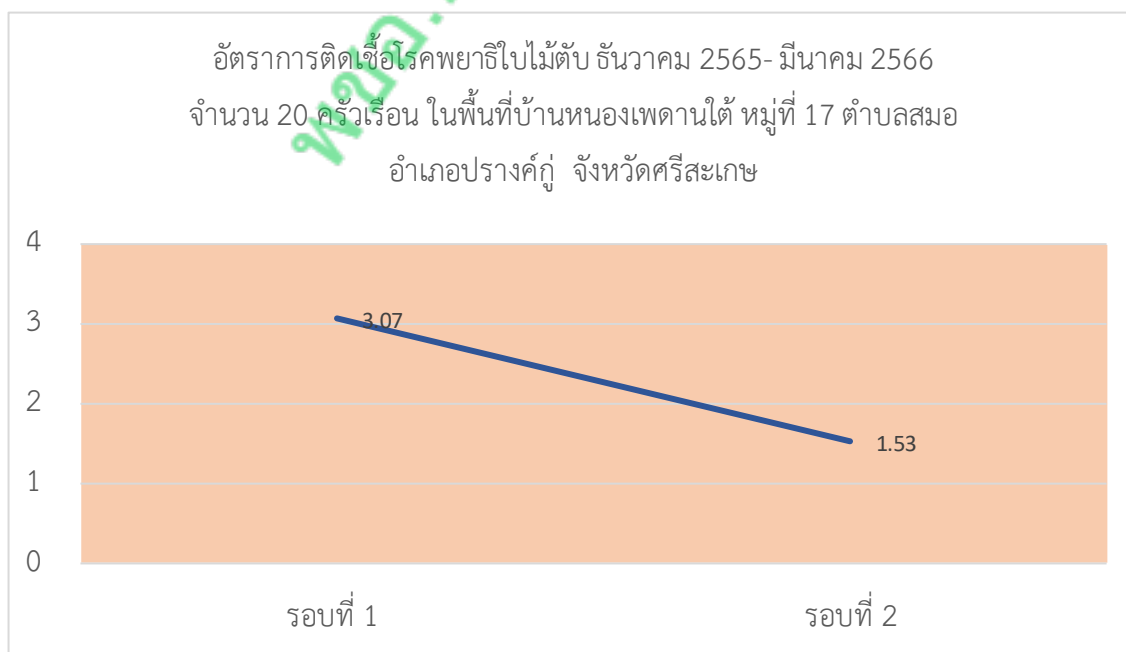

ภาพที่ 104 การสาธิตการทำปลาร้าทางเลือก (ปลาร้าเจ)

5.การทดสอบประสิทธิภาพนวัตกรรม

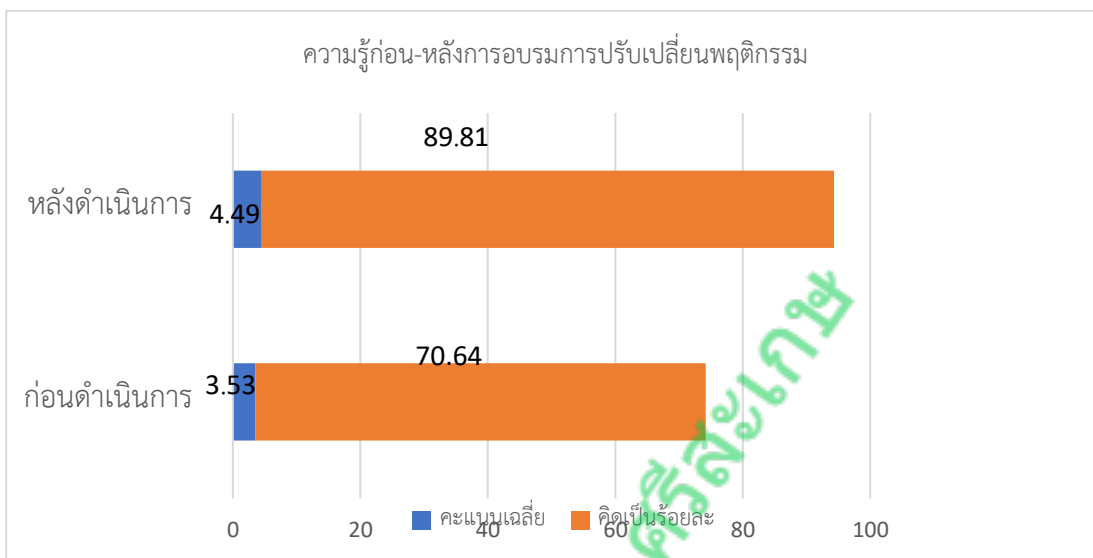
กลุ่มเป้าหมายที่สมัครใจเข้าร่วม ทั้งหมด 20 ครั้วเรือน ใช้นวัตกรรม “ครั้วเรือนต้นแบบ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ปลาร้าทางเลือก ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ” ผลการดำเนินงานดังนี้

1.อัตราการติดเชื้อโรคพยาธิใบไม้ตับ ธันวาคม 2565- มีนาคม 2566 จำนวน 20 ครั้วเรือน ในพื้นที่บ้านหนองเพดานใต้ หมู่ที่ 17 ตำบลสมอ รอบที่ 1 เดือนธันวาคม 2565 จำนวน 65 คน พบพยาธิใบไม้ตับ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.07 รอบที่ 2 เดือนมีนาคม 2566 จำนวน 65 คน พยาธิใบไม้ตับ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.53 อัตราการติดเชื้อโรคพยาธิใบไม้ตับมีแนวโน้มลดลง ร้อยละ 1.54

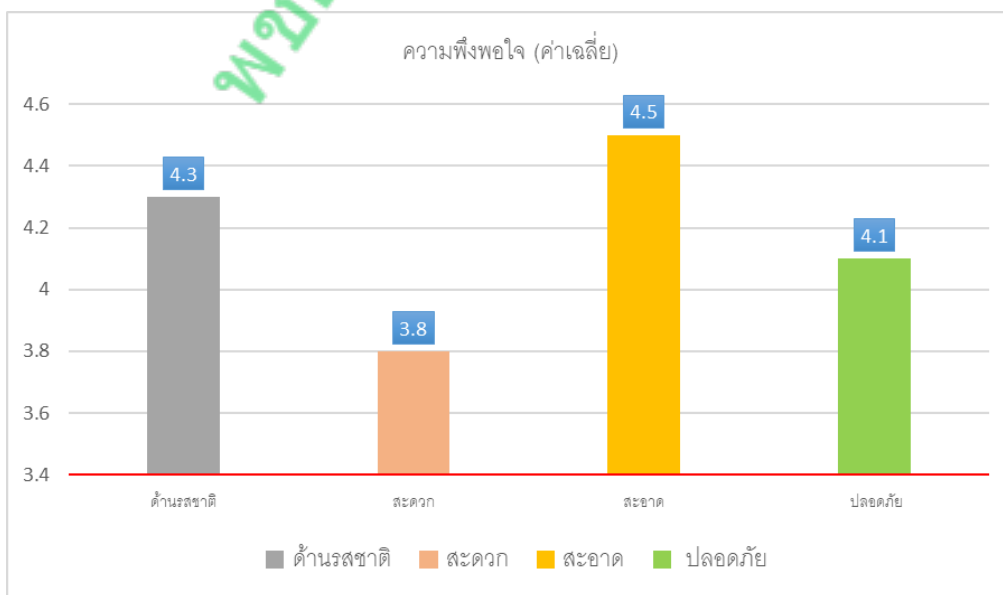
ภาพที่ 105 อัตราการติดเชื้อโรคพยาธิใบไม้ตับที่เข้าร่วมนวัตกรรมปลาร้าเจ ธันวาคม 2565- มีนาคม 2566

2. ผลการอบรมความรู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ พบว่า หลังการอบรมผู้เข้าร่วมอบรม มีความรู้เพิ่มมากขึ้น ก่อนการอบรมร้อยละ 3.53 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.49 และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพบว่า หลังการอบรมมีพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น ก่อนการอบรม ร้อยละ 70.64 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 89.81 ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความกระตือรือร้นสนใจให้ความสำคัญกับกิจกรรมในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 106 ความรู้ก่อน-หลังการอบรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม “ครัวเรือนต้นแบบ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ปลาย่างทางเลือก ลดเสียงโรคพยาธิใบไม้ตับ”

3.ระดับความพึงพอใจ จากการทำแบบสอบถาม มี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านรสชาติ ด้านสะดวก ด้านสะอาด ปลอดภัย ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านรสชาติ 4.30 ด้านสะดวก 3.80 ด้านสะอาด 4.50 ด้านปลอดภัย 4.10 ตามลำดับ

ภาพที่ 107 ระดับความพึงพอใจ จากการทำแบบสอบถาม มี 4 ด้าน

6. ประโยชน์และการนำไปใช้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน เมื่อชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหา นวัตกรรมที่ พัฒนาจึงสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและมีแนวโน้มที่ประสบความสำเร็จในการนำ นวัตกรรมไปใช้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสุดกระบวนการพัฒนา นวัตกรรมทำให้ชุมชนมี ความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานนวัตกรรมนั้น และต้องการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง พัฒนาให้ดีขึ้นและเผยแพร่ให้ เกิดความยั่งยืน

2. การมีเครือข่ายที่เข้มแข็งในชุมชน เช่น โรงเรียน วัด ท้องถิ่น รพ.สต. ผู้นำชุมชน และสมาชิกใน ชุมชน มักมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ซึ่งเกิดจากการติดต่อประสานงาน และการทำงานร่วมกัน การอยู่ร่วมกัน ของสมาชิกใน ชุมชนเปรียบเสมือนญาติพี่น้องทำให้เกิดความสนิทสนม ความเชื่อใจ ความปรารถนาดีต่อกัน มี ส่วนส่งเสริมให้เกิด ความร่วมมือ ทำให้สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และเข้าใจสภาพปัญหาและความ ต้องการของชุมชนได้เป็น อย่างดี ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชน ปัญหาส่วนใหญ่ของประชาชนคือการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค หากสามารถทำให้กลุ่มเสี่ยงมีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีความมุ่งมั่นและศรัทธา และมีการยอมรับที่จะ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตนเอง ก็จะทำให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประสบความสำเร็จ สามารถลดความเสี่ยง จากโรค ลดผู้ป่วยได้เป็น อย่างดี หัวใจสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ คือ การมีสมาชิกในครัวเรือน มีสุขภาพดีเข้าร่วมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เช่น การให้รางวัลแก่ครัวเรือนต้นแบบ ที่สามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ สามารถนำนวัตกรรมปลาร้า ทางเลือก ไปต่อยอดสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ให้กับพื้นที่ชุมชนอื่นๆต่อไป

ภาพที่ 108 มอบเกียรติบัตรครัวเรือนต้นแบบนวัตกรรมปลาร้าจากอำเภอปรองคัก และส่งเสริมให้ ประชาชนบริโภคปลาร้าสุก และปลาร้าเจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาชนในการบริโภคอาหาร

นวัตกรรมที่ 3 สายลับจับปลาดิบ

1. บทนำ

โรคพยาธิใบไม้เป็นโรคที่มาจากสาเหตุจากการบริโภคอาหารประเภทน้ำจืดชนิดมีเกล็ดที่มีตัวอ่อนของพยาธิอยู่ หากรับประทานดิบ หรือสุกๆ ดิบๆ เช่น ก้อยปลา ปลาหมกไฟ ปลาร้า ฯลฯ ปลาในประเทศไทยที่พบว่ามีพยาธิตัวอ่อน เช่น ปลาชิว ปลาสร้อย ปลาขาว ปลาตะเพียน ฯลฯ ซึ่งการบริโภคดังกล่าวเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของคนอีสานที่อาศัยตามลุ่มน้ำ เกือบทุกมื้อจะต้องเอาปลาที่จับได้มากินกับผักต่างๆ ในท้องถิ่น มาปรุงด้วยรูปแบบต่าง ๆ แหบไม่ซ้ำในแต่ละมื้อได้อย่างลงตัว ไม่เบื่อ ปรุงให้ดีมีรสชาติ แซบ กินได้ อร่อย อาหารดิบ ๆ สุก ๆ เหล่านี้มีพยาธิอาศัยอยู่ด้วย เมื่อร่างกายรับเข้าไปสุดท้ายพยาธิจะไปอยู่ที่ท่อน้ำดี เวลาผ่านไปพยาธิเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดเป็น มะเร็งของท่อน้ำดีในตับ การตรวจวินิจฉัยโรคหนึ่งวิธีที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภค

เด็กและวัยรุ่นได้รับอิทธิพลของพฤติกรรมการบริโภคอาหารมาจากครอบครัวหรือผู้ปกครอง อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารเริ่มต้นมาจากครอบครัว และครอบครัวยังเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพัฒนานิสัยการบริโภคอาหารของเด็กโดยผ่านทางกลไกต่างๆ เช่น การเป็นแบบอย่าง การสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น

จากสาเหตุดังกล่าว การส่งเสริมให้เด็กมีความตระหนักและส่งเสริมให้ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างในการบริโภคอาหารซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาของโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีที่ยั่งยืนได้ ผู้คิดค้นจึงมีแนวคิดที่จะปลูกฝังให้เด็กวัยเรียนไม่บริโภคอาหารที่เป็นต้นเหตุของโรค คือปลาเกล็ดขาวแบบดิบรวมถึงปลาร้าดิบ และให้เด็กได้สอดส่องการบริโภคปลาดิบของผู้ปกครอง จึงได้คิดนวัตกรรม สายลับจับปลาดิบขึ้น

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนไม่บริโภคอาหารจากปลาดิบและเป็นส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคปลาดิบของคนในครอบครัวและชุมชน
2. เพื่อให้เด็กวัยเรียนมีความรู้ หลังการอบรมเพิ่มขึ้น
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นวัตกรรม

3. กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูเรือนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 250 ครูเรือน
2. โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 25 แห่ง

4. วิธีการศึกษาพัฒนาสิ่งประดิษฐ์

อบรมความรู้ทั่วไปของโรคพยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดี สาเหตุ อันตราย ให้กับเด็กวัยเรียน รวมถึงครูผู้สอนของเด็ก เพื่อสร้างความตระหนักและอันตรายของโรค โดยดำเนินการดังนี้

ภาพที่ 109 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ ให้กับเด็กวัยเรียนรวมถึงครูผู้สอน นวัตกรรมที่ 3 สายลับจับปลาดี

1. ชี้แจงแนวทางการพร้อมทั้งขอความร่วมมือจากเด็กและครูในการดำเนินงานตามนวัตกรรมเพื่อป้องกันการบริโภคปลาดีของเด็กและผู้ปกครอง โดยให้เด็ก เป็นสายลับจับการบริโภคปลาดีของผู้ปกครองหรือตามงานบุญต่างๆในชุมชน
2. เมื่อสายลับตัวเล็ก พบเห็นการบริโภคปลาดีของผู้ปกครองหรืองานบุญในชุมชน ก็จะให้เด็ก รายงานที่ครูประจำชั้นของตน และครูจะเก็บข้อมูลส่งต่อให้ ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคร่วมกับ อสม.ในพื้นที่เข้าไปตรวจสอบความจริง
3. หากข้อมูลที่ได้จากเด็กนั้นเป็นจริง ผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคร่วมกับอสม.ในพื้นที่จะเข้าไปอบรม ให้ความรู้อันตรายของโรคมะเร็งท่อน้ำดีและโรคมะเร็งท่อน้ำดี ให้ครอบครัวนั้นหรืองานบุญนั้น
4. ส่งมอบรางวัล ให้สายลับจับปลาดีที่ให้ข้อมูล

ภาพที่ 110 ให้ความรู้การใช้แอปพลิเคชันรายงานสายลับจับปลาดี

มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในกลุ่มนักเรียน “สายลับ จับปลาดิบ”

ภาพที่ 111 ให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในกลุ่มนักเรียน “สายลับ จับปลาดิบ”

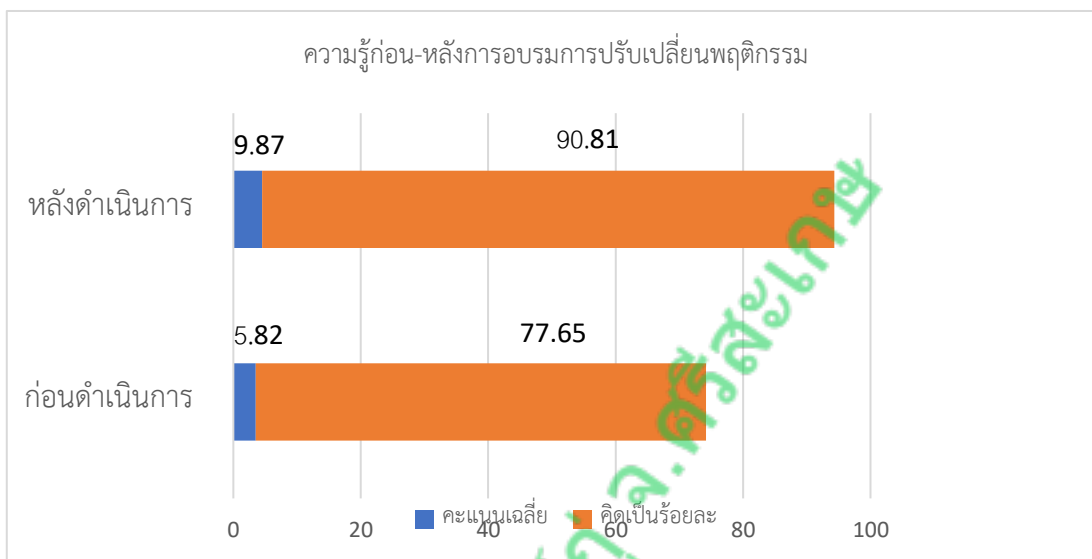
มอบเกียรติบัตรให้กับโรงเรียนที่ เข้าร่วมโครงการ “สายลับ จับปลาดิบ” ทุกโรงเรียนในเขตอำเภอปรังค์กู

ภาพที่ 112 มอบเกียรติบัตรโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ “สายลับ จับปลาดิบ”

5.การทดสอบประสิทธิภาพสิ่งประดิษฐ์

ผลการอบรมความรู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ พบว่า หลังการอบรมผู้เข้าร่วมอบรม มีความรู้เพิ่มมากขึ้น ก่อนการอบรม ร้อยละ 5.82 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 9.87 และความรู้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพบว่า หลังการอบรมมีความรู้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 90.81 ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความกระตือรือร้นสนใจให้ความสำคัญกับกิจกรรมในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 113 ผลการอบรมความรู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ “สายลับ จับปลาดิบ”

ระดับความพึงพอใจ จากการทำแบบสอบถาม มี 2 ด้าน ดังนี้ ด้านความยาก/ง่าย ด้านสะดวก ด้านความสร้างสรรค์ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย ด้านความยาก/ง่าย 4.30 ด้านความสร้างสรรค์ 44.15 ด้านสะดวก 24.1 ตามลำดับ

ภาพที่ 114 ระดับความพึงพอใจในผู้ใช้งานนวัตกรรม “สายลับ จับปลาดิบ”
ประโยชน์/การนำไปใช้

เด็กวัยเรียนสามารถดูจากสื่อและค้นหาความรู้ มีความรู้และไม่บริโภคอาหารจากปลาดิบและเป็นส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคปลาดิบของคนในครอบครัวและชุมชนส่งผลให้อัตราการเกิดโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีโรคพยาธิและโรคมะเร็งท่อน้ำดีลดลง

นวัตกรรมที่ 4 การประกวดดาว Tik ToK “สุกก่อนกิน ฟินและปลอดภัย”

เด็กและวัยรุ่นได้รับอิทธิพลของพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร จากครอบครัวหรือผู้ปกครอง เนื่องจากพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารเริ่มต้นมาจากครอบครัว จึงต้องปลูกฝังทัศนคติพฤติกรรมกรรมการบริโภคอย่างถูกต้องปลอดภัยให้กับเด็กยุคใหม่ ห่างไกลจากโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รวมถึงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เด็กได้เข้าถึงและเกิดการเรียนรู้พัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารให้ถูกต้องปลอดภัย จึงเกิดการพัฒนายอด ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ให้แก่เด็กและวัยรุ่นยุคใหม่ ได้ออกแบบคลิปวิดีโอ สร้างสื่ออย่างสร้างสรรค์ ด้วยการส่งคลิปผลงานเข้าประกวดดาว Tik ToK “สุกก่อนกิน ฟินและปลอดภัย” ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ สายลับจับปลาดิบโรงเรียน จำนวน 25 แห่ง

เกณฑ์การส่งคลิป “สุกก่อนกิน...ฟิน...และปลอดภัย รพ.สต.นาเวียง ไร้โรคพยาธิใบไม้ในตับ”

1. คลิปวิดีโอ/คลิปตีกตอก ความยาว ไม่เกิน 1 นาที
2. ความน่าสนใจ
3. พิจารณาจากยอดวิว/ยอดติดตาม

ประกาศผล
วันที่ 15 มิถุนายน 2566

หมดเขตส่งผลงานวันที่ 14 มิถุนายน 2566

รางวัล ชนะเลิศ เงินรางวัล 1,000 บาท +เกียรติบัตร(เจ้าของผลงาน, ครูที่ปรึกษา)
รางวัล รองชนะเลิศที่ 1 เงินรางวัล 800 บาท +เกียรติบัตร(เจ้าของผลงาน, ครูที่ปรึกษา)
รางวัล รองชนะเลิศที่ 2 เงินรางวัล 500 บาท +เกียรติบัตร(เจ้าของผลงาน, ครูที่ปรึกษา)
รางวัลชมเชย เกียรติบัตร(เจ้าของผลงาน, ครูที่ปรึกษา)

ภาพที่ 115 เกณฑ์การประกวดดาว Tik ToK “สุกก่อนกิน ฟินและปลอดภัย”

ตัดสินการประกวดโดยคณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ

ภาพที่ 116 ผลการตัดสินการประกวดโดยคณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ

ทบทวนพัฒนางานต่อไป

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ สนับสนุนให้มีการประกวด ดาวดีกตอก ในโรงเรียนเขตพื้นที่อำเภอปรารถนาคู่ต่อไป เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สาระ ความรู้ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 และมีการขยายออกไปที่โรงเรียนอื่นๆด้วย

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ (Results)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในอำเภอปราศทุกข์ มีเป้าหมายคือ “คนปราศทุกข์ ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ซึ่งมีผลลัพธ์การดำเนินการ (Results) และได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการขององค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีผลงานเด่นที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับ เป็นที่สุดของความภาคภูมิใจดังนี้

7.1 ความสำเร็จของการเป็นต้นแบบ และ/หรือแบบอย่างที่ดีตามโครงการฯ ของ พชอ.

ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ของช่วงเวลาที่ดำเนินงาน หรือต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา

การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในอำเภอปราศทุกข์ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดการปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอำเภอปราศทุกข์ ให้มีความถึงพร้อมด้วยสุขภาพ มีความสมดุล สมบูรณ์ทั้งด้านกาย ใจ สังคมและปัญญา โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ รวมไปถึงภาคเอกชน ภายใต้รูปแบบคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ที่มีแนวคิดการทำงาน “พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลางตามแนวทางประชารัฐ” ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการปัญหาในระดับพื้นที่ ทั้งในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอปราศทุกข์ได้อย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของภาครัฐให้ดูแล ประชาชนเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง และภายใต้การขับเคลื่อนวาระคนปราศทุกข์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เป็นอีกหนึ่งวาระที่อำเภอปราศทุกข์ มีผลลัพธ์ที่สะท้อนความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือความสำเร็จของผลงานตามวาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี สโลแกนที่ว่า “รณรงค์ ส่งเสริม เพิ่มอ้อมบำบัด สร้างความรอบรู้ ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” มีผลลัพธ์การดำเนินการ (Results) และได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการขององค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีผลงานเด่นที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับ เป็นที่สุดของความภาคภูมิใจดังนี้

รางวัลระดับอำเภอ

ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
1	2565	-รับใบประกาศจากผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ในงานมหกรรม “คนปราศทุกข์สุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ในวันที่ 8 มีนาคม 2565
2	2566	-ได้รับรางวัลนวัตกรรมปลาไร้เจจากอำเภอปราศทุกข์ และส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคปลาไร้สุก และปลาไร้เจ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาชนในการบริโภคอาหาร พ.ศ. 2566

ตารางที่ 16 รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีระดับอำเภอ

รางวัลระดับจังหวัด

ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
1	2565	-รับรางวัล การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษปี 2565

ตารางที่ 17 รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีระดับจังหวัด

รางวัลระดับภาค

ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
1	2565	-ชนะเลิศในระดับภาค อำเภอปรารักษ์ “หมู่บ้านต้นแบบตำบลสมอ เป็น พื้นที่ต้นแบบ (Model) ตำบลวิถีใหม่ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ประจำปี 2565” ชนะเลิศระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
2	2566	-รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่งระดับภาค ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2566

ตารางที่ 18 รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีระดับภาค

รางวัลระดับประเทศ

ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
1	2564	-รับเกียรติบัตรชื่นชมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) โดยกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย ในการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษปี 2564 ได้รับเชิญให้จัดแสดงผลงาน /นิทรรศการ
2	2565	-รับรางวัล การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2565
3	2566	-รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่งระดับประเทศ ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ปี 2566

ตารางที่ 19 รางวัลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดีระดับประเทศ

การจัดนิทรรศการ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
1	2565	-ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ “คนศรีสะเกษ สุขภาพดี” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2565 -ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรารักษ์
2		-ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ มหกรรมคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี เดือนเมษายน 2565 ณ สนามกีฬาเทศบาลตำบลปรารักษ์
3		-ได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมการประกวด “ส้มตำเค็มน้อย ชม ชิม แשר ส้มตำเค็มน้อย” โดยใช้ปลาร้าสุก ตามโครงการแสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต ครั้งที่ ๘ จังหวัดศรีสะเกษ ณ เกาะกลางน้ำ จังหวัดศรีสะเกษ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2565
ลำดับ	ปี พ.ศ.	รางวัล
4	2566	-ได้รับเชิญให้จัดบูธนิทรรศการ การขับเคลื่อนงาน พขอ.ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ในงานประชุมวิชาการสมาคมสาธารณสุขแห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปี 2566
5		-ได้รับเชิญให้จัดนิทรรศการ ในงานมหกรรมสุขภาพงานวิชาการ จังหวัดศรีสะเกษ พขอ. ปรารักษ์ ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ. 2566

ตารางที่ 20 การจัดนิทรรศการ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

7.2 ความสำเร็จของการสร้างผลผลิต (Outputs) ตามเป้าหมายของโครงการฯ พขอ.

ที่เชื่อมโยงกับการลดโรคและลดภัยสุขภาพ

การดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี มีข้อมูลหรือการวัดผลผลิตดำเนินการตามเป้าหมายและตัวชี้วัด วาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ดังนี้

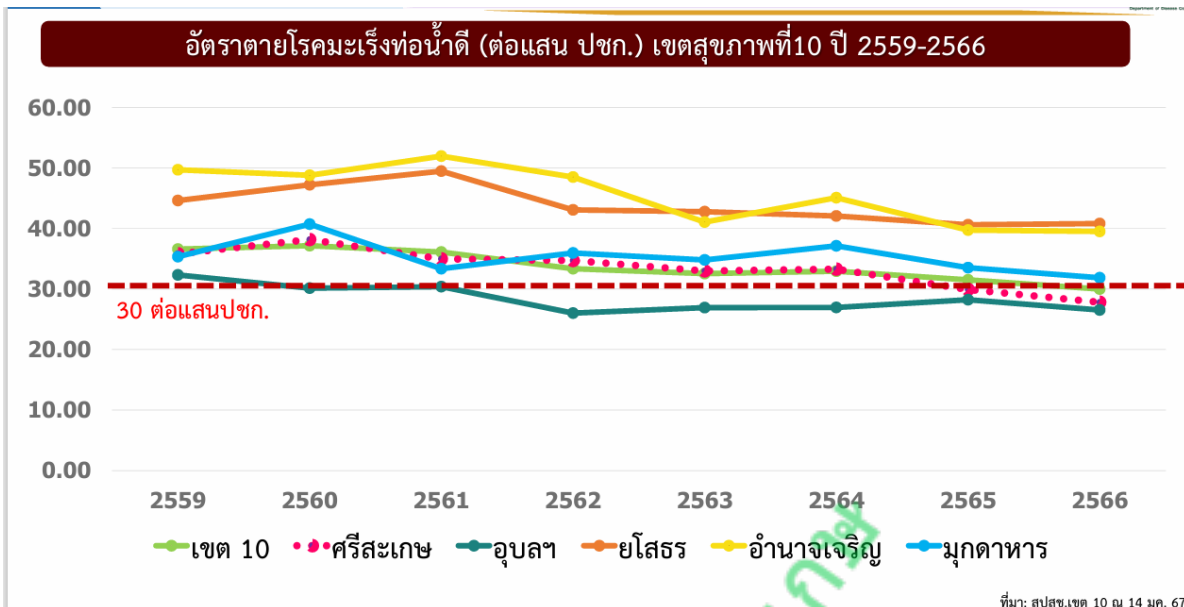
ภาพที่ 117 เป้าหมายและตัวชี้วัดงานป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ผลลัพธ์ดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ที่สะท้อนความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือความสำเร็จของผลงานตามวาระคนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี สโลแกนที่ว่า “รณรงค์ ส่งเสริม เพิ่มบ่อบำบัด สร้างความรอบรู้ ปลอดภัยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี” ดังนี้

ผลลัพธ์การดำเนินงานเป้าหมายที่ 1 อัตราตายโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีน้อยกว่า 25 ต่อแสนประชากร

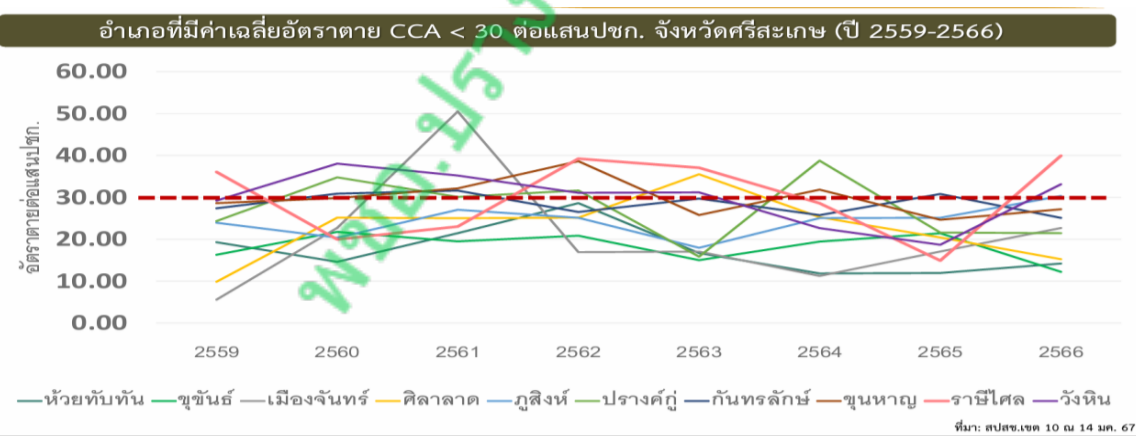
จากผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ของอำเภอปรารักษ์ฯ อย่างต่อเนื่อง ปี 2564 – 2567 พบว่า หลังจากมีการดำเนินงานอย่างจริงจัง มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ส่งผลให้อำเภอปรารักษ์ฯ มีอัตราตายโรคมะเร็งตับ - ท่อน้ำดี ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีความตระหนัก ตื่นตัว ในการเฝ้าระวังโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

สถานการณ์โรคมะเร็งท่อน้ำดี เขตสุขภาพที่ 10 (ข้อมูลปี 2559 – 2566) พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีอัตราตายโรคมะเร็งตับ - ท่อน้ำดี ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับจังหวัดที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกันในเขตสุขภาพที่ 10 ซึ่งจังหวัดศรีสะเกษ ได้มีเป้าหมาย อัตราตายโรคมะเร็งตับ - ท่อน้ำดี น้อยกว่า 25 ต่อแสนประชากร จากกราฟ จะเห็นได้ว่า หลังจากมีการเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนคนศรีสะเกษสุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี จังหวัดศรีสะเกษก็มีผลลัพธ์การดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังภาพที่ 119

ภาพที่ 118 อัตราตายโรคมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสน ปชก) เขตสุขภาพที่ 10 ปี 2559 – 2566

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการตายด้วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีกับอำเภออื่นในจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2559 - ปี พ.ศ. 2566 พบว่าอำเภอปรารงค์ หลังจากการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ของอำเภอปรารงค์ อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีอัตราการตายลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น บรรลุเป้าหมายมีอัตราการตายโรคมะเร็งตับ - ท่อน้ำดี < 25/ แสนประชากร ดังภาพที่ 120

ภาพที่ 119 อำเภอที่มีค่าเฉลี่ยอัตราการตาย CCA < 30 ต่อแสนประชากร จังหวัดศรีสะเกษ ปี 2559-2566

อำเภอปรารงค์ มีอัตราการตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการดำเนินงานอย่างจริงจัง ในปี 2564 - ปี 2567 พบอัตราการตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี 38.76, 21.64, 21.48 และ 0.00 ตามลำดับ ซึ่งทำให้อำเภอปรารงค์บรรลุเป้าหมายเป็นอำเภอที่มีค่าเฉลี่ยอัตราการตาย CCA < 30 ต่อแสนประชากร จังหวัดศรีสะเกษ ดังภาพที่ 121

**อัตราการตายโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี(ต่อแสนประชากร)
อำเภอปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567**

ที่มาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ศรีสะเกษ ข้อมูล ณ 14 มค. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 120 อัตราตายโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสนประชากร) อำเภอปราจีนบุรี
ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567

ผลลัพธ์การดำเนินงานเป้าหมายที่ 2 ความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3

1) ผลลัพธ์ด้านความชุกของพยาธิใบไม้ตับ

การคัดกรองพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปราจีนบุรีเป็นอำเภอควบคุมโรคที่เข้มแข็ง มีการดำเนินการตรวจคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในทุกตำบลโดยเจ้าหน้าที่ควบคุมโรคทุก รพ.สต. จะดำเนินการตรวจคัดกรองด้วยกันเป็นทีมใหญ่ จำนวน 13 รพ.สต. 1 รพช. ซึ่งแบ่งโซนตรวจในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี จำนวนหมู่บ้านต้นแบบ 3 ปีซ้อนหลัง ปี 2564 – 2567 ซึ่งมี จำนวน 63 หมู่บ้าน, 131 หมู่บ้าน, 30 หมู่บ้าน และ 32 หมู่บ้านตามลำดับ มีการคัดเลือกตาม ดำเนินการตามนโยบายงานควบคุมโรคหนองพยาธิจังหวัดศรีสะเกษ

**หมู่บ้านต้นแบบลดโรคพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปราจีนบุรี
ปี พ.ศ. 2564 – พ.ศ. 2567**

ปี พ.ศ.	จำนวนหมู่บ้านต้นแบบ (หมู่บ้าน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
2564	63	42.85	Isan Cohort
2565	131	92.91	
2566	30	21.27	
2567	32	22.69	

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราจีนบุรี ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67 *** (อำเภอปราจีนบุรี มี 141 หมู่บ้าน)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 121 หมู่บ้านต้นแบบลดโรคหนองพยาธิ ปี พ.ศ. 2564 - 2567

จากผลการดำเนินงานพบว่า อำเภอปรารงค์ มีอัตราการความชุกพยาธิใบไม้ตับลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบลดังนี้

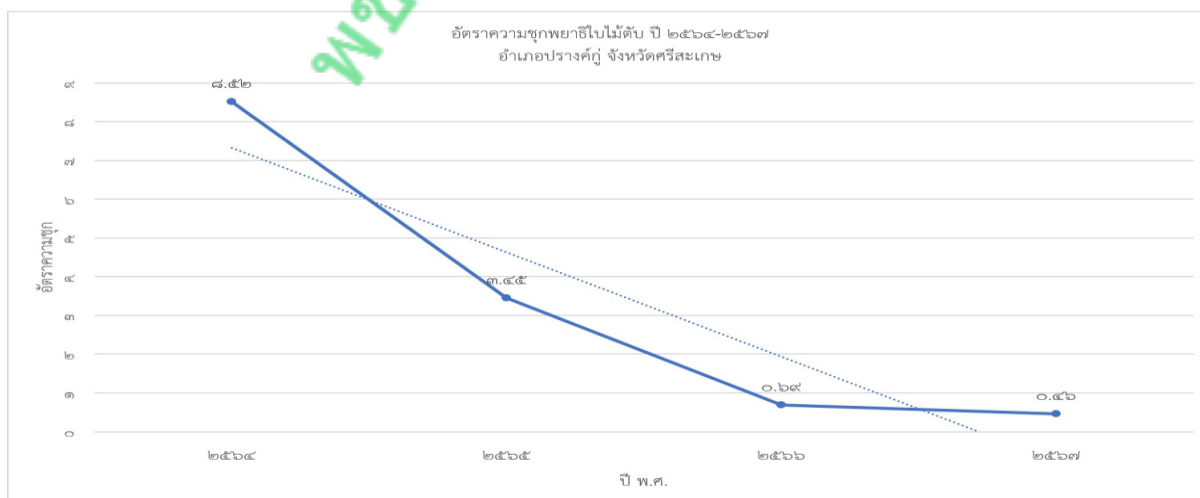
ปี 2564 ผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ในอำเภอปรารงค์ ด้วยการตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 6,140 ราย พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 489 ราย คิดเป็นอัตราการชุกร้อยละ 7.96 โดยผู้ที่พบพยาธิใบไม้ตับ ได้รับยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 489 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

ในปี 2565 ผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ในอำเภอปรารงค์ ด้วยการตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 6,375 ราย พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.45 โดยผู้ที่พบพยาธิใบไม้ตับ ได้รับยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

ในปี 2566 ผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ในอำเภอปรารงค์ ด้วยการตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 4,183 ราย พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.69 โดยผู้ที่พบพยาธิใบไม้ตับ ได้รับยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

ในปี 2567 ผลการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับรายตำบล ในอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ วันที่ 29 ก.พ. 2567 การตรวจอุจจาระในประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 2,940 ราย พบพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.46 โดยผู้ที่พบพยาธิใบไม้ตับ ได้รับยาถ่ายพยาธิใบไม้ตับ จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

อัตราการความชุกพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ.2564-2567 ที่ดำเนินการขับเคลื่อนวาระคนปรารงค์สุขภาพดีปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จนทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มีแนวโน้มอัตราการความชุกพยาธิใบไม้ตับ ลดลง บรรลุตามเป้าหมายของจังหวัดศรีสะเกษ คือความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3 ซึ่งอำเภอปรารงค์มีแนวโน้มลดลง อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ 8.52, 3.45, 0.69 และ 0.46 ตามลำดับ ดังภาพที่ 123

ภาพที่ 122 แสดงอัตราการความชุกพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ.2564-2567

เมื่อนำแนวโน้มของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับพื้นที่ในจังหวัดศรีสะเกษ อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ อำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ.2564-2567 เมื่อเปรียบเทียบกับโซนสุขภาพที่ 4 คือ อำเภอขุขันธ์ อำเภอไพรบึง อำเภอภูสิงห์ อำเภอปรารังค์กู พบว่าอำเภอปรารังค์กูมีแนวโน้มอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับลดลง ซึ่งบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์คนปรารถนุสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี คือความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 123 อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ (ต่อแสนประชากร) โซนสุขภาพที่ 4 (ขุขันธ์ ไพรบึง ภูสิงห์ ปรารังค์กู) จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2564 - ปี พ.ศ. 2567

2) ผลลัพธ์ด้านการตรวจคัดกรอง/อัลตราซาวด์ โรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี

ผลการตรวจคัดกรอง/อัลตราซาวด์ โดยโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร จังหวัดยโสธรตามแบบฟอร์ม CCA-01 โรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีในประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป พบว่าบรรลุเป้าหมายของผลลัพธ์ด้านการคัดกรอง/อัลตราซาวด์ คือประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ร้อยละ 80 และประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการคัดกรองโรคมะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี ที่พบผลผิดปกติ ได้รับการส่งต่อเพื่อรักษา ร้อยละ 100

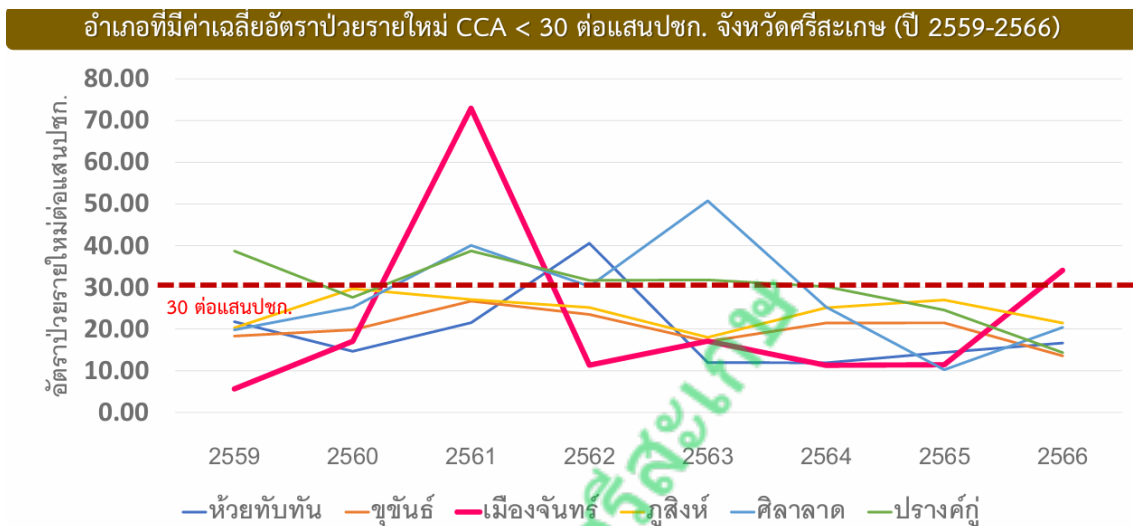
คัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในพื้นที่ของอำเภอปรารังค์กู ปี 2564 - ปี 2567

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 124 การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดีด้วยวิธีอัลตราซาวด์ ในพื้นที่ของอำเภอปรารังค์กู

และเมื่อเปรียบเทียบอัตราผู้ป่วยรายใหม่โรคมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรารงค์ก็เปรียบเทียบกับอำเภอใกล้เคียง พบว่าอำเภอปรารงค์ มีอัตราผู้ป่วยรายใหม่โรคมะเร็งท่อน้ำดีลดลง < 30 ต่อแสนประชากร ซึ่งบรรลุเป้าหมาย

ที่มา: สปสช.เขต 10 ณ 14 ม.ค. 67

ภาพที่ 125 อำเภอที่มีค่าเฉลี่ยอัตราผู้ป่วยรายใหม่ ZZA < 30 ต่อแสนประชากร จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการรักษาด้วยการผ่าตัด หลังจากได้รับการตรวจคัดกรองอัลตราซาวด์ มะเร็งตับมะเร็งท่อน้ำดี ในประชาชน ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เพื่อค้นหาโรคในระยะแรก ประชาชนได้รับการส่งต่อและเข้าสู่กระบวนการรักษาได้อย่างรวดเร็ว เพิ่มความปลอดภัยในชีวิตประชาชน อำเภอปรารงค์ดำเนินการรักษาผู้ที่มีอาการผิดปกติ โดยโรงพยาบาลรวมแพทย์โสธร จังหวัดยโสธร มีการดูแลแบบประคับประคองทุกรายโดยทีมสหวิชาชีพ ร้อยละ 100

ผลลัพธ์การดำเนินงานเป้าหมายที่ 3 มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากรถสูบล้อรวมอำเภอละ 1 แห่ง

อำเภอปรารงค์ มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากรถสูบล้อ 1 แห่ง ณ เทศบาลตำบลปรารงค์ ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นบรรลุเป้าหมาย ในภาพรวมทั้งอำเภอปรารงค์ เทศบาลตำบลปรารงค์ มีการดำเนินการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลสามารถรองรับสิ่งปฏิกูลจากรถสูบล้อทั้งหมดที่ให้บริการในเขตอำเภอปรารงค์ ซึ่งรถดูดสูบล้อดังกล่าว ต้องได้รับการรับอนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นก่อน นอกจากนั้นอำเภอปรารงค์ ยังมีแผนการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น ตามยุทธศาสตร์การดำเนินงานโครงการขับเคลื่อน “วาระคนปรารงค์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ยุทธศาสตร์ 3 การเพิ่มระบบบำบัดสิ่งปฏิกูล

สรุปผลการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ที่ 3

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน	แนวทางการพัฒนา
1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากกรูส้วม	1. มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากกรูส้วม 1 แห่ง	- ปี 2565 จำนวน 1 แห่ง - ปี 2566 อยู่ระหว่างการประชุมประชาคม ดำเนินการเพิ่มอีก 1 แห่ง	- ดำเนินการร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอปราจีนบุรี ในการจัดระบบสุขาภิบาล และการกำจัดสิ่งปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิ เพื่อให้ทุกตำบลสามารถสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลได้ครอบคลุมทุกตำบล

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราจีนบุรี ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราจีนบุรี จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 126 สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 มีระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากกรูส้วม

ในปี 2564 เริ่มมีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ในการจัดการปัญหาในระดับพื้นที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เริ่มมีการประชุมปรึกษาหารือ ในระดับ พชอ. และนำเข้ามาเป็นประเด็นวาระในการแก้ไขปัญหาของอำเภอปราจีนบุรี

ในปี 2565 เกิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จำนวน 1 แห่ง เพื่อเป็นการตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับอย่างยั่งยืนคือเทศบาลตำบลปราจีนบุรี จัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิกูล เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย ปลาปลอดภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบลมีข้อกำหนดและมีการบังคับใช้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ทุกแห่ง

ในปี 2566 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนดำเนินการสร้างระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลเพิ่มอีกจำนวน 3 แห่ง ที่ตำบลหนองเชียงทูน ตำบลกู่ และตำบลสมอ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 3 แห่ง ได้ร่างข้อบัญญัติและตั้งงบประมาณ ในการสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล เพื่อเป็นการตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับอย่างยั่งยืน และมีการศึกษาดูงานบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในทุกตำบลของอำเภอปราจีนบุรี ได้มีส่วนได้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอด เพื่อกระตุ้น ริเริ่ม และให้ทุกภาคส่วนได้เห็นความจำเป็นของการเพิ่มบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีต่อไป

ในปี 2567 มีการประชาคมสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ที่ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งกำหนดพื้นที่เป้าหมายสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้นที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งเป็นการเพิ่มบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้นเป็นแห่งที่ 2 ของอำเภอปราจีนบุรี ตอนนี้อยู่ในกระบวนการประชาคมสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ซึ่งมีนายวิทยา ไชยเดชกำจร

นายอำเภอปรารงค์ และนายสุรียนต์ หล้าคำ สาธารณสุขอำเภอปรารงค์ เป็นผู้ติดตามโครงการ ซึ่งได้มีการติดตามความคืบหน้าทุกเดือน และมีการจัดประชุมให้ความรู้ในพื้นที่ตำบลหนองเชียงทูน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้กับประชาชนได้ทราบถึงผลดี และผลเสียของบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล

 ผลการดำเนินงานมีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล อย่างน้อย 1 แห่ง ของอำเภอปรารงค์ พ.ศ. 2564 - 2567

เป้าหมาย	กิจกรรม	ผลงาน ปี 2564	ผลงาน ปี 2565	ผลงาน ปี 2566	ผลงาน ปี 2567
เป้าหมายที่ 3	มีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จากรถสูบล้ม อย่างน้อย 1 แห่ง	เริ่มศึกษาระบบบ่อ บำบัดสิ่งปฏิกูล	มีบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลที่ เทศบาลตำบลปรารงค์ 1 แห่ง	มีแผนเพิ่มระบบบ่อ บำบัดสิ่งปฏิกูล 1 ตำบล	อยู่ระหว่างการ ดำเนินการ ประชาคมจัดสร้าง บ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

 สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 127 เป้าหมายที่ 3 ผลการดำเนินงานมีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล อย่างน้อย 1 แห่ง ของอำเภอปรารงค์ พ.ศ. 2564 - 2567

ผลลัพธ์การดำเนินงานเป้าหมายที่ 4 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก และงานบุญปลาร้าสุก ร้อยละ 80 สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP

ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80

อำเภอปรารงค์ มีกิจกรรมการออกตรวจร้านส้มตำ และให้คำแนะนำ และรณรงค์ให้บริโภคส้มตำปลาร้าสุก โดยมีคณะกรรมการ พขอ. ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร่วมกิจกรรมการออกตรวจร้านส้มตำปลอดปลาร้าดิบและมอบป้ายให้แก่ร้านส้มตำที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567 พบว่าร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 87.67, ร้อยละ 94.44, ร้อยละ 95.59 และ ร้อยละ 95.31 ตามลำดับ

บรรลุเป้าหมายร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก ร้อยละ 80

**ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก
ในพื้นที่ของอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567**

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
1	ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	87.67	94.44	95.59	95.31

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 128 ร้านส้มตำจำหน่ายส้มตำปลาร้าสุกในอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567

งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80

ผลการดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก ในอำเภอปรารงค์ ในปี 2564 - 2567 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้ดำเนินการสำรวจงานบุญปลาร้าสุกทุกเดือน โดยการกรอกข้อมูลงานบุญปลาร้าสุกในระบบรายงาน งานบุญปลาร้าสุก ซึ่งอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567 พบว่างานบุญในชุมชน ปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 81.15, ร้อยละ 82.97, ร้อยละ 85.10 และ ร้อยละ 97.16 ตามลำดับ บรรลุเป้าหมายงานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ร้อยละ 80

**งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก
ในพื้นที่ของอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567**

ลำดับ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
1	งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	81.15	82.97	85.1	97.16

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารงค์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 129 งานบุญในชุมชนปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุก ในอำเภอปรารงค์ ปี 2564 - ปี 2567

สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP

อำเภอปราสาท มีกลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราสาท ผ่านการประเมิน GMP จำนวน 1 แห่ง ผลการสนับสนุนการผลิตปลาร้าผ่าน GMP รมรงค์ร้านส้มตำปลาร้าสุก และงานบุญปลาร้าสุก การดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอปราสาท ได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ร้านส้มตำในพื้นที่เขตอำเภอปราสาท และสถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ ผลการตรวจสถานประกอบการผลิตปลาร้า-ปลาส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP ปีละ 2 ครั้ง โดยฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภคอำเภอปราสาท และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ มีการติดตามผลดำเนินงานจากการมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ในการติดตามวาระจังหวัดศรีสะเกษ "คนศรีสะเกษสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี" โดยได้ดำเนินงานตรวจสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง ได้รับการตรวจสถานประกอบการร้อยละ 100 บรรลุเป้าหมายสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP

สถานที่ผลิตอาหารที่ไม่เข้าข่ายโรงงาน ใบสำคัญเลขที่ 33-2-01664 แต่ยังไม่ผ่าน GMP จึงมีการดำเนินการแนวทางแก้ไขคือ กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปราสาท ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ ร่วมตรวจสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำ กลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปราสาท เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน GMP

สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 - ปี พ.ศ.2567

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP	ทุกร้าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน	ยังไม่ผ่าน

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 130 สถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลาส้มผ่านมาตรฐาน GMP ในอำเภอปราสาท
ปี 2564 - ปี 2567

ผลลัพธ์การดำเนินงานเป้าหมายที่ 5 การสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระฯ อย่างต่อเนื่อง

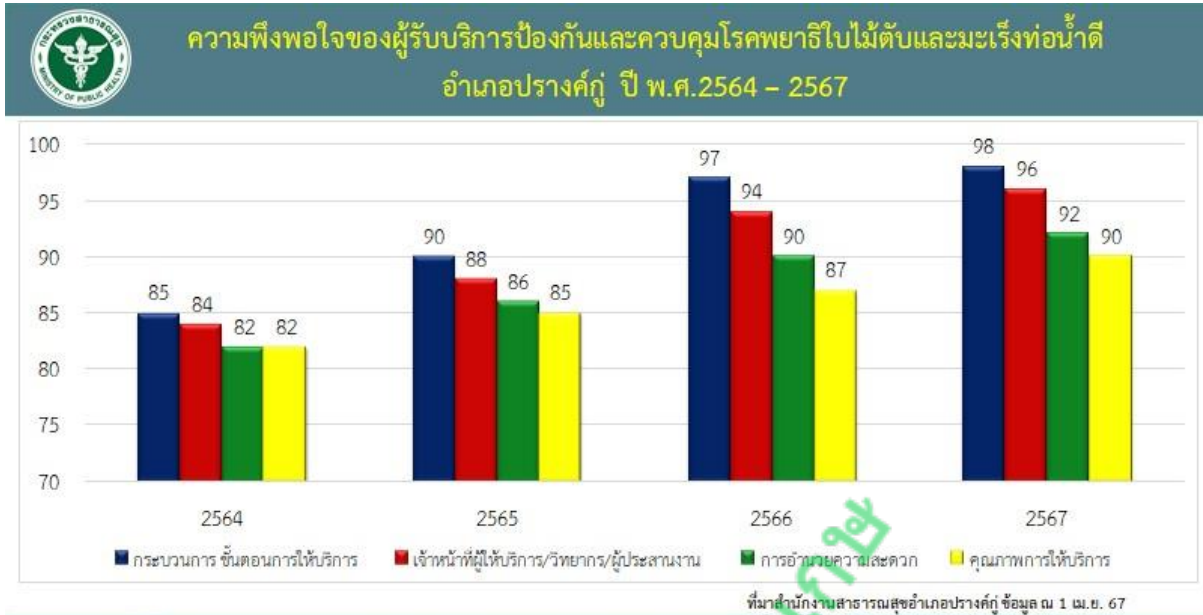
ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ อำเภอปรางค์ภูมิมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช.1 แห่งและมีการจัดทำ 1 เพจ ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุกทุกเดือน ทำให้ประชาชนตื่นตัว และหันมาใส่ใจในการดูแลสุขภาพ ด้วยการบริโภคสด และอาหารที่ปรุงด้วยปลาร้าสุก

ภาพที่ 131 ชาวประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน งานบุญปลาร้าสุก ในอำเภอปรางค์ภูมิ

7.3 ความสำเร็จของผลการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสำคัญ

ในการดำเนินกิจกรรม ได้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้และมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรางค์ภูมิ ปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่า ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ จาก ปี พ.ศ. 2564-2567 ความพึงพอใจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 132 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ.2564-2567

จากการประเมินความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดี อำเภอปรองคัก ปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่า ด้านกระบวนกรและขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ จาก ปี พ.ศ. 2564-2567 ความพึงพอใจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรองคัก จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 133 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็งท่อน้ำดี ปี พ.ศ.2564-2567

7.4 ความสำเร็จของผลการจัดองค์ความรู้ ในการแก้ไขปัญหา พัฒนางาน ตามโครงการของ

พขอ.

ลำดับ	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	-การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในทุก รพ.สต. ในอำเภอปราจีนบุรี	13 รพ.สต. 1 รพช.	14	14	14	14
2	-การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน	13 รพ.สต. 1 รพช.	2	7	9	14
3	-การสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างต่อเนื่อง	เดือนละ 1 ครั้ง	12	12	12	12
4	-จัดประชุมประชาคมเพื่อทำความเข้าใจและชี้แจงรายละเอียดในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล	2 แห่ง	1	0	0	1
5	-ดำเนินการทำงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหา มะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง	1 เรื่อง	0	0	1	4
6	-จัดนิทรรศการคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	ปีละ 1 ครั้ง	0	4	4	0

ตารางที่ 21 ความสำเร็จของการจัดองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

ปี พ.ศ.2564 – 2567

ผลการจัดการองค์ความรู้ การจัดทำแผนการดำเนินการขยายผลการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี และถอดบทเรียนในการแก้ไขปัญหา และพัฒนางานตามโครงการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ “วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 -2567

1. การจัดการความรู้ และการสร้างองค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในทุก รพ.สต. ในอำเภอปราจีนบุรี จากปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่า อำเภอปราจีนบุรี

ดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยงครอบคลุมทั้ง 14 หน่วยบริการสาธารณสุข และครอบคลุมทั้ง 141 หมู่บ้านในอำเภอปราสาท

2. การสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน จากปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่า ในปี พ.ศ. 2564 มีการสอนหลักสูตรพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในโรงเรียน จำนวน 2 รพ.สต. ปี พ.ศ.2565 จำนวน 7 รพ.สต. ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 9 รพ.สต. และ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 13 รพ.สต. และ 1 รพช. ครอบคลุมทุกโรงเรียนในอำเภอปราสาท

3. การสื่อสารประชาสัมพันธ์วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564-2567 อำเภอปราสาทได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนไม่กินปลาดิบ บริโภคปลาร้าสุก แทรกในทุกกิจกรรมในอำเภอปราสาท และมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อคืนข้อมูลสู่ชุมชน ในทุก รพ.สต. 13 แห่ง และ รพช.1 แห่ง โดยการจัดทำ onepage ประชาสัมพันธ์รณรงค์กินปลาร้าสุก ทุกเดือน ทุก รพ.สต.อย่างต่อเนื่อง

4. จัดประชุมประชาคมเพื่อทำความเข้าใจและชี้แจงรายละเอียดในการดำเนินงานโครงการก่อสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ในปี 2564 เริ่มมีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ในการจัดการปัญหาในระดับพื้นที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เริ่มมีการประชุมปรึกษาหารือ ในระดับ พชอ. และนำเข้ามาเป็นประเด็นวาระในการแก้ไขปัญหาของอำเภอปราสาท

ในปี 2565 เกิดบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จำนวน 1 แห่ง เพื่อเป็นการตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับอย่างยั่งยืนคือเทศบาลตำบลปราสาท จัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งปฏิกูล เพื่อให้ประชาชนปลอดภัย ปลอดภัย องค์กรการบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลตำบลมีข้อกำหนดและมีการบังคับใช้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ทุกแห่ง

ในปี 2566 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนจะสร้างระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลอีกจำนวน 3 แห่ง เพื่อเป็นการตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับอย่างยั่งยืน และมีการศึกษาดูงานบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในทุกตำบลของอำเภอปราสาท ได้มีส่วนได้ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอด เพื่อกระตุ้น ริเริ่ม และให้ทุกภาคส่วนได้เห็นความจำเป็นของการเพิ่มบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีต่อไป

ในปี 2567 มีการประชาคมสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลเพิ่มอีก 1 แห่ง ที่ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งกำหนดพื้นที่เป้าหมายสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้นที่บ้านบ่อ ตำบลหนองเชียงทูน ซึ่งเป็นการเพิ่มบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลขึ้นเป็นแห่งที่ 2 ของอำเภอปราสาท ตอนนี้อยู่ในกระบวนการประชาคมสร้างบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ซึ่งมีนายวิทยา ไชยเดชกำจร นายอำเภอปราสาท และนายสุรียนต์ หล้าคำ สาธารณสุขอำเภอปราสาท เป็นผู้ติดตามโครงการ

5. ดำเนินการงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหา มะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564-2567 อำเภอปราสาท ได้ดำเนินการจัดทำงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี โดย ปี พ.ศ. 2566 ได้จัดทำงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรค

พยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยงโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรารักษ์ กิ่งจังหวัดศรีสะเกษ และ ปี พ.ศ. 2567 ได้จัดทำนวัตกรรม 4 นวัตกรรม ได้แก่ นวัตกรรมที่ 1 เขตปลอดปลาร้าดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) นวัตกรรมปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) นวัตกรรมสายลับจับปลาดิบ (Inovation) และนวัตกรรมประกวด ดาว Tik ToK สุกก่อนกินพิน และปลอดภัย

6. จัดนิทรรศการคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ตั้งแต่ปี 2564-2567 เพื่อลดอัตราความชุกของโรคและพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้ประชาชนคนอำเภอปรารักษ์มีสุขภาพดี และยั่งยืน เป็นอำเภอต้นแบบวิถีใหม่ ใน ปี พ.ศ. 2565 และ 2566 จำนวน 4 ครั้ง

7.5 ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการ พขอ.

ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไขพยาธิใบไม้ตับ มีตัวชี้วัด ให้เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจุลทัศน์การ ร้อยละ 100 อำเภอปรารักษ์ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลชุมชน เข้ารับการอบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์การ ตามโครงการปลอดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อคนไทยสุขภาพดี จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 และเข้ารับการอบรมหลักสูตรพื้นฐานพนักงานจุลทัศน์การ ตามโครงการปลอดพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี เพื่อคนไทยสุขภาพดี จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 ซึ่งการพัฒนาศักยภาพบุคลากรตรวจค้นหาไขพยาธิใบไม้ตับ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่า ในปี 2564 มีบุคลากรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรพนักงานจุลทัศน์การ ร้อยละ 80 ปี พ.ศ. 2565 ร้อยละ 90 ปี พ.ศ. 2566 ร้อยละ 95 และ ปี 2567 ร้อยละ 100 ตามลำดับ

ภาพที่ 134 ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร ปี พ.ศ. 2564-2567

ความสำเร็จของการพัฒนาภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			2564	2565	2566	2567
1	การประชุมหมู่บ้านต้นแบบ ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและ โรคมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปราสาท	ร้อยละ 20	20	20	20	20
2	การอบรมให้ความรู้กลุ่มเสี่ยงโรค พยาธิใบไม้ตับและโรคมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอปราสาท	มีความรู้ในระดับสูง เพิ่มมากขึ้น (ร้อยละ)	27.55	30.33	53.78	รอ ดำเนินการ
3	การส่งเสริมร้านส้มตำจำหน่าย ส้มตำปลาร้าสุกและงานบุญปลา ปลาร้าสุก	ร้อยละ 80	87.67	94.44	95.59	95.31
4	การประชุมสถานประกอบการ ผลิตปลาร้า – ปลาต้ม	ปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
5	การศึกษาดูงานการจัดการบ่อ บำบัดสิ่งปฏิกูล คณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)อำเภอปราสาท ปีงบประมาณ 2566	ปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
6	การประชุมการจัดการทิ้งสิ่ง ปฏิกูลและการให้บริการสุขส้วม ในพื้นที่อำเภอปราสาท	ปีละ 1 ครั้ง	1	1	1	1
7	จัดมหกรรมสุขภาพ คนปราสาท สุขภาพดีปลอดภัยและ โรคมะเร็งท่อน้ำดี	ปีละ 1 ครั้ง	0	1	1	รอ ดำเนินการ

ตารางที่ 22 ความสำเร็จของการพัฒนาภาคีเครือข่าย ปี พ.ศ. 2564-2567

ความสำเร็จของการพัฒนาภาคีเครือข่ายและส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อำเภอปราสาทได้จัดทำโครงการ
และกิจกรรมพัฒนาภาคีเครือข่ายและส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 โครงการ ตามแผนพัฒนาและ
กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนงานประเด็นงาน คนปราสาทปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี
ซึ่งจากการดำเนินงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่าทุกกิจกรรมสามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมาย

7.6 ความสำเร็จของกระบวนการหลักที่สำคัญและกระบวนการสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามโครงการของ พชอ.

ความสำเร็จของกระบวนการหลักที่สำคัญ

จากการดำเนินงานการขับเคลื่อน วาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยผ่านเวทีการประชุม พชอ. ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน จนได้เกิดผลลัพธ์การดำเนินงานดังนี้

ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่ 1 หนุนรงค์คนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี

ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 หนุนรงค์คนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและโรคมะเร็งท่อน้ำดี จาก ปี พ.ศ. 2564-2567 พบว่าอำเภอปรารักษ์ มีอัตราการตายจากโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีน้อยกว่า 25 ต่อแสนประชากร และมีอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับไม่เกินร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับอำเภออื่นในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าอำเภอปรารักษ์เป็น 1 ใน 6 อำเภอที่มีอัตราการตายจากโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีน้อยกว่า 25 ต่อแสนประชากร ตามภาพที่ 120 หน้า 113 และในปี พ.ศ. 2567 อำเภอปรารักษ์มีอัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ 0.45 ต่อแสนประชากร ซึ่งเป็นอำเภอที่มีอัตราความชุกต่ำเป็นลำดับที่ 2 เมื่อเทียบกับโซนสุขภาพที่ 4 (ชุมชนไพรบึง ภูสิงห์ ปรารักษ์) จังหวัดศรีสะเกษ ตามภาพที่ 124 หน้า 116

ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลา ส้มสุก ผลการดำเนินงานส่งเสริมร้านส้มตำ งานบุญ สถานประกอบการผลิตปลาร้า – ปลา ส้มสุก ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 พบว่าอำเภอปรารักษ์มีร้านส้มตำปลาร้าสุกมากกว่าร้อยละ 80 จากการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2564-2567 ร้านส้มตำปลาร้าสุกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ผลการดำเนินงานงานบุญปลาร้าสุกโดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งได้ดำเนินการสำรวจงานบุญปลาร้าสุกทุกเดือน พบว่างานบุญในชุมชน ปรุงอาหารด้วยปลาร้าสุกมากกว่าร้อยละ 80 ตามภาพที่ 130 หน้า 120 และเมื่อเปรียบเทียบกับอำเภออื่นในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าทุกอำเภอมีร้านส้มตำปลาร้าสุกมากกว่าร้อยละ 80

ผลการดำเนินงานสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลา ส้ม ผ่านมาตรฐาน GMP พบว่ากลุ่มวิสาหกิจสตรีแปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ต.โพธิ์ศรี อ.ปรารักษ์ ได้รับการตรวจประเมินสถานประกอบการผลิตปลาร้า - ปลา ส้มมาตรฐาน GMP ปี ละ 2 ครั้ง แต่ยังไม่ผ่านการประเมิน GMP ซึ่งกลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาลปรารักษ์ ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานคุ้มครอง ผู้บริโภค รพ.สต. ดอนเหลื่อม อสม. ในพื้นที่ร่วมตรวจสถานที่ผลิตปลาร้า และให้คำแนะนำกลุ่มวิสาหกิจสตรี แปรรูปปลา บ้านดงตาดทอง ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอปรารักษ์ เพื่อรับการประเมิน GMP ในปี พ.ศ. 2567

ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จากการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปรารักษ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 ในการจัดระบบสุขาภิบาล และกำจัดสิ่งปฏิกูล เพื่อตัดวงจรพยาธิใบไม้ตับ พบว่า ในปี พ.ศ. 2565 อำเภอปรารักษ์มีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูล จำนวน 1 แห่ง ที่เทศบาลตำบลปรารักษ์ และมีเป้าหมายที่จะเพิ่มระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลอีก 1 แห่ง โดยในปี 2566 อำเภอปรารักษ์สามารถดำเนินการประชาคมเพื่อเพิ่มระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลจากรถดูดส้วมเพิ่มได้อีก 1 แห่ง คือที่ตำบลหนองเชียงทูน เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภออื่นในจังหวัดศรีสะเกษพบว่ากำหนดให้มีระบบบ่อบำบัดสิ่งปฏิกูลอำเภอละ 1 แห่ง

ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความรอบรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564-2567 อำเภอปรารักษ์ มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ในวาระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง โดยประชาสัมพันธ์อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และมีการจัดมหกรรมคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประชาสัมพันธ์และคืนข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคีเครือข่าย เช่น คืนข้อมูลในวันประชุมประจำเดือนกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ประชุมประจำเดือนของ อสม. ณ ทุก รพ.สต. และเมื่อในชุมชนมีงานบุญต่างๆ ก็จะมีการประชาสัมพันธ์ให้บริโภคปลาร้าสุก ปลาสุก และมีป้ายงานบุญปลาร้าสุกไปติดที่งานบุญ มีการทำวันเพจประชาสัมพันธ์ทุกเดือน ทำให้ประชาชนในอำเภอปรารักษ์เกิดความตื่นตัว และตระหนัก เกิดเป็นกระแสสังคมในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

แต่เมื่อเทียบกับแต่ละอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าบางพื้นที่ไม่ได้เก็บสถิติการสร้างความรู้ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ จึงทำให้ไม่มีข้อมูลเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่นๆ

ความสำเร็จกระบวนการสร้างนวัตกรรม

อำเภอปรารักษ์ มีแนวความคิดพัฒนาผลงาน วาระคนปรารักษ์สุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี โดยการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน ดังนี้

- 1.งานวิจัยรูปแบบการป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในพื้นที่เสี่ยงโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2566
2. นวัตกรรมเขตปลอดปลาดิบ งานบุญปลาร้าสุก (Best Practice) ปี พ.ศ. 2567
3. นวัตกรรมปลาร้าทางเลือก ปลาร้าเจ ลดเสี่ยงโรคพยาธิใบไม้ตับ (Inovation) ปี พ.ศ. 2567
4. นวัตกรรมสายลับจับปลาดิบ (Inovation) ปี พ.ศ. 2567
5. นวัตกรรมประกวด ดาว Tik ToK สุกก่อนกินฟินและปลอดภัย ปี พ.ศ. 2567

จากการจัดทำงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีในอำเภอปรารักษ์ จากปี พ.ศ. 2564-2567 ทำให้มีเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีทั้งในระดับประชาชน และส่วนราชการต่างๆ เพิ่มมากขึ้น มีข้อตกลงกับผู้นำชุมชน ท้องที่

ท้องถิ่น เกี่ยวกับนโยบาย เขตปลอดปลาร้าดิบ ในงานบุญต่างๆ ในชุมชน มีการสร้างกระแส การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การป้องกันและควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอย่างต่อเนื่อง จนทำให้อำเภอ ปราศภัยสามารถลดอัตราการความชุกจากโรคพยาธิใบไม้ตับ ลดอัตราป่วยตายจากโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี

งานวิจัย และนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี

กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		2564	2565	2566	2567
ดำเนินการทำงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาหามะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี ในพื้นที่เสี่ยง	1 เรื่อง	0	0	1	4

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 135 งานวิจัยและนวัตกรรมที่แก้ไขปัญหาพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี

7.7 ความสำเร็จของโครงการฯ ที่บรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สะท้อนถึงสิ่งที่ชุมชนได้รับการพัฒนางานตามโครงการฯ ของ พชอ. ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

จากการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์และโครงการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ “วาระคนปราศภัยสุขภาพดี ปลอดภัยไร้โรคภัยไข้เจ็บและมะเร็งท่อน้ำดี” ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 -2567 ตามการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในอำเภอปราสาท ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดการปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอำเภอปราสาท ให้มีความถึงพร้อมด้วยสุขภาพ มีความสมดุล สมบูรณ์ ทั้งด้านกาย ใจ สังคมและปัญญา โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ รวมไปถึงภาคเอกชน ภายใต้รูปแบบคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) บรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) ที่สะท้อนถึงสิ่งที่ชุมชนได้รับการพัฒนางานตามโครงการฯ ของ พชอ. ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พบว่าอัตราการตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสนประชากร) อำเภอปราสาท ปี พ.ศ. 2564 อัตราตาย 38.76 ต่อแสนประชากร ปี พ.ศ. 2565 อัตราตาย 21.64 ต่อแสนประชากร ปี พ.ศ. 2566 อัตราตาย 21.48 ต่อแสนประชากร และ ปี พ.ศ. 2567 อัตราตาย 0.00 ต่อแสนประชากร ซึ่งอัตราการตายจากปี พ.ศ.2564-2567 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ตามภาพที่ 137

อัตราการโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี(ต่อแสนประชากร) อำเภอปรารักษ์ ปี พ.ศ. 2564 – ปี พ.ศ. 2567

ที่มาสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ศรีสะเกษ ข้อมูล ณ 14 มค. 67

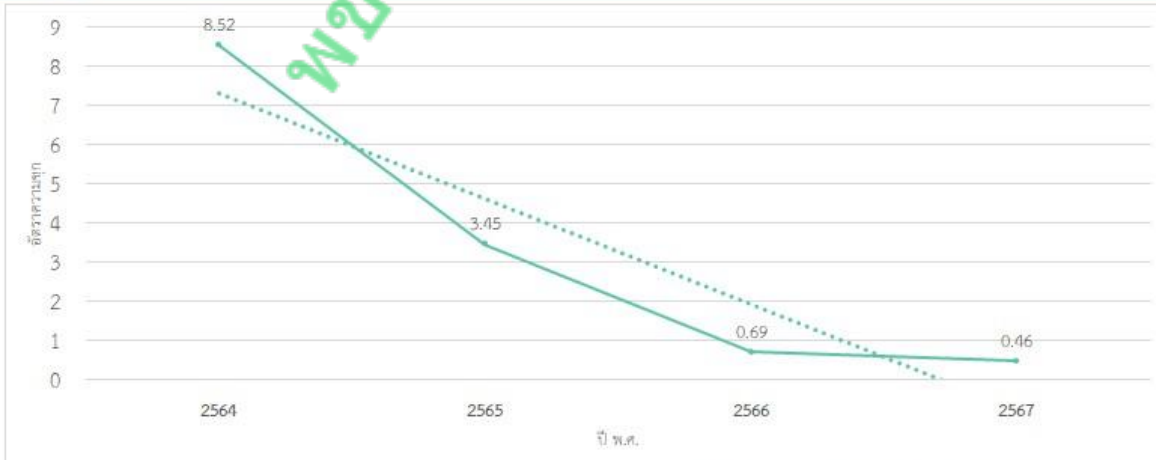
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 136 อัตราตายด้วยโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดี (ต่อแสนประชากร) จากปี พ.ศ.2564-2567

การดำเนินป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับในอำเภอปรารักษ์ ภายใต้รูปแบบคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) พบว่า ผลงานตรวจพยาธิใบไม้ตับอำเภอปรารักษ์ ความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับ ปี พ.ศ. 2564 เท่ากับ 8.52 ปี พ.ศ. 2565 เท่ากับ 3.45 ปี พ.ศ. 2566 เท่ากับ 0.69 ปี พ.ศ. 2567 เท่ากับ 0.46 จากปี พ.ศ.2564-2567 อัตราความชุกพยาธิใบไม้มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ประชาชนที่ตรวจพบพยาธิใบไม้ตับ ได้รับการรักษาและคัดกรองโรคมะเร็งตับและมะเร็งท่อน้ำดีโดยวิธีการอัลตราซาวด์ทุกราย ตามภาพที่ 138

อัตราความชุกพยาธิใบไม้ตับ ปี 2564-2567 อำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มาสำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ ข้อมูล ณ 1 เม.ย. 67

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปรารักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ 137 อัตราความชุกโรคพยาธิใบไม้ตับอำเภอปรารักษ์ ปี พ.ศ. 2564 - 2567